

Az új lakók
új problémákat is
hoznak

20 - 23. oldal

Lejárt vagy
újraéled
a krónikások ideje?

29 - 32. oldal

Mit hozott
Dél-Tirolnak
az autonómia?

46. oldal

www.onkormanyzas.sk

VI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM, 2016. április

ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE

**Magyarország,
ha szükséges,
segít a veszélyeztetett
magyar kisiskoláknak**

42. oldal

Tartalom

A parlamenti választások eredményei	4
Az új lakók új problémákat is hoznak	20
Még mindig észak dél ellen?	24
Beretke, a megismerésre váró falu	26
Lejárt vagy újraéled a krónikások ideje?	29
...hogyan fennmaradjon a ma a jövő számára	31
Az érthető Dél-Szlovákiáért	33
Szlovákul muszáj, magyarul csak lehet	34
A szülők az iskola sorsáról is döntenek	39
Törvénybe kell iktatni a nemzetiségi oktatás fogalmát	40
Magyarország, ha szükséges, segít a veszélyeztetett magyar kisiskoláknak	42
Indul az új tematikus év	43
A gazdasági együttműködés elősegítése érdekében	45
Mit hozott Dél-Tirolnak az autonómia?	46
A hulladékostályozás népszerűsítése a cél	48
Hulladékgazdálkodás – új szabályok szerint	51
Választójogi törvény, III. rész	52

Adott szó

Becsület, jellem, tisztesség, adott szó.

Az első három az embert minősíti. Úgy feszül rajta, mint a kabát, és első látásra megismerszik a viselője. Érvényes ez a negyedik fogalomra is, de ehhez legalább két ember kell, és az időnek kell igazolnia. A régiek évtizedekig nem használták annyiszor, ahányszor napjainkban öles betűkkel ordított ránk az óriáspalakátokon, hogy aztán pillanatok alatt hatványozottan elrongyolódjék és devalválódjék.

Az adott szó valamikor annyit jelentett (és sokaknál jelent ma is), hogy ha két ember megegyezett valamiben, azt be is tartotta. Ha két gazda megbeszélte, hogy nem szántja bele a maga barázdáját a szomszéd parcellájába, akkor az úgy is volt. Ha egyik eladta a borját a másiknak, nem kellett papír, szerződés, tanúk. Se körpecsét, se közjegyző. A kézfogás többet ért, mint tucatnyi nyugta meg elismervény. Mit kezdünk most már a szószegőkkel? Akik ráadásul nem a szomszédot, barátot, ismerőst verik át, hanem emberek tömegeit az ígéreteikkel? Mihez kezdünk az olyan politikusokkal, akik a csillagokat is lehazudják az égről, csak hogy megszerezzék a hatalom egy szeletét, majd azt mondják, mindezt a mi érdekünkben, a közösség, a társadalmi béke iránti „elkötelezettségük” okán tették?

Mindez azért is érdekes, mert évszázadok óta érvényes az ún. társadalmi szerződés megfogalmazása. Thomas Hobbes, John Locke, Jean-Jacques Rousseau és David Hume elmélete a középiskolák tananyaga, melynek lényege: Ha a nép, a társadalom vezetői visszaélnék a rájuk ruházott hatalommal, jogukban áll, sőt kötelességük felbontani ezt a megállapodást, és új vezetőket választani. Ezek a gondolkodók természetesen a monarchiák, rabszolgaság, elnyomás minbenlétéről értekeztek, illetve az emberi szabadság legitimitását keresték. Nem foglalkoztak az olyan kifinomult „uralkodási módszerekkel”, mint a demokráciák leple alatt felnőtt hazugság, füllentés, szószegés. Ezek a praktikák napjainkra váltak a politika kifinomult módszereivé.

Kényes dolog az adott szó. Egy pillanat alatt füstté, köddé tud válni. Kimondója pedig hiteltelenné.

Öry Péter

Önkormányzati Szemle időszaki folyóirat
M megjelenik negyedévente, ingyenes kiadvány
Nyilvántartási szám: EV 4426/11, ISSN 1338-8290
Kiadja: Pro Civis Polgári Társulás, 930 40 Štvrtok na Ostrove 512, IČO 37846671
Felelős kiadó: Öry Péter (e-mail: orypeter72@gmail.com)
Főszerkesztő: N. Gyurkovits Róza
Műszaki szerkesztés: Katona Tamás
Szerkesztőségi bizottság: Kállay András, Kövesdi Károly, Neszméri Tünde, Rajkovics Péter
A jelöletlen fényképek a www.sxc.hu oldalról származnak
Lapunk kiadását támogatja: Bethlen Gábor Alap

Szlovákia, 2015. március 5.

A parlamenti választások eredményei

Az Önkormányzati Szemle számára
összeállította: **Oriskó Norbert**

Szlovákiában 2015. március 5-én tartották a parlamenti választásokat. Az eredmények ismertek, azóta már a kormány is felállt... A statisztikai hivatal a választások hivatalos adatait a volbysr.sk internetes elérhetőségen közli. Mi az adattengerből főleg a felvidéki magyarság által lakott régiók, települések eredményeit vesszük górcső alá – természetesen az országos eredményekről való tájékoztatás mellett.

A szlovákiai magyar választók 2010 és 2012 után ismét megosztott helyzet előtt álltak, és az országos részvételi átlag alatt szavaztak. Sőt, idén a Magyar Közösség Pártja és a Most-Híd mellett még a Magyar

Kereszténydemokrata Szövetség is megjelent a palettán.

A következő oldalakon közölt adatokkal és grafikákkal elsősorban az objektív számok ismertetése és összefoglalása a célunk. Olvasóinkra bízunk, hogy azokból levonják a következtetéseket, tanulságokat.

I. Országos eredmények I.1. Részvétel

Szlovákiában a parlamenti választásokra 4 426 760 választópolgárt regisztráltak, közülük 2 648 184-en adták le voksukat. Ez 59,82%-os választási részvételt jelent. Az érvényes szavazatok

száma 2 628 548 volt, ami annyit jelent, hogy a parlamentbe jutáshoz szükséges 5%-os eredményhez a választásokon induló pártoknak legalább 131 428 szavazatra volt szükség.

I.2. Pártok eredményei

Összesen 23 politikai szubjektum vett részt a választásokon. A következő táblázatban tekinthetők át az általuk elért eredmények országos viszonylatban.

Megjegyzés: Ebben a táblázatban a szlovák pártok neveit államnyelven tüntetjük fel, azt követően pedig már a pártrövidítéseket használjuk majd:

Párt	Szavazatszám	arány (%)	parlamenti mandátum
SMER - sociálna demokracia	737 481	28,28	49
Sloboda a Solidarita	315 558	12,10	21
Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti	287 611	11,02	19
Slovenská národná strana	225 386	8,64	15
Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko	209 779	8,04	14
SME RODINA - Boris Kollár	172 860	6,62	11
MOST – HÍD	169 593	6,50	11
#SIEŤ	146 205	5,60	10
Kresťanskodemokratické hnutie	128 908	4,94	
Magyar Közösség Pártja	105 495	4,04	
Slovenská občianska koalícia	21 785	0,83	
Strana TIP	18 845	0,72	
Strana zelených Slovenska	17 541	0,67	
Komunistická strana Slovenska	16 278	0,62	
Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana	6 938	0,26	
ŠANCA	6 522	0,25	
Strana moderného Slovenska	4 559	0,17	
Priama demokracia	3 595	0,13	
Odvaha - Veľká národná a proruská koalícia	3 428	0,13	
VZDOR - strana práce	3 182	0,12	
Magyar Kereszténydemokrata Szövetség	2 426	0,09	
Demokrati Slovenska - Ľudo Kaník	1 998	0,07	
Koalícia spoločne za slovensko	1 777	0,06	

A táblázatból kitűnik, hogy érdemben 10 párt szolt bele a választási küzdelembe, a további 13 párt közül egyik sem érte el 1 százalékos szavazatarányt. Erre való tekintettel a következő kimutatásokban már csak a 10 legeredményesebb párt adataira hagyatkozunk – a következő rövidítések használatával:

KDH: Kresťanskodemokratické hnutie (Kereszténydemokrata Mozgalom)

Kollár: SME RODINA - Boris Kollár / (Család vagyunk – Boris Kollár)

Kotleba: Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko (Kotleba – Mi Szlovákiánk Néppárt)

MKP: Magyar Közösség Pártja

OLANO – NOVA: Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (Egyszerű Emberek és Független Személyiségek)

SaS: Sloboda a Solidarita (Szabadság és Szolidaritás)

SNS: Slovenská národná strana (Szlovák Nemzeti Párt)

Smer: SMER - sociálna demokracia (Irány – Szociáldemokrácia)

A MOST–HÍD és a #SIEŤ (#Háló) pártokat neveik rövidsége okán a teljes név feltüntetésével használjuk.

Az országos eredmények margójára:

– Az MKP-nak 25 933 szavazat hiányzott az 5 százalékos küszöbhez.

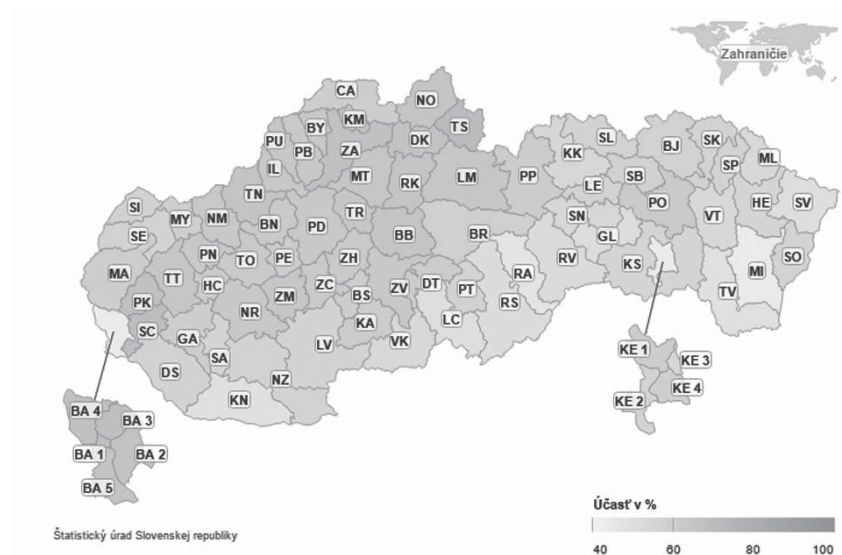
– A KDH parlamentből való kimaradása 2 510 szavazaton múltott. A kereszténydemokraták parlamentből való kiesésével már nincs olyan párt Szlovákiában, mely a rendszerváltozástól kezdve folyamatosan tagja volna a törvényhozásnak.

– Kotlebával melléfogtak a közvélemény-kutatók: a legtekintélyesebb ügynökségek (MVK, Focus, Polis) egyike sem adott esélyt Marián Kotlebának és pártjának. Ezzel szemben könnyedén jutottak a parlamentbe.

– Újoncnak számít a törvényhozásban az ugyancsak személynévvel fémjelzett Boris Kollár „családi” pártja is.

II. Magyarok által lakott járások eredményei

Ha a statisztikai hivatal honlapján a választási részvétel járási térképére pillantunk, nyomban szembeötlik a felvidéki magyarok számára legfájdalmasabb tény: a magyarok által lakott járásokban jóval az országos választási arány alatt volt a választási részvétel. Ennek egyenes következménye, hogy az amúgy is népességfogyással sújtott magyarság szavazatai még kisebb arányban alakítják a választások eredményét.

Ugyancsak sokat mond a statisztikai hivatal választási győzteseket illusztráló járási térképe is: Járási győzelmet a Smeren kívül csak az MKP-nak és az SaS-nek sikerült elérnie.

Nézzük a magyarok által lakott 18 járás választási eredményeit. (Feltüntetjük az országos viszonylatban legsikeresebb 10 párt szavazatait, alatta pedig a százalékos eredményét is.)

Megjegyzés: Szlovákia közigazgatási felosztása alapján a két nagyváros több járásra oszlik, Pozsonyt öt, Kassát négy járásra osztották, de miután mindkét városban már csak szórványban élnek a magyarok, a járási kimutatásban ezeket összesítve tüntetjük fel.

Járások	részvétel	OLaNO	Kollár	Most-Híd	SNS	Smer	KDH	Kotleba	#SIEĽ	MKP	SaS
Pozsony	66,90%	36 614 14,21%	17 384 6,75%	22 931 8,90%	14 871 5,77%	46 937 18,22%	10 406 4,04%	10 656 4,13%	17 413 6,76%	1 536 0,59%	68 767 26,70%
Szenc	69,02%	5 792 13,59%	3 524 8,27%	5 114 12,00%	2 544 5,97%	6 954 16,32%	1 407 3,30%	2 095 4,91%	2 568 6,02%	2 146 5,03%	8 916 20,93%
Dunaszerdahely	56,46%	2 465 4,44%	1 808 3,25%	18 621 33,56%	685 1,23%	2 871 5,17%	317 0,57%	717 1,29%	1 104 1,98%	23 196 41,80%	2 465 4,44%
Galánta	59,19%	4 058 8,84%	3 022 6,58%	8 800 19,18%	2 483 5,41%	8 897 19,40%	864 1,88%	2 623 5,71%	1 731 3,77%	8 183 17,84%	3 875 8,44%
Komárom	49,02%	1 960 4,73%	1 237 2,99%	11 558 27,94%	1 106 2,67%	3 974 9,60%	252 0,60%	851 2,05%	1 102 2,66%	16 108 38,94%	1 946 4,70%
Érsekújvár	56,53%	4 445 6,74%	3 982 6,04%	11 860 18,00%	4 363 6,62%	15 700 23,83%	1 681 2,55%	3 627 5,50%	2 232 3,38%	11 430 17,35%	4 581 6,95%
Léva	56,61%	4 948 9,44%	3 501 6,68%	6 840 13,05%	3 529 6,73%	12 445 23,74%	1 529 2,91%	3 575 6,82%	2 455 4,68%	7 019 13,39%	4 446 8,48%
Vágsellye	55,71%	1 880 7,90%	1 598 6,71%	4 397 18,48%	1 399 5,88%	4 530 19,04%	542 2,27%	1 569 6,59%	932 3,91%	3 734 15,69%	2 484 10,44%
Nyitra	63,12%	8 597 10,22%	5 982 7,11%	4 989 5,93%	7 683 9,14%	26 660 31,72%	3 642 4,33%	7 064 8,40%	4 384 5,21%	1 776 2,11%	10 605 12,61%
Nagykürtös	52,79%	1 218 6,58%	730 3,94%	2 202 11,90%	1 284 6,94%	4 832 26,13%	328 1,77%	2 054 11,10%	676 3,65%	2 959 16,00%	929 5,02%
Losonc	50,00%	2 755 9,68%	1 907 6,70%	3 568 12,54%	2 244 7,89%	7 403 26,03%	536 1,88%	1 938 6,81%	1 278 4,49%	3 097 10,89%	2 118 7,44%
Nagyróce	46,93%	1 025 7,19%	487 3,41%	1 482 10,40%	850 5,96%	4 313 30,27%	237 1,66%	1 943 13,63%	659 4,62%	1 673 11,74%	785 5,50%
Rimaszombat	50,54%	1 928 6,12%	1 219 3,87%	5 578 17,71%	2 214 7,03%	6 760 21,47%	302 0,95%	2 726 8,65%	844 2,68%	6 505 20,66%	1 704 5,41%
Rozsnyó	51,62%	1 920 7,93%	1 130 4,66%	4 070 16,81%	2 066 8,53%	5 286 21,84%	270 1,11%	2 101 8,68%	1 053 4,35%	3 481 14,38%	1 645 6,79%
Kassa-vidék	55,63%	5 675 11,13%	3 605 7,07%	4 585 8,99%	3 023 5,93%	13 078 25,66%	2 887 5,66%	4 543 8,91%	3 629 7,12%	3 400 6,67%	4 015 7,87%
Kassa	57,37%	16 249 14,93%	8 750 8,04%	7 536 6,92%	6 292 5,78%	23 494 21,59%	5 775 5,30%	7 398 6,80%	8 832 8,11%	1 474 1,35%	18 001 16,54%
Nagymihály	43,55%	3 425 8,22%	2 678 6,42%	2 751 6,60%	3 168 7,60%	15 372 36,90%	2 112 5,07%	2 919 7,00%	2 157 5,17%	2 278 5,46%	2 666 6,40%
Töketerebes	48,81%	2 687 6,87%	2 072 5,30%	4 498 11,50%	1 744 4,46%	13 031 33,34%	1 668 4,26%	2 347 6,00%	1 892 4,84%	4 925 12,60%	1 954 4,99%

Az MKP és a Most-Híd eredményeinek változását Dél-Szlovákia magyarok által lakott járosaiban a két legutóbbi parlamenti választás között (2012 és 2016) a következő térképünk szemlélteti:

A járási eredmények margójára:

Az adatok láttán az alábbi tényeket állapíthatjuk meg:

1) A magyarok alacsony választási részvétele természetesen a Most-Hídat is kedvezőtlenül érintette, de nem annyira, mint az MKP-t, amely – ellentétben a Most-Híddal – gyakorlatilag csak a magyarok szavazatára számíthat.

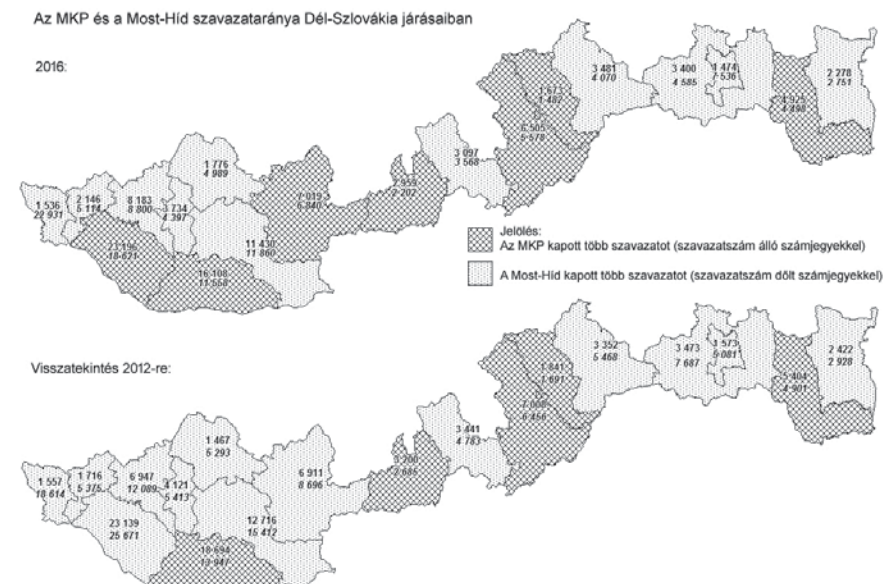
2) Folytatódik a Most-Híd elszlovákosodása (amit egyébként a parlamenti mandátumainak a megosztása is jelez). Amíg 2012-ben a szintiszta szlovák járásokban a Most-Híd 24 ezer szavazatot kapott, most már 38 ezret. Dél-Szlovákiában a Most-Híd 20 ezer szavazatot veszített, az MKP 4 ezres szavazatvesztésével szemben.

3) 2012-höz képest a Most-Híd veszített a Dunaszerdahelyi és a Lévai járásokban is az MKP-val szemben, és további magyarok által lakott járásokban is gyengült a pozíciója. A Dunaszerdahelyi járásban négy évvel ezelőtt 7 000 szavazattal vezetett az MKP-val szemben, ezt

mára mind elvesztette.

III. Mennyi magyar szavazata van a Most-Hídnak?

A kérdés a Magyar Közösség Pártjára

ra vonatkozóan szükségtelen, hiszen az MKP-ra gyakorlatilag csak magyarok szavaznak. A választásokon az MKP több mint 105 ezer szavazatot kapott, a Most-Híd ennél sokkal kevesebb magyar szavazatot kapott, de szlovák szavazói pótolták a parlamentbe jutáshoz szükséges hiányt. De mennyi is az annyi? Vajon hány magyar szavazatot kapott a Most-Híd? Ennek járunk utána...

A választási eredmények ismeretében rögtön megállapítható volt, hogy az MKP és a Most-Híd szavazatainak arányát tekintve a magyarok között már egyértelműen a Magyar Közösség Pártja dominál. Ennek ellenére minden elemzéskor hangsúlyozni kell, hogy a magyar szavazatok tükrében a választás nem siker még az MKP esetében sem, mivel a felvidéki magyarok messze az országos arány (59,82%) alatt vettek részt a választásokon. Ennek megállapításához elég rátekinteni Szlovákia választási részvételi térképére.

A 18, magyarok által is lakott járás közül 15-ben volt az országos átlag alatti a választási hajlandóság, ötben még az 50%-ot sem haladta meg (Komáromi járás – 49,02%, Losonci járás – 50%, Nagyrőcei járás – 46,93%, Tóketerebes – 48,81%, Nagymihályi járás – 43,55%).

A magyar szavazatok megoszlására következtethetünk a választási részvételtől, az elsőbbségi szavazatokból (preferencia-szavazatok, „karikák”) és a pártokra leadott szavazatokból is. Vegyük őket sorjában!

Választási részvétel

Szlovákiában a regisztrált választópolgárok száma 4 426 760. A magyarok aránya (a 2011-es népszámlálás szerint) 8,5 százalék, melynek alapján – ha a választópolgárok arányának megoszlása hasonló – 376 274 lehet a magyar választópolgár. Ha közülük minden második szavazott, akkor a magyar szavazatok száma 188 137. Ebből az MKP elvitt 105 495 szavazatot, maradt tehát 82 642 szavazat, mely nagyrészt a Most-Hídra ment, de nem kizárólagosan. Ha csak a Magyar Kereszténydemokrata Szövetségre leadott 2 426 szavazatot számítjuk le belőle, rögtön 80 ezernél tartunk már a Most-Híd lehetséges magyar szavazói számánál, de természetesen más pártokra is szavaztak a felvidéki magyarok.

Megjegyzendő, hogy ez a számítás inkább egy gyors becslés, ugyanis legalább további két tényező is szerepet játszhatott a magyar választók számának alakulásában. Emelhette a magyar választópolgárok számát az a tény, hogy a magyar lakosság a kor szerint megoszlást tekintve idősebb a szlováknál, csökkentette viszont a lehetőség, hogy esetleg még a magyarok fele sem szavazott...

Preferencia-szavazatok

A Most-Híd esetében 142 613-an éltek a karikázás lehetőségével, közülük 59 145-en karikázták be a Most-Híd szlovák alelnökét, a kettes számmal induló Lucia Žitňanskát. Vagyis a karikázók 41,5 százaléka. Žitňanskát minden bizonnyal nem a magyarok karikázták, és ha ezt az arányt a Most-Híd összes szavazójára (169 593) alkalmazzuk mint szlovák szavazóra, akkor legalább 70 381 a Most-Híd szlovák szavazóinak a száma. És itt a legalább kifejezésnek fontos szerepe van, mert az messze nem állítható, hogy minden szlovák bekarikázta Žitňanskát (sőt!), és a Most-Híd nem magyar szavazói között még ott vannak a más nemzetiségekhez tartozók is (romák, ruszinok...) is.

A pártok választási eredményei

Ezen a ponton már tisztább képet kaphatunk a vizsgált kérdést tekintve, mert tényekkel, nem pedig választási valószínűsítésekkel dolgozunk. Tény, hogy a Most-Híd a magyarok által egyáltalán nem lakott megyékben is sok szavazatot kapott. Konkrétan a trencsényi régióban 1,96%-ot (5 960 szavazat), a zsolnaiiban 1,77%-ot (6 367 szavazat), az eperjesiben pedig 2,58%-ot (6 367). És még ott vannak a magyarok által lakott kerületek magyarok által nem lakott járásai is, Garamszentkeresztben (Žiar nad Hronom) 4,49%-ot kapott a Most-Híd, Bazinban (Pezinok) 3,93%-ot, Malackán (Malacky) 3,47%-ot, Breznóbányán (Brezno) 2,48%-ot, Zólyomban (Zvolen) 2,78%-ot, Iglóban (Spišská Nová Ves) 3,37%-ot, Pöstyénben 2,82%-ot, Nagyszombatban (Trnava) 2,23%-ot, Szenicén (Senica) 2,86%-ot – ezek mind járási adatok. Csak a Tapolcsányi (Topolčany) járásban volt 2% alatt (1,36%). Ezek a számok a szlovák szavazók olyan választási magatartására utalnak, hogy minél közelebb vannak a magyarok által lakott területekhez, annál inkább szavaznak a Most-Hídra.

És végül nézzük a magyarok által többségben lakott községek választási adatait, amelyeknél már csakis a valós számadatokra támaszkodunk. És ezek sokak számára meglepő eredményt mutatnak.

Szlovákiában a 2011-es népszámlálás szerint 363 településen élnek abszolút többségben a magyarok (relatív többségben egyébként 386 helyen).

Tekintsük át a magyar többségű településeket lépcsőzetesen, a magyarság legalább 50%-os létszámától kezdve egészen a legalább 90 százalékos arányig.

A tények a következők:

–50% feletti magyarság 363 településen, MKP: 83 599 szavazat, Most-Híd: 61 911 | MKP/Most-Híd arány: 1,35

–60% feletti magyarság 309 településen, MKP: 67 297 szavazat, Most-Híd: 47 112 | MKP/Most-Híd arány: 1,43

–70% feletti magyarság 236 településen, MKP: 54 323 szavazat, Most-Híd: 35 434 | MKP/Most-Híd arány: 1,53

–80% feletti magyarság 136 településen, MKP: 28 425 szavazat, Most-Híd: 16 805 | MKP/Most-Híd arány 1,69

–90% feletti magyarság 40 településen, MKP: 8 650 szavazat, Most-Híd: 3 933 | MKP/Most-Híd arány 2,2

Ezek a számok egyértelműek a két párt magyarok közötti támogatottságának arányát illetően, konkrét népszámlálási és választási adatok. Mindehhez csemegeként még két adat: az MKP 129 magyarok által többségben lakott településen szerzett legalább kétszer annyi szavazatot, mint a Most-Híd. Fordítva ez csak 19 helyen volt.

IV. Az MKP és a Most-Híd eredményei a legalább 10%-ban magyarok által lakott településeken

A 2011-es népszámlálás szerint Szlovákiában 519 ilyen település van, ezekben 797 321 lakos él, közülük 421 277 a magyarok száma, 303 135 a szlovákoké.

2016-ban az MKP 100 360 szavazatot kapott ezen a területen, a Most-Híd 89 839-et. Az MKP 296 településen győzött a Most-Híddal szemben, fordítva 219 he-

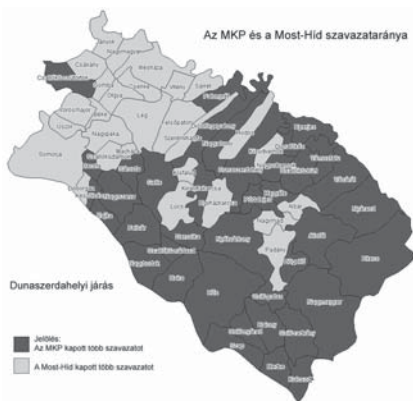
Ilyen történt, szavazategyenlőség 4 helyen volt.

2012-ben az MKP-ra szavaztak többen 243 településen, a Most-Hídra 272 helyen, négyszer volt egyenlő a szavazatszám.

2010-ben az MKP 207 helyen kapott több voksot, a Most-Híd 311 településen, egy helyen volt „döntetlen”.

A szavazatszámok változását a három választás között a fenti grafikon mutatja, az alábbi térképek pedig az MKP és a Most-Híd szavazatainak az arányát mutatják, pontosabban, hogy melyik párt hol szerzett több szavazatot a másiknál:

Szembevetve a térképeken, hogy minél inkább megyünk délre, annál erőteljesebb az MKP dominanciája. Ez természetesen fordítva is igaz. Mint ahogy az is, hogy vannak kivételek, melyeket az is okozhatja, hogy némely településről olyan jelölt indult, aki erős egyéni kampánnyal vagy ismertségével sok szavazatot hozott a pártjának. Ez a jelenség jól megfigyelhető például a legnagyobb arányban magyarok által lakott Dunaszerdahelyi járás településeinek térképén.

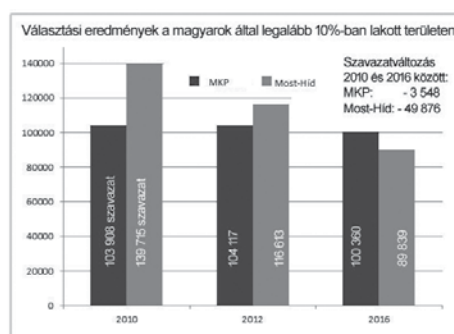
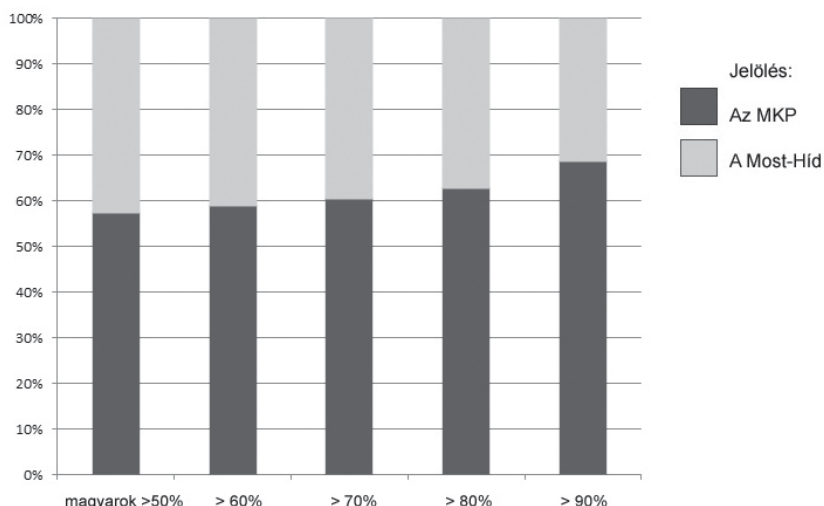

Preferencia-szavazatok

Mint ismeretes, a jelöltek sorszámanak karikázásával a választópolgárok megváltoztathatják az eredeti pártrendet. Ehhez az kell, hogy a párt összes szavazójának legalább 10 százaléka karikázza a képviselőjelölt sorszámat.

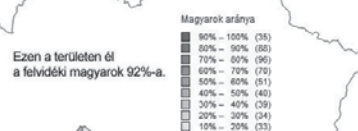
Az MKP jelöltjei közül ez 10 személynek sikerült: Berényi József (48,14%), Bárdos Gyula (30,58%), Menyhárt József (19,11%), Farkas Iván (13,00%), Orosz Örs (8,83%), Cziprusz Zoltán (6,87%), Kötöles László (5,44%), Samu István (5,29%), Nagy Dávid (5,25%), Forró Krisztián (5,13%), Auxt Ferenc (4,82%), Karaffa Attila (4,76%), Öry Péter (3,88%), Knirs Imre

Az MKP és a Most-Híd szavazatainak aránya a magyar többségű településeken

Magyarok által legalább 10%-ban lakott települések Szlovákiában

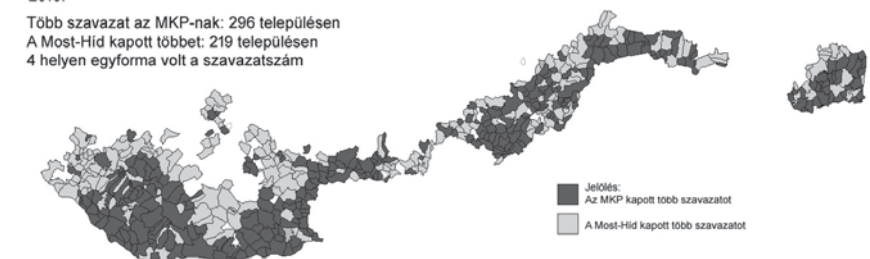
Az 519 településen összesen 797321 lakos él, ebből 421277 magyar (a 2011-es népszámlálás hivatalos adatai szerint)

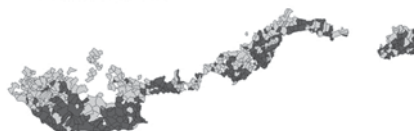
Az MKP és a Most-Híd szavazataránya Dél-Szlovákia legalább 10%-ban magyarok által lakott településein

2016:

Több szavazatot az MKP-nak: 296 településen
A Most-Híd kapott többet: 219 településen
4 helyen egyforma volt a szavazatszám

Visszatekintés 2012-re:

Visszatekintés 2010-re:

(3,45%), Furik Csaba (3,31%), Kiss Beáta (3,16%), Juhász Peter (3,13%), Zachar Pál (3,06%), A. Szabó László (3,01%).

A Most-Hídnál öt jelölt (3 magyar és 2 szlovák) szerzett elég preferenciaszavazatot: Béla Bugár (63,99%), Lucia Žitňanská (34,87%), Simon Zsolt (15,94%), Sólymos László (10,88%), František Šebej (10,26%).

V. Népszámlálási és választási eredmények Szlovákia magyarok által lakott településein

(feltüntetve a magyarok száma és aránya a legutóbbi népszámláláson, a választási részvétel, az MKP, illetve a Most-Híd eredménye)

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Pozsonyi városrészek							
Pozsony Óváros	1155	2,99%	68,30%	163	0,62%	3259	12,43%
Pozsony – Főrév	2150	3,14%	67,53%	245	0,55%	4063	9,06%
Pozsony - Verekyne	919	4,79%	59,07%	92	0,90%	828	8,12%
Pozsonypüspöki	2231	10,82%	62,01%	349	2,94%	1478	12,45%
Pozsony - Récese	392	1,99%	67,69%	31	0,25%	879	7,16%
Pozsony - Újváros	1073	2,95%	67,92%	124	0,52%	2270	9,58%
Pozsony - Dévényújfalú	293	1,88%	65,09%	17	0,18%	649	6,83%
Pozsony - Károlyfalú	859	2,63%	70,19%	79	0,37%	1897	8,91%
Pozsony - Lamacs	150	2,25%	72,51%	17	0,38%	341	7,62%
Pozsonyhidegkút	818	2,51%	62,61%	70	0,36%	1503	7,69%
Pozsony - Horvátjárdalu	122	8,48%	75,36%	5	0,37%	167	12,30%
Pozsony - Ligetfalú	3512	3,32%	64,02%	317	0,51%	4781	7,65%
Pozsony - Oroszvár	284	9,98%	72,55%	16	0,71%	290	12,86%
Szenci járás							
Boldogfa	247	57,71%	71,24%	97	35,27%	67	24,36%
Dénesdortcsmisérd	214	4,77%	69,48%	10	0,32%	321	10,41%
Dunasápújfalú	408	20,38%	69,20%	86	6,21%	251	18,14%
Éberhárd	625	33,58%	73,23%	183	10,55%	309	17,82%
Egyházfa	265	52,17%	68,90%	71	20,94%	72	21,24%
Fél	1049	45,04%	68,40%	207	14,69%	437	31,01%
Gútor	504	35,05%	69,93%	111	10,65%	233	22,36%
Hegysúr	457	60,45%	69,65%	122	25,68%	135	28,42%
Magyarbél	702	30,47%	61,96%	102	8,24%	293	23,67%
Nagyborsa	91	20,45%	73,02%	34	8,37%	56	13,79%
Réte	517	37,52%	60,88%	154	21,01%	174	23,74%
Szemet	296	25,30%	70,38%	43	5,62%	143	18,69%
Szenc	2467	14,47%	62,69%	603	6,51%	1201	12,97%
Szigetmajor	32	11,11%	72,28%	4	2,07%	15	7,77%
Vök	295	69,25%	76,63%	119	42,20%	99	35,11%
Zonctorony	575	58,49%	68,19%	170	27,07%	186	29,62%
Dunaszerdahelyi járás							
Albár	468	78,39%	61,36%	124	39,24%	128	40,51%
Alistál	1742	91,97%	54,52%	570	63,90%	249	27,91%
Bacsfa	394	71,25%	75,69%	133	37,46%	102	28,73%
Baka	950	85,28%	65,04%	371	60,42%	179	29,15%
Balony	690	91,27%	60,76%	254	66,15%	99	25,78%
Béke	331	74,38%	71,58%	94	34,56%	119	43,75%
Bögellő	333	94,87%	54,01%	90	58,06%	48	30,97%
Bós	4711	87,88%	57,82%	1325	53,15%	770	30,89%
Csákány	421	73,86%	66,87%	95	28,36%	128	38,21%
Csallóközcsütörtök	1271	71,81%	60,12%	337	38,74%	303	34,83%
Csallóközkürt	1092	93,49%	58,45%	391	62,46%	166	26,52%
Csallóköznádasd	473	86,47%	63,98%	146	45,91%	123	38,68%
Csallóköztárnok	309	68,36%	60,92%	72	28,69%	92	36,65%
Csenke	861	78,92%	67,76%	234	39,20%	254	42,55%
Csiliznyárad	602	92,47%	66,79%	243	68,64%	73	20,62%
Csilizpatas	660	79,33%	50,45%	233	69,97%	72	21,62%
Csilizradvány	1128	93,61%	62,95%	435	69,38%	130	20,73%
Dercsika	409	80,67%	62,26%	128	49,42%	80	30,89%
Diósförgepatony	1394	83,08%	56,00%	378	46,04%	331	40,32%
Doborgaz	299	69,86%	70,00%	58	20,71%	91	32,50%
Dunaszerdahely	16752	74,53%	50,44%	4201	43,30%	3205	33,04%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Dunatőkés	413	80,98%	53,43%	130	52,21%	78	31,33%
Egyházkarcsa	1111	88,60%	62,36%	260	37,20%	336	48,07%
Ekecs	3366	91,54%	51,21%	1191	74,76%	294	18,46%
Eperjes	1250	84,63%	55,79%	337	48,21%	244	34,91%
Felbár	965	78,07%	62,34%	262	39,28%	247	37,03%
Felsőpatony	1531	78,07%	56,99%	327	35,66%	364	39,69%
Gelle	1694	89,30%	67,89%	602	53,32%	395	34,99%
Gomba	389	69,59%	72,64%	75	20,33%	143	38,75%
Hegyéte	994	78,95%	57,30%	263	41,09%	218	34,06%
Hodos	1203	82,62%	53,50%	271	35,80%	366	48,35%
Illésháza	1557	70,68%	56,86%	370	35,31%	431	41,13%
Jányok	650	76,02%	69,71%	146	27,70%	257	48,77%
Keszölcés	114	75,50%	62,33%	34	37,36%	25	27,47%
Királyfiakarcsa	833	80,17%	53,62%	200	42,83%	179	38,33%
Kisfalud	368	85,38%	59,29%	79	36,41%	103	47,47%
Kisudvarnok	920	88,63%	67,65%	169	27,39%	387	62,72%
Kulcsod	344	93,48%	59,22%	126	68,85%	39	21,31%
Lég	1365	54,02%	53,18%	246	21,15%	434	37,32%
Lúcs	681	89,02%	65,79%	162	38,30%	204	48,23%
Macháza	93	39,24%	67,05%	20	11,43%	47	26,86%
Medve	497	87,81%	52,71%	158	62,45%	56	22,13%
Nagyabony	1071	73,96%	45,99%	258	45,03%	174	30,37%
Nagybodak	240	83,33%	63,51%	72	39,78%	59	32,60%
Nagymad	459	86,93%	69,64%	104	31,71%	201	61,28%
Nagymagyar	1563	43,77%	31,94%	297	33,79%	334	38,00%
Nagymegyer	6696	75,58%	42,22%	1358	44,31%	1116	36,41%
Nagypaka	373	42,43%	63,67%	68	14,53%	151	32,26%
Nagyszarva	852	71,48%	58,91%	249	45,94%	199	36,72%
Nagyudvarnok	813	79,09%	54,19%	236	46,18%	157	30,72%
Nyárasd	2690	88,34%	55,65%	784	55,45%	488	34,51%
Nyékvárkony	2183	84,68%	59,86%	771	58,14%	361	27,22%
Olgya	239	59,31%	71,93%	54	20,07%	84	31,23%
Padány	764	88,73%	46,66%	155	44,41%	165	47,28%
Patonyrét	196	74,52%	54,81%	55	41,98%	42	32,06%
Pódatejed	637	72,63%	57,60%	196	43,46%	170	37,69%
Sárosfa	667	77,56%	59,19%	194	43,99%	146	33,11%
Sárrét	126	35,39%	62,74%	6	3,05%	53	26,90%
Somorja	7309	57,43%	60,90%	1791	26,94%	1998	30,05%
Szap	505	94,39%	61,30%	147	52,13%	105	37,23%
Szentmihályfa	692	75,63%	50,58%	104	26,67%	175	44,87%
Úszor	310	32,67%	72,11%	31	4,25%	151	20,71%
Vajka	327	71,09%	71,27%	116	36,83%	78	24,76%
Vámosfalva	873	91,22%	53,74%	250	58,96%	144	33,96%
Vásárút	1947	90,14%	54,91%	541	53,20%	357	35,10%
Vitény	76	33,19%	64,89%	5	3,42%	35	23,97%
Vörösmajor	113	18,46%	70,48%	14	2,09%	89	13,26%
Galántai járás							
Alsóhatár	185	45,91%	40,38%	39	30,47%	54	42,19%
Alsószeli	1383	71,55%	64,32%	594	55,93%	244	22,98%
Diószeg	1737	31,70%	49,62%	234	10,42%	552	24,59%
Feketenyék	1219	87,26%	71,32%	276	33,74%	476	58,19%
Felsőszeli	1953	60,65%	60,48%	636	39,70%	391	24,41%
Galánta	4623	30,54%	58,33%	966	13,08%	1600	21,66%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Hidaskürt	1269	79,56%	60,65%	350	41,67%	312	37,14%
Jánosháza	107	23,16%	62,62%	10	3,95%	66	26,09%
Jóka	2314	59,24%	51,41%	534	31,60%	533	31,54%
Királyrév	919	79,50%	60,19%	332	58,87%	166	29,43%
Kismácséd	284	48,63%	63,37%	81	25,31%	83	25,94%
Kosút	739	47,49%	55,68%	158	21,21%	212	28,46%
Nádszeg	3414	89,72%	62,23%	987	49,87%	803	40,58%
Nagyfödemes	2757	63,67%	60,64%	580	26,85%	587	27,18%
Nagymácséd	1982	76,14%	58,80%	585	45,85%	428	33,54%
Nemeskajal	891	59,44%	50,44%	159	25,40%	218	34,82%
Szered	305	1,88%	57,05%	11	0,14%	240	3,08%
Taksony	1178	58,00%	67,44%	388	31,60%	318	25,90%
Tallós	1351	84,38%	52,00%	279	41,21%	292	43,13%
Tósnýárasd	405	50,19%	60,51%	68	15,85%	119	27,74%
Vága	1344	64,52%	58,20%	308	30,26%	375	36,84%
Vezekény	894	76,80%	60,25%	357	61,98%	134	23,26%
Vízkelet	1286	80,78%	50,78%	240	35,09%	302	44,15%
Komáromi járás							
Bajcs	549	44,20%	45,49%	68	14,20%	213	44,47%
Bátorkeszi	2671	78,21%	43,69%	682	55,36%	289	23,46%
Bogya	327	87,90%	50,00%	92	58,97%	41	26,28%
Bogyarét	186	91,63%	55,68%	70	71,43%	20	20,41%
Búcs	1084	91,09%	59,32%	356	60,44%	129	21,90%
Csallókőzaranyos	2045	85,07%	40,07%	459	55,77%	231	28,07%
Csicsó	1118	86,53%	46,36%	337	67,94%	119	23,99%
Dunamocs	1057	91,83%	59,71%	441	77,10%	89	15,56%
Dunaradvány	653	90,07%	66,28%	238	59,95%	105	26,45%
Ekel	1247	81,99%	45,05%	322	58,44%	152	27,59%
Füss	570	81,66%	50,09%	88	29,93%	164	55,78%
Gellér	421	89,96%	45,74%	118	66,67%	42	23,73%
Gúta	8201	76,67%	42,17%	1930	52,19%	971	26,26%
Hetény	1157	83,66%	58,17%	364	53,53%	219	32,21%
Ijúságfalva	296	63,25%	50,52%	52	26,80%	65	33,51%
Imely	878	42,75%	49,41%	134	16,05%	343	41,08%
Izsa	1066	64,88%	54,73%	370	50,00%	138	18,65%
Karva	554	74,06%	51,95%	182	57,05%	82	25,71%
Keszegfalva	1334	69,16%	41,30%	289	44,60%	206	31,79%
Kolozsnéma	482	92,69%	54,23%	177	76,62%	24	10,39%
Komárom	18506	53,88%	47,46%	4307	31,63%	3352	24,61%
Lakszakállás	1106	90,80%	45,44%	295	64,41%	117	25,55%
Madar	1205	82,42%	44,53%	311	63,08%	148	30,02%
Marcelháza	3228	86,06%	44,13%	700	50,58%	454	32,80%
Martos	610	87,90%	52,53%	208	66,67%	56	17,95%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Megyercs	743	62,07%	48,53%	151	32,75%	199	43,17%
Nagykeszi	770	77,78%	55,47%	116	25,72%	266	58,98%
Naszvad	2717	53,61%	44,69%	503	27,10%	637	34,32%
Nemesócsa	2014	81,80%	44,35%	419	46,45%	352	39,02%
Ógyalla	3196	41,23%	50,76%	740	23,29%	758	23,85%
Pat	432	84,87%	55,14%	161	63,89%	33	13,10%
Perbete	2192	73,71%	53,62%	511	39,22%	527	40,45%
Szentpéter	1870	68,40%	62,15%	433	30,77%	651	46,27%
Szilás	450	95,14%	58,96%	126	50,40%	100	40,00%
Tany	703	87,55%	49,77%	183	55,79%	85	25,91%
Vágfüzes	451	80,68%	46,05%	106	50,48%	83	39,52%
Virt	170	59,65%	57,14%	62	46,97%	30	22,73%
Zsemlekes	24	15,09%	67,94%	3	3,37%	11	12,36%
Lévai járás							
Alsószemeréd	212	39,11%	40,15%	80	48,48%	19	11,52%
Bajka	58	17,90%	32,39%	1	1,25%	10	12,50%
Barsvárad	142	42,39%	52,28%	16	10,74%	38	25,50%
Bese	252	38,77%	55,72%	79	26,16%	47	15,56%
Bori	99	31,63%	49,64%	34	24,82%	24	17,52%
Csata	666	62,01%	48,57%	256	55,90%	76	16,59%
Deménd	270	26,79%	52,02%	60	14,53%	41	9,93%
Egeg	220	41,20%	58,37%	50	19,38%	54	20,93%
Endréd	126	26,81%	55,16%	25	12,32%	37	18,23%
Farnad	940	71,92%	55,49%	325	52,25%	154	24,76%
Fegyvernek	148	29,37%	46,80%	22	10,73%	42	20,49%
Felsőpél	104	37,28%	62,72%	42	29,37%	26	18,18%
Felsőszecse	91	17,43%	74,39%	28	8,31%	50	14,84%
Felsőszemeréd	276	45,25%	50,50%	39	15,54%	87	34,66%
Felsőtúr	379	62,64%	53,80%	103	39,31%	82	31,30%
Garamlók	131	12,82%	43,80%	15	4,20%	45	12,61%
Garamsalló	237	62,20%	28,10%	34	44,16%	27	35,06%
Garamszentgyörgy	318	34,57%	59,85%	76	15,45%	105	21,34%
Gyerk	153	52,22%	47,04%	34	28,57%	21	17,65%
Hontfüzesgyarmat	177	31,16%	52,16%	46	19,09%	45	18,67%
Ipolybél	186	80,17%	54,69%	62	59,05%	12	11,43%
Ipolyfödemes	270	89,70%	65,60%	104	63,41%	21	12,80%
Ipolypásztó	359	67,99%	40,68%	99	55,31%	29	16,20%
Ipolyság	4410	57,84%	48,36%	1122	37,03%	666	21,98%
Ipolyszakállos	580	67,36%	51,56%	174	47,80%	119	32,69%
Ipolyvisk	445	66,82%	47,42%	105	39,47%	75	28,20%
Kálna	283	14,00%	57,13%	84	8,53%	135	13,71%
Kéty	580	87,61%	68,08%	262	74,01%	67	18,93%
Kisóvár	34	17,71%	48,99%	5	6,85%	11	15,07%
Kisölvéd	148	80,87%	58,00%	58	66,67%	15	17,24%
Lékér	619	41,32%	48,87%	113	19,32%	186	31,79%
Léva	3202	9,19%	57,99%	706	4,36%	1651	10,20%
Lontó	378	53,85%	32,04%	58	36,94%	41	26,11%
Málas	180	36,51%	52,14%	35	15,98%	91	41,55%
Nagyod	86	48,59%	66,67%	35	35,00%	16	16,00%
Nagyölvéd	1202	76,81%	53,94%	401	58,03%	177	25,62%
Nagysalló	841	28,93%	44,68%	210	20,02%	213	20,31%
Nagysáró	752	45,47%	36,53%	82	17,79%	111	24,08%
Nagytúr	435	57,85%	54,96%	104	29,80%	108	30,95%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Nemesoroszi	162	25,88%	41,32%	6	2,90%	31	14,98%
Nyírágó	351	62,34%	57,27%	59	22,69%	148	56,92%
Oroszka	720	55,99%	51,44%	207	38,55%	124	23,09%
Palást	1062	64,84%	53,50%	291	40,47%	208	28,93%
Peszkestergenye	168	25,57%	36,26%	19	10,22%	52	27,96%
Szalatnya	159	45,04%	38,68%	40	42,55%	11	11,70%
Százd	238	49,17%	48,66%	70	38,67%	35	19,34%
Szete	205	69,49%	65,29%	84	53,16%	39	24,68%
Tompa	184	30,82%	57,75%	52	18,12%	48	16,72%
Töhöl	92	17,52%	47,24%	15	7,61%	31	15,74%
Töre	129	56,58%	52,08%	20	20,00%	25	25,00%
Újbars	92	11,14%	58,09%	11	2,66%	50	12,11%
Vámosladány	360	37,00%	45,13%	70	19,89%	82	23,30%
Zalaba	152	85,88%	66,41%	63	74,12%	3	3,53%
Zseliz	3501	48,72%	52,83%	755	24,25%	793	25,47%
Zsemlelér	120	71,86%	65,96%	47	50,54%	18	19,35%
Nyitrai járás							
Alsóbodok	699	58,84%	59,91%	152	27,34%	155	27,88%
Babindal	147	22,04%	62,16%	35	10,29%	60	17,65%
Berencs	447	20,56%	62,33%	55	4,86%	287	25,35%
Csehi	475	45,24%	70,56%	194	29,75%	123	18,87%
Csiffár	173	28,64%	54,82%	24	8,79%	59	21,61%
Csitár	191	27,02%	67,64%	21	4,78%	88	20,05%
Gimes	542	26,66%	58,30%	106	10,71%	215	21,72%
Kalász	421	33,92%	64,45%	117	17,73%	104	15,76%
Kolon	780	49,68%	60,99%	155	19,95%	259	33,33%
Nagycétény	1108	69,08%	65,75%	310	33,37%	329	35,41%
Nagyhind	53	17,43%	68,10%	0	0,00%	21	11,05%
Nyitra	1443	1,83%	62,51%	129	0,31%	1737	4,13%
Nyitragerencsér	414	21,55%	62,65%	66	6,19%	155	14,53%
Nyitrageszte	242	67,04%	71,47%	76	32,62%	58	24,89%
Pográny	504	46,93%	65,09%	148	24,96%	129	21,75%
Verebély	339	3,78%	59,59%	36	0,81%	230	5,16%
Zsére	636	46,94%	61,44%	114	16,26%	240	34,24%
Érsekújvári járás							
Andód	714	52,58%	65,08%	228	29,77%	231	30,16%
Bajta	336	83,37%	58,01%	89	49,17%	71	39,23%
Baracska	233	29,64%	54,55%	82	25,79%	38	11,95%
Bart	512	82,85%	55,16%	146	52,52%	98	35,25%
Béla	282	76,22%	60,70%	91	47,89%	40	21,05%
Bény	1211	82,72%	52,70%	242	38,72%	281	44,96%
Csúz	914	53,92%	42,36%	103	18,13%	182	32,04%
Ebed	931	79,30%	45,65%	194	45,65%	151	35,53%
Érsekújvár	8863	22,36%	55,75%	1687	9,21%	3683	20,10%
Für	707	72,74%	46,48%	177	48,76%	105	28,93%
Garamkövesd	877	64,25%	49,55%	125	25,15%	140	28,17%
Garampáld	227	90,80%	61,35%	86	67,72%	25	19,69%
Helemba	543	78,13%	46,79%	160	59,26%	68	25,19%
Kamocsa	689	75,05%	58,13%	244	52,47%	116	24,95%
Kéménd	1179	77,41%	41,07%	246	47,95%	196	38,21%
Kicsind	349	88,58%	56,31%	77	42,08%	96	52,46%
Kisgyarmat	398	88,25%	50,53%	130	68,78%	41	21,69%
Kiskeszi	357	92,49%	53,56%	95	60,13%	41	25,95%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Kisújfalu	645	87,52%	63,26%	297	77,34%	43	11,20%
Köbölkút	1513	68,21%	50,79%	428	46,07%	252	27,13%
Kőhidgyarmat	875	84,62%	52,46%	198	43,23%	198	43,23%
Kürt	1708	81,88%	48,48%	496	61,16%	183	22,56%
Leléd	307	81,87%	51,87%	78	56,12%	44	31,65%
Libád	335	72,51%	48,34%	66	37,71%	63	36,00%
Muzsla	1427	74,21%	53,61%	574	66,13%	156	17,97%
Nagykér	1634	54,32%	60,50%	331	21,55%	518	33,72%
Nána	831	70,42%	54,36%	197	36,75%	181	33,77%
Párkány	6624	60,66%	51,11%	1603	35,55%	1346	29,85%
Pozba	379	74,46%	73,12%	133	44,04%	104	34,44%
Sárkány	264	72,13%	37,97%	52	46,43%	33	29,46%
Szalka	960	91,25%	54,86%	289	65,68%	98	22,27%
Szimő	1605	70,36%	47,98%	466	54,44%	197	23,01%
Szőgyén	1808	70,24%	52,89%	578	53,57%	288	26,69%
Tardoskedd	3234	62,34%	52,29%	510	22,22%	1068	46,54%
Udvard	3208	62,12%	51,83%	593	27,38%	694	32,04%
Újlót	175	8,95%	56,13%	20	2,29%	42	4,80%
Zsitvabesenyő	1205	71,09%	58,66%	288	34,99%	342	41,56%
Vágsellyei járás							
Deáki	1447	65,65%	59,47%	413	36,74%	328	29,18%
Farkasd	2284	68,63%	46,69%	481	37,93%	367	28,94%
Felsőkirályi	242	12,87%	55,99%	9	1,04%	102	11,74%
Negyed	1820	55,13%	42,42%	453	39,49%	231	20,14%
Pered	2910	78,31%	56,49%	948	53,02%	474	26,51%
Sókszelőce	1416	49,53%	31,16%	108	15,23%	270	38,08%
Tornóc	469	17,68%	51,03%	35	3,13%	197	17,59%
Vághosszúfalu	513	59,31%	69,93%	145	27,10%	190	35,51%
Vágkirályfa	1149	67,95%	64,45%	240	25,50%	347	36,88%
Vágsellye	3333	14,15%	57,44%	480	4,49%	1616	15,10%
Zsigárd	1079	65,87%	58,73%	416	51,29%	211	26,02%
Aranyosmaróti járás							
Lédec	236	31,85%	55,35%	36	9,94%	77	21,27%
Losonci járás							
Béna	497	77,41%	40,08%	143	72,22%	30	15,15%
Bolgárom	279	91,48%	46,96%	45	41,67%	39	36,11%
Bolyk	125	19,23%	56,29%	20	6,67%	46	15,33%
Csákányháza	871	78,40%	46,82%	112	29,79%	65	17,29%
Csoma	345	59,79%	60,52%	109	42,58%	49	19,14%
Fülek	5792	53,55%	39,40%	908	28,94%	865	27,57%
Fülekkovácsi	421	46,37%	43,65%	52	16,99%	88	28,76%
Fülekpüspöki	810	71,18%	46,97%	186	44,39%	114	27,21%
Galsa	317	46,01%	48,68%	59	24,69%	48	20,08%
Ipolynyitra	41	11,88%	59,54%	8	5,13%	10	6,41%
Jelsőc	31	10,00%	29,31%	3	4,41%	8	11,76%
Kalonda	116	53,70%	52,66%	35	39,33%	17	19,10%
Keresztúr	22	11,83%	47,02%	3	4,23%	10	14,08%
Losonc	2660	9,34%	49,82%	403	3,68%	1207	11,02%
Miksi	57	20,43%	57,85%	18	13,95%	16	12,40%
Mucsiny	130	17,33%	34,19%	8	4,00%	39	19,50%
Nagydaróc	371	53,92%	47,52%	79	30,50%	58	22,39%
Panyidaróc	263	35,40%	50,24%	28	9,09%	105	34,09%
Perse	140	71,07%	56,10%	52	56,52%	22	23,91%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Pilis	83	38,07%	53,53%	26	28,57%	10	10,99%
Pinc	85	34,69%	68,23%	30	22,90%	25	19,08%
Ragyolc	1059	67,28%	46,92%	274	44,41%	142	23,01%
Rapp	286	29,21%	38,36%	35	11,86%	67	22,71%
Sávoly	385	67,19%	51,70%	128	56,14%	45	19,74%
Síd	1025	83,54%	42,18%	142	37,08%	71	18,54%
Sőreg	390	81,08%	41,97%	86	49,14%	35	20,00%
Terbeléd	152	16,12%	56,19%	20	4,84%	46	11,14%
Tőrincs	63	13,13%	28,66%	4	4,26%	21	22,34%
Vilke	330	34,85%	40,03%	67	22,71%	63	21,36%
Nagyrócei járás							
Alsófalva	83	65,87%	55,06%	15	30,61%	11	22,45%
Deresk	366	66,79%	41,73%	59	34,91%	78	46,15%
Felfalu	60	34,48%	47,65%	6	8,45%	15	21,13%
Felsőrás	115	93,50%	63,81%	52	77,61%	8	11,94%
Gice	167	19,04%	21,42%	52	37,41%	29	20,86%
Gömörfalva	543	57,04%	37,87%	77	29,73%	127	49,03%
Gömörliget	135	47,20%	57,89%	26	18,18%	35	24,48%
Lévárt	86	86,00%	72,62%	53	86,89%	3	4,92%
Lice	214	30,35%	24,65%	17	13,82%	39	31,71%
Lőkősháza	188	74,90%	56,90%	75	75,76%	10	10,10%
Nagyróce	189	1,47%	49,37%	7	0,14%	172	3,47%
Otrokocs	213	68,49%	52,70%	41	32,28%	45	35,43%
Sajógömör	666	76,73%	47,25%	97	29,75%	160	49,08%
Szkáros	87	35,37%	52,75%	31	32,29%	13	13,54%
Tornalja	4331	57,68%	44,48%	1018	38,56%	594	22,50%
Visnyó	30	50,00%	39,13%	5	27,78%	5	27,78%
Zsór	112	68,29%	53,70%	35	60,34%	5	8,62%
Rimaszombati járás							
Abafala	397	66,95%	64,01%	142	45,37%	77	24,60%
Ajnácskő	972	81,48%	60,00%	296	52,76%	197	35,12%
Almágy	536	77,34%	51,74%	173	58,05%	80	26,85%
Alsóvály	225	67,57%	51,64%	32	29,09%	41	37,27%
Balogfalva	480	60,68%	42,01%	125	49,02%	73	28,63%
Balogtamási	137	71,35%	45,12%	34	45,95%	22	29,73%
Balogújfalva	149	90,85%	66,41%	64	73,56%	6	6,90%
Baraca	356	69,53%	38,89%	21	15,79%	99	74,44%
Bátka	700	72,31%	57,47%	185	45,79%	114	28,22%
Bellény	79	40,93%	47,89%	0	0,00%	5	7,35%
Cakó	181	61,15%	34,93%	25	31,25%	44	55,00%
Csíz	417	62,61%	47,87%	92	37,25%	52	21,05%
Darnya	153	75,00%	56,83%	21	26,58%	30	37,97%
Détér	386	85,59%	48,01%	134	79,29%	29	17,16%
Dobfenek	135	88,24%	46,38%	36	56,25%	8	12,50%
Dobóca	347	62,52%	51,46%	82	42,27%	84	43,30%
Dúlháza	61	29,76%	24,44%	11	33,33%	7	21,21%
Feled	1104	50,34%	40,64%	226	31,35%	150	20,80%
Felsővály	260	78,55%	53,92%	91	82,73%	7	6,36%
Füge	176	42,11%	35,87%	11	9,73%	42	37,17%
Gesztete	495	48,48%	35,27%	139	55,82%	33	13,25%
Gortvakisfalud	414	78,41%	31,54%	17	13,82%	67	54,47%
Gömörlipóc	26	26,80%	36,54%	0	0,00%	4	21,05%
Gömörmihályfalva	78	78,79%	63,16%	21	43,75%	14	29,17%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Gusztóna	379	70,45%	45,76%	85	47,75%	35	19,66%
Hanva	616	86,76%	57,01%	130	41,53%	153	48,88%
Harmac	241	57,66%	46,60%	80	58,39%	26	18,98%
Hubó	119	83,80%	47,41%	25	45,45%	18	32,73%
Iványi	138	61,61%	48,17%	65	70,65%	11	11,96%
Jánosi	391	29,64%	45,90%	72	15,13%	82	17,23%
Jéne	205	97,16%	45,81%	22	30,99%	31	43,66%
Jeszte	168	90,32%	46,92%	39	63,93%	16	26,23%
Kálosa	484	65,85%	38,89%	87	41,43%	77	36,67%
Kerekgede	89	44,72%	57,79%	31	34,83%	8	8,99%
Kisgömöri	86	84,31%	45,35%	7	17,95%	18	46,15%
Korlát	203	62,85%	29,79%	10	14,29%	33	47,14%
Kövecses	285	77,66%	59,72%	82	47,67%	60	34,88%
Lénártfala	507	93,37%	66,99%	100	36,50%	148	54,01%
Lenke	122	62,56%	72,78%	42	36,52%	27	23,48%
Magyarhegyemeg	167	85,20%	80,52%	65	52,42%	27	21,77%
Martonfala	127	55,22%	42,33%	12	17,39%	45	65,22%
Medveshidegkút	227	80,78%	46,92%	57	57,58%	20	20,20%
Méhi	545	66,63%	48,04%	152	49,67%	86	28,10%
Nagybalog	676	55,87%	38,38%	100	32,89%	75	24,67%
Naprágy	201	72,56%	49,73%	51	55,43%	28	30,43%
Óbást	288	88,34%	54,77%	101	65,16%	36	23,23%
Oldalfala	133	38,66%	35,97%	16	16,00%	21	21,00%
Osgyán	328	20,14%	48,66%	50	8,12%	88	14,29%
Pádár	77	41,62%	55,00%	13	16,88%	24	31,17%
Pálfala	293	77,31%	29,83%	11	15,49%	9	12,68%
Perjése	127	47,74%	36,70%	27	39,13%	13	18,84%
Péterfala	215	86,00%	71,05%	107	79,26%	14	10,37%
Radnót	718	87,03%	48,23%	120	43,96%	120	43,96%
Rakottyás	182	57,41%	52,48%	24	22,64%	51	48,11%
Rimaszécs	1763	91,06%	57,36%	201	25,28%	500	62,89%
Rimaszombat	7298	29,62%	49,98%	1479	15,80%	1348	14,40%
Runya	239	62,57%	53,90%	62	37,35%	33	19,88%
Sajókeszi	27	11,59%	56,49%	11	12,64%	11	12,64%
Sajórecske	202	85,96%	37,31%	21	29,17%	38	52,78%
Sajószentkirály	532	54,90%	59,66%	103	24,18%	224	52,58%
Serke	495	52,88%	36,70%	146	58,17%	44	17,53%
Simonyi	319	55,87%	45,54%	73	38,62%	74	39,15%
Szútor	65	12,65%	57,39%	48	23,76%	6	2,97%
Tajti	494	94,27%	63,15%	107	39,78%	129	47,96%
Újbást	402	74,86%	45,76%	119	62,96%	46	24,34%
Uzapanyit	332	46,83%	30,22%	47	30,92%	41	26,97%
Várgede	530	33,61%	43,12%	78	16,60%	71	15,11%
Vecseklő	228	89,06%	65,05%	75	55,97%	33	24,63%
Velkenye	331	95,11%	50,20%	55	43,31%	43	33,86%
Zádorháza	124	87,32%	64,29%	43	68,25%	11	17,46%
Zeherje	133	31,67%	45,96%	5	3,38%	16	10,81%
Zsíp	185	82,22%	57,05%	50	58,82%	14	16,47%
Nagykürtösi járás							
Apátútfalu	394	54,80%	52,75%	57	21,19%	61	22,68%
Bátorfalu	59	16,30%	51,32%	8	5,16%	24	15,48%
Bussa	429	29,57%	37,16%	36	8,82%	104	25,49%
Csáb	704	66,23%	54,98%	158	33,26%	89	18,74%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Csalár	149	31,11%	55,31%	6	3,49%	87	50,58%
Dacsókeszi	162	26,73%	44,61%	32	15,46%	47	22,71%
Felsőzellő	52	10,55%	45,79%	15	8,62%	10	5,75%
Galábocs	43	36,75%	62,37%	18	31,03%	9	15,52%
Gyürki	76	58,46%	47,54%	16	27,59%	15	25,86%
Haraszi	33	13,64%	42,56%	8	9,64%	12	14,46%
Inám	442	92,08%	61,80%	136	53,54%	81	31,89%
Ipolybalog	717	84,75%	67,65%	350	76,09%	64	13,91%
Ipolyhídvég	456	72,04%	56,65%	103	36,65%	129	45,91%
Ipolykér	176	57,14%	64,68%	15	9,20%	85	52,15%
Ipolykeszi	357	75,96%	54,38%	125	60,98%	26	12,68%
Ipolynagyfalu	292	69,69%	57,88%	104	51,49%	45	22,28%
Ipolynyék	1577	84,33%	59,30%	578	62,08%	166	17,83%
Ipolyszécsényke	287	74,55%	54,34%	112	66,27%	28	16,57%
Ipolyvarbó	304	83,75%	57,19%	103	57,54%	32	17,88%
Kelenye	270	90,91%	55,97%	95	69,85%	21	15,44%
Kiscsalomja	33	15,79%	61,14%	0	0,00%	12	11,21%
Kóvár	190	69,85%	65,00%	81	56,64%	23	16,08%
Kőkeszi	241	68,08%	68,95%	67	35,08%	41	21,47%
Leszenye	56	10,73%	55,94%	16	6,53%	48	19,59%
Lukanénye	1111	79,87%	60,69%	241	36,13%	123	18,44%
Nagycsalomja	373	61,86%	59,26%	155	50,99%	40	13,16%
Nagykürtös	645	4,96%	46,84%	88	1,95%	298	6,59%
Óvár	228	75,50%	58,33%	53	34,42%	55	35,71%
Rárósmúlyad	104	32,70%	29,46%	17	25,76%	19	28,79%
Sirak	141	65,28%	58,56%	35	33,02%	15	14,15%
Szécsénykovácsi	206	54,93%	48,81%	16	11,19%	50	34,97%
Szelény	92	45,10%	50,00%	15	18,29%	12	14,63%
Szlovákgyarmat	76	13,45%	41,40%	11	6,63%	24	14,46%
Terbegec	144	71,64%	65,06%	29	26,85%	43	39,81%
Zsély	175	13,15%	50,59%	42	8,14%	94	18,22%
Kassa városrészei							
Kassa - Észak	681	3,34%	59,35%	205	2,09%	812	8,29%
Kassa - Óváros	891	4,33%	60,14%	240	2,34%	1090	10,61%
Kassa - Tihany-lakótelep	466	2,00%	55,86%	104	1,03%	601	5,94%
Kassa - KVP –lakótelep	652	2,57%	58,15%	113	0,97%	693	5,98%
Kassa - Nyugat	1135	2,80%	58,25%	230	1,19%	1298	6,74%
Kassa - Dargói Hősök lakótelep	642	2,34%	53,41%	122	1,03%	700	5,89%
Kassa – Dél	901	3,84%	58,40%	244	2,23%	939	8,60%
Kassa - Tóvárosi lakótelep	647	2,52%	54,72%	132	1,21%	698	6,41%
Kassa-vidék							
Abaújszina	252	12,05%	49,80%	49	5,70%	108	12,56%
Áj	242	83,45%	66,12%	65	40,12%	58	35,80%
Alsólánc	256	60,52%	44,98%	81	58,27%	34	24,46%
Bódvavendégi	154	77,78%	74,55%	74	60,16%	19	15,45%
Buzita	628	52,55%	47,78%	204	45,13%	82	18,14%
Csécs	507	24,76%	55,86%	111	12,01%	213	23,05%
Debrőd	201	53,60%	63,30%	108	52,17%	36	17,39%
Jánok	244	42,73%	53,80%	48	17,84%	73	27,14%
Jászó	237	7,07%	44,47%	74	7,67%	334	34,61%
Kenyhec	146	12,98%	57,60%	19	3,80%	50	10,00%
Komaróc	267	68,46%	66,25%	96	45,28%	58	27,36%
Makranc	375	27,45%	60,14%	96	14,01%	243	35,47%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Migléc	106	27,97%	41,98%	31	25,20%	23	18,70%
Nagyida	321	9,86%	34,02%	78	10,29%	143	18,87%
Péder	296	75,13%	56,03%	91	46,67%	52	26,67%
Perényhím	397	28,22%	59,64%	91	12,41%	147	20,05%
Reste	250	72,46%	62,19%	108	61,36%	26	14,77%
Somodi	617	29,02%	43,05%	166	24,81%	206	30,79%
Szádélő	133	79,17%	50,34%	37	49,33%	19	25,33%
Szádudvarnokméhész	276	63,59%	62,63%	91	38,24%	65	27,31%
Szepsi	3279	29,63%	50,73%	1031	26,06%	879	22,21%
Szeszta	312	37,86%	61,06%	125	29,21%	101	23,60%
Torna	1316	37,48%	45,35%	241	19,51%	392	31,74%
Tornahorvátí	76	74,51%	64,52%	25	41,67%	21	35,00%
Tornaújfalu	297	91,67%	70,18%	110	56,99%	53	27,46%
Zsarnó	282	69,63%	55,33%	89	47,59%	44	23,53%
Nagyimihályi járás							
Abara	413	57,44%	54,80%	59	18,79%	182	57,96%
Bés	298	82,09%	69,41%	132	62,56%	64	30,33%
Budaháza	162	70,43%	62,35%	45	44,55%	40	39,60%
Csicser	827	92,82%	58,97%	284	68,60%	85	20,53%
Deregnyő	299	22,12%	33,44%	30	9,93%	69	22,85%
Dobóruszka	477	78,20%	54,74%	99	38,08%	78	30,00%
Hegyi	85	22,43%	46,00%	5	4,35%	79	68,70%
Iske	88	83,81%	65,17%	5	8,62%	44	75,86%
Kaposkelecsény	507	57,61%	56,51%	161	43,63%	144	39,02%
Kisráska	98	39,84%	63,11%	25	19,23%	56	43,08%
Mátyócvajkóc	522	83,39%	48,04%	130	55,79%	60	25,75%
Mokcsamogyorós	733	81,17%	49,55%	100	30,21%	118	35,65%
Nagykapos	5604	59,58%	37,13%	788	28,61%	712	25,85%
Nagyimihályi	104	0,26%	50,19%	8	0,05%	275	1,76%
Nagyráska	244	73,05%	65,28%	33	19,08%	121	69,94%
Nagyszelmenc	529	85,88%	59,06%	226	81,59%	28	10,11%
Szirénfalva	441	86,13%	65,09%	83	31,80%	162	62,07%
Vaján	524	60,72%	49,92%	49	15,31%	187	58,44%
Rozsnyói járás							
Barka	163	31,59%	34,92%	53	48,18%	16	14,55%
Beretke	265	70,67%	55,78%	112	68,29%	27	16,46%
Berzéte	555	42,17%	36,28%	95	26,32%	82	22,71%
Borzova	128	74,85%	62,33%	43	47,25%	16	17,58%
Csoltó	417	85,98%	39,07%	46	32,17%	69	48,25%
Csucsom	271	41,56%	46,59%	34	13,44%	93	36,76%
Dernő	478	67,90%	50,00%	58	21,40%	90	33,21%
Gömörhorka	761	56,88%	40,31%	105	25,61%	190	46,34%
Gömörpanyit	269	40,76%	48,96%	57	21,92%	95	36,54%
Hárskút	381	74,56%	71,19%	68	22,37%	144	47,37%
Hosszúszó	465	79,35%	59,62%	116	41,13%	102	36,17%
Jablonca	194	95,57%	77,59%	78	57,78%	40	29,63%
Jólész	546	75,21%	46,37%	96	36,64%	64	24,43%
Kecső	331	88,27%	65,33%	114	58,16%	49	25,00%
Kiskovácsvágása	59	77,63%	68,25%	13	30,23%	9	20,93%
Körös	360	74,38%	62,53%	115	45,63%	76	30,16%
Körtvélyes	280	83,83%	60,36%	78	46,15%	43	25,44%
Krasznahorkaváralja	1013	39,34%	49,82%	139	14,65%	343	36,14%
Kuntapolca	199	30,38%	26,46%	39	26,90%	43	29,66%

Település	Magyar 2011	Magyar %	Választási részvétel	MKP	%	Most-Híd	%
Lekenye	246	83,11%	65,46%	107	65,64%	17	10,43%
Lucska	161	83,85%	56,89%	48	50,53%	13	13,68%
Melléte	147	68,37%	52,27%	32	34,78%	39	42,39%
Páskaháza	135	44,55%	46,96%	28	24,14%	65	56,03%
Pelsőc	1031	42,87%	45,16%	171	20,36%	213	25,36%
Pelsőcardó	94	59,12%	58,45%	23	27,71%	25	30,12%
Rozsnyó	3909	19,84%	50,10%	633	8,55%	1331	17,98%
Rudna	258	34,63%	55,19%	35	9,97%	119	33,90%
Szádalmás	650	80,45%	65,76%	183	41,97%	167	38,30%
Szalóc	235	51,31%	53,60%	88	43,78%	36	17,91%
Szillice	438	77,94%	52,46%	132	58,93%	57	25,45%
Tornagörgő	939	82,59%	52,95%	277	56,19%	122	24,75%
Várhosszúrét	557	76,09%	69,77%	244	58,10%	81	19,29%
Töketerebesi járás							
Ágcsenyő	443	91,15%	61,71%	82	33,47%	34	13,88%
Bacska	546	83,61%	53,92%	159	59,33%	34	12,69%
Bári	216	67,08%	58,16%	71	51,08%	13	9,35%
Battyán	824	65,61%	42,34%	186	46,73%	90	22,61%
Bély	1036	70,28%	40,46%	116	25,33%	162	35,37%
Bodrogszerdahely	1216	54,31%	40,75%	223	27,60%	189	23,39%
Bodrogszög	102	47,89%	37,71%	8	12,12%	12	18,18%
Boly	607	83,72%	42,36%	103	42,74%	67	27,80%
Borsi	545	44,89%	56,95%	157	27,99%	102	18,18%
Csarnahó	135	64,90%	52,85%	30	29,41%	34	33,33%
Dobra	336	77,78%	48,56%	65	34,95%	21	11,29%
Imreg	210	33,71%	36,56%	27	15,88%	42	24,71%
Királyhelmece	5670	73,66%	40,10%	724	28,87%	1075	42,86%
Kisgéres	1039	93,44%	55,77%	384	75,00%	64	12,50%
Kiskövesd	421	91,52%	49,62%	109	55,05%	31	15,66%
Kistárkány	998	86,33%	39,85%	190	51,77%	72	19,62%
Ladmóc	297	88,13%	47,83%	59	48,76%	35	28,93%
Lelesz	1340	75,20%	47,58%	209	29,99%	360	51,65%
Nagygéres	789	75,29%	41,53%	112	31,73%	111	31,44%
Nagykövesd	692	85,86%	52,83%	224	66,67%	60	17,86%
Nagytárkány	1115	78,25%	45,49%	281	52,13%	108	20,04%
Örös	596	91,27%	46,77%	127	53,14%	62	25,94%
Perbenyik	795	76,96%	47,10%	193	49,49%	82	21,03%
Pólyán	403	75,33%	46,49%	84	43,75%	49	25,52%
Rad	366	65,83%	51,49%	89	39,56%	66	29,33%
Szentes	780	92,64%	51,77%	149	42,45%	90	25,64%
Szentmária	495	86,09%	56,64%	104	38,10%	48	17,58%
Szinyér	208	88,89%	50,53%	58	60,42%	19	19,79%
Szolnocska	188	83,56%	42,35%	33	39,76%	19	22,89%
Szomotor	1004	63,91%	43,52%	92	16,91%	153	28,13%
Szőlöske	277	53,68%	57,57%	37	15,95%	48	20,69%
Szürnyeg	145	22,98%	52,92%	5	1,97%	47	18,50%
Tiszacsényő	2419	62,27%	34,00%	148	14,70%	286	28,40%
Töketerebes	292	1,20%	47,29%	15	0,18%	211	2,54%
Véke	346	67,32%	52,30%	73	37,82%	51	26,42%
Zemplén	259	66,93%	41,10%	35	29,17%	37	30,83%
Zétény	670	81,41%	42,15%	118	44,87%	67	25,48%

Agglomerációnak lenni nem fenéig tejfel

Az új lakók új problémákat is hoznak

Második ciklusban vagyok önkormányzati képviselő. És már most de ja vu érzésem van, legalábbis ami az óvoda bővítését illeti. 2011-ben már egyszer meg kellett oldanunk az óvodai férőhelyek bővítését. Az addig negyven férőhellyel működő nevelési intézményt két osztállyal bővítettük. 2016 tavaszán pedig ismét megesett az, amire nem számítottunk: negyven gyermeket nem tudtunk felvenni. Igen, a tisztelt olvasó jól sejti: szlovák óvodáról van szó, bár néhány magyar gyermek is látogatja azt.

Ahogy az évtized elején, most ismételen megterheljük a község kasszáját. Ugyan kapott támogatást az önkormányzat az óvoda bővítésére, de az természetesen nem elég, így kölcsönt kell felvennünk. Ahogy az történt öt éve, amikor azt gondoltuk, a bővítéssel legalább húsz évre megoldottuk ezt a problémát. Ám még egy évtized sem telt el, és rá kellett jönnünk, ugyanabban a cipőben járunk. Mindez pedig annak a következménye, hogy Dunasápújfalú Pozsonytól 20, Szentől 5 kilométerre fekszik. A főváros és a Szenci járás pedig vonzza a munkavállalókat, hiszen a legtöbb szabad munkahely éppen itt van, sőt, a mai napig ide jön a legtöbb befektető. A munkát vállalók pedig le is települnek itt. Igen ám, de a településeknek erre az emberáradatra fel kellett volna készülniük. Ez nem történt meg.

„a településeknek erre az emberáradatra fel kellett volna készülniük”

A törvények értelmében a településnek vannak átruházott államigazgatási és eredeti hatáskörei. A községi önkormányzatokról szóló Tt. 369/1990. törvény 5. §-a értelmében „A községre törvényben átruházhatók egyes állam-

igazgatási feladatok, ha ezek teljesítése ilyen módon ésszerűbb és hatékonyabb. A feladatoknak a községre való átruházása során az állam biztosítja a község számára a szükséges pénzügyi és egyéb anyagi eszközöket.” Nem így van ez az eredeti hatáskörök esetében, amikor is a településnek a forrásokat a saját költségvetéséből kell előteremtenie. Azaz az államtól visszkapott adóhányadból kell finanszírozni azokat a feladatokat, amelyeket a törvény eredeti jogkörként határoz meg. Ilyen többek között a helyi utak és járdák karbantartása, a köz-

világítás biztosítása, az óvodák fenntartása is.

A Szenci járás egyik településén egy kampányrendezvényen felmerült a kérdés: meddig várhatjuk a lakók özönét ebbe a régióba? És meg lehetne-e azt állítani? A kérdés összetett. A falvak zömében a több mint tíz évvel ezelőtt elkészült területfejlesztési tervek a mezőgazdasági területek nagy részét klasszifikálták át építkezési területté. A lakosok, akiknek az adott területen volt földtulajdona, örültek is ennek az

intézkedésnek, hiszen ezzel nőtt a földék értéke, így a helyi képviselők nem ütköztek a lakosok ellenállásába.

„a mezőgazdasági területek nagy részét klasszifikálták át építkezési területté”

A meglepetés néhány éven belül érte őket, amikor a helyi kis közösségek felbomlottak a nagyszámú idetelepülő lakos miatt. Arra ugyanis senki nem figyelmeztette a képviselőket és a helyieket, hogy ez mivel jár majd. Az új lakók követelése gyakran egyáltalán nem jogosak, elsősorban azokéi nem, akiknek az adott községben nincsen állandó lakhelye. A helyzetet gyakran tovább rontja, ha a településen nem található meg minden olyan szolgáltatás, amely a városok lakóinak ez idáig természetes volt. Ilyen például az orvosok és a gyógyszertár hiánya, sokszor panaszkodnak a bankok, vagy bankautomaták hiányára és a korlátozott szórakozási lehetőségekre is. Nem beszélve a szennyvíztisztító hálózat hiányáról!

Ami egy évtizede szinte elképzelhetetlen volt, ma már a mindennapok része. Az is, hogy az öt kilométerre lévő Szencre időnként 20 percig tart az út személyautóval, avagy a 20 kilométerre lévő fővárosba másfél-két órát utazunk. Megoldás lehetne a tömegközlekedés használata. De az egyre ritkuló járatok és a növekvő jegyárak nem kedveznek a tömegközlekedésnek.

Nem kedvezett a nagyarányú betelepülés a magyarság részarányának sem. A települések egy részében a magyarság lélekszáma alig változott, de arányaiban a felére csökkent. Sok ideérkező személy nem nézi jó szemmel a kétnyelvűsítést. Nemrégiben a járási székhely képviselőtestületének néhány tagja sérelmezte, hogy a városban feleslegesen drága kétnyelvű utcanévtáblákat helyeztek ki. Talán többen rájöttek, nem az őslakosok tiltakoztak, nekik ugyanis természetes – volt – a magyar nyelv jelenléte a városban. Néhány év múlva a legtöbb településen húsz százalék alá csökken részarányunk. Nézzünk néhány adatot: a 2001-es népszámláláskor Dunasápújfalunak 28,72 százaléka vallotta magát magyarnak, 2011-ben már csak 20,38 százaléka. Éberhardon 50,56 százalékról 33,58 százalékra csökkent részarányunk. Magyarábelen 2001-ben 41,38 százalék

volt a magyarok részaránya, tíz évvel később már csak 30,47 százalék. Egyházfán 68,78 százalékról 52,17 százalékra csökkent részarányunk. A járási székhelyen, Szencen pedig mindössze 14,47 százalék a magyarság részaránya, míg 2001-ben még 22,12 százalék volt.

„Néhány év múlva a legtöbb településen húsz százalék alá csökken részarányunk.”

Takác Viola, Dunasápújfalu polgármestere szerint a gond abból adódik, hogy a Pozsonyhoz közeli települések már nem tudják megállítani az ország nyugati szegletébe áramló lakosok áradatát. Közép- és Kelet-Szlovákia leszakadó régióiban nincsenek nagyberuházók, ennek következtében a néhány évtizede virágzó mezőgazdasággal és iparral rendelkező járások elszegényedtek, megnőtt a munkanélküliség. Az állam a helyett, hogy munkahelyeket hozna létre a leszakadó régiókban, az utazási és a lakhatási költségekhez járul hozzá, ha valaki hajlandó távolabb a lakóhelyétől munkát vállalni. Ennek következtében sokan költöztek el a fővárosba, vagy a Pozsonyhoz közeli településekre.

A települések egy része szívesen fogadta az ide költöző családokat, hiszen azt remélték, hogy a falvak fejlődni fognak. Azzal nem számoltak, hogy az önkormányzatoknak nem lesz elég anyagi forrása ahhoz, hogy a település infrastruktúráját és a szolgáltatási hálózatokat kiépítse. A polgármesterek egy részének a mai napig nincs kifogása az új lakók érkezése ellen, ha azok megpróbálnának alkalmazkodni az adott régióban kialakult szokásokhoz.

Ha megpróbálnának beilleszkedni a falu életébe – ezt erősítette meg Takác Viola is. „Szeretnénk, ha bekapcsolódnának az új lakosok is a község életébe. Másrészt figyelembe kell vennünk, hogy elsősorban fiatalok érkeznek, akik többségének kicsi gyermekeik vannak. Gyakorlatilag évek óta a legtöbb pénzünket az óvoda és az alapiskola bővítése emészti fel. Nem is beszélve arról, hogy a városokból érkező fiatalok olyan szolgáltatásokhoz voltak szokva, amilyet mi nem tudunk biztosítani. Nincsen bank, sőt bankautomata sem a faluban, nincsen gyógyszertárunk, nincsenek bevásárlóközpontjaink. Ez a falu hátárnya, ugyanakkor a község nyugalalmát sikerült megőriznünk. Mi ahhoz szoktunk, hogy a közeli Szencen vagy Pozsonyban mindent el tudunk intézni, míg az új lakosok egy része elvárna, hogy minden szolgáltatást elérjenek a településen.”

„a legtöbb pénzünket az óvoda és az alapiskola bővítése emészti fel”

A polgármester szerint azok, akik a község régi területén vettek házat, őslakosok szomszédai, jobban be tudnak kapcsolódni a falu életébe. „Időnként észlelem, hogy vannak olyan települések, ahol az új lakók igyekeznek segíteni az önkormányzatnak, a falunak. Sajnálom, hogy hozzánk kevés ilyen polgár költözött. A gond az, hogy az új lakosaink részéről hamarabb kapunk kritikát, minthogy segítenének megoldást keresni a kialakult problémára.”

Fülöp Mihály, a település önkormányzati képviselője szerint sok esetben

előfordul, hogy ezeknek a fiataloknak sok a követelésük, és nem tudnak alkalmazkodni a falusiak életviteléhez. „A követeléseik közül időnként több megalapozott, de ha ők is megpróbálnának alkalmazkodni, akkor egyezsége juthatnánk. Nem érdeklődnek az önkormányzat tevékenysége iránt, ezért sokszor azt sem tudják, mi miért történik a településen. Ez annak a következménye, hogy nem próbálnak beilleszkedni a közösség életébe. Ilyen eset az óvodai helyek hiánya is, amit követelnek, de azt nem veszik figyelembe, hogy azt az önkormányzatnak kell fenntartani. Azt sem veszik figyelembe, hogy egy új osztály megépítése milyen terhet ró a településre, hiszen szigorú költségvetési előírásokat kell betartani. Majd az óvodát a községnek finanszíroznia kell. Sokuk elhanyagolja a háza környékét, hiszen a városban azt szokták meg, hogy nem kell a kerttel, udvarral, a ház előtti területtel törődni. Az őslakosok zömének nem jutna eszébe a kutyák sétáltatása sem...” A képviselő szerint helyén való az a kérdés, megállítható-e ez a folyamat, de a szakértők szerint a nyugatra település még csak most kezdődik el igazán. A pozsonyi agglomeráció vonzóvá válik a máshonnan érkezők számára, hiszen a fővárostól néhány kilométerre lakhatnak, ugyanakkor tiszta a levegő, jó minőségű az ivóvíz, van szórakozási, sportolási és pihenési lehetőség a közelben, nem mellékesen: ebben a régióban van a legtöbb szabad munkahely.

Dunasápújfalú polgármestere szerint az a jó az őslakosokban, hogy mindenképp tudja, mire számíthat egy beszélgetés vagy egy ügyintézés során, hiszen évtizedekig együtt éltek, ismerik egy-

mást. Az új lakók ebből a szempontból kiszámíthatatlanok, hiszen nem ismerjük őket. Nem tudhatjuk, mikor milyen követeléssel állnak elő. A faluban sok esetben régebben még kerítések sem voltak. A kerítések ugyan már korábban megépültek, de sokszor nem mérték ki pontosan a telkek határait. A régi lakók és örököseik sokszor nem is tudnak arról, hogy a kerítésük rossz helyen húzódik, nem ott, ahol a telek véget ér. Az őslakosok többsége ezt a problémát nem is próbálja megoldani, de az új lakók ezeket a dolgokat tisztázni akarják, és ebből sok probléma adódik. „Tisztában vagyok vele, hogy jobb ezeket az ügyeket rendezni, de azt is lehet békés úton, nem magunkra haragítva másokat” – véli Takács Viola.

A település fejlesztési tervét még 2004-ben fogadták el, akkor minősítették át a mezőgazdasági területek egy részét, és váltak külterületből belterületté, építkezési területté. A terv szerint 3900 főre bővíthet a település lélekszáma, tíz évvel ezelőtt 1700 állandó lakhellyel rendelkező polgár élt a faluban, jelenleg 2550 főnek van állandó lakhelye Dunasápújfalun.

Magyarbélien is hasonló a helyzet

A szomszédos Magyarbélien, amelyen keresztül vezet a Szencet Pozsonnyal összekötő főút, is sok az új lakos. Danter Antal polgármester szerint a településre érkező új lakosok zöme bejelentkezik állandó lakhelyre. Ez annak köszönhető, hogy több szabályhoz nyíltan ragaszkodtak, például azokat a kisgyermeket, akiknek nincsen állandó

dó lakhelye a településen, nem veszik fel óvodába. A polgármester bevallja, többen mondták, hogy ezért fel fogják jelenteni, mert ez diszkrimináció, de a jelenleg finanszírozási szabályok miatt nem tudja a falu vállalni, hogy olyan gyermekek is a helyi óvodát látogassák, akik után a település nem kapja meg az államtól az adóhányadot.

„azokat a kisgyermeket, akiknek nincsen állandó lakhelye a településen, nem veszik fel óvodába”

„Megpróbáljuk az új lakókat is bevonni a falu életébe, több rendezvényt is szervezünk. A betelepülő lakosokat sem szeretnénk kizárni a település életéből, de jó lenne, ha ők alkalmazkodnának a mi hagyományainkhoz. Vannak olyan szomszédos településeink, ahol a képviselőtestületnek tagja egy-egy új lakos.” A polgármester szerint ezzel az a gond, hogy ők szeretnék a saját szokásukat belevinni a falu életébe, holott nekik kellene alkalmazkodniuk. „Szerencsére, a magyarbéliiek összetartó nép. Másrészt, amikor kiadjuk az építkezési engedélyeket, figyelembe vesszünk néhány alapvető dolgot. Nem szabad megengedni, hogy zárt lakónegyedek jöjjenek létre. Nem engedhetjük meg, hogy lezárják az utcát sorompóval.”

„Nem szabad megengedni, hogy zárt lakónegyedek jöjjenek létre.”

Danter Antal szerint bevett szokássá vált, hogy a befektetők az új utcák kiépítése után az infrastruktúrát átadják a településnek. Ugyan ezzel az önkor-

mányzat azt is vállalja, hogy az utak, járdák is rendben lesznek tartva, működteti a közvilágítás, de így legalább a településen nem alakulhatnak ki elkülönített közösségek.

A területfejlesztési terv több mint tíz éve készült el. Az üres telkeket a helyi lakosok és földtulajdonosok adták el, azok nem önkormányzati tulajdonban voltak. „Ma már csak annyit tehetünk, hogy szigorú, de ésszerű szabályokat állítunk fel. Azaz meghatározzuk, hogy 2-3 áras telken nem épülhet családi ház. Meghatározzuk, milyen szélesnek kell lenniük az utaknak és járdáknak, ha ezt valaki nem hajlandó betartani, nem kaphat építkezési engedélyt akkor sem, ha az adott telek építkezési terület” – mondja a polgármester. „Problémát okozhat, hogy egy befektető sem gondolja végig azt, milyen a település úthálózata, van-e elég óvodai és iskolai férőhely, hogy milyen szolgáltatások vannak. Tehát a befektetőkkel tisztáznunk kell ezeket a feltételeket.” Danter Antal szerint a legegyszerűbb felépíteni a házat és azt eladni, az új lakók igényeivel azonban a befektető már nem foglalkozik. A falunak kell megoldani az óvodai és iskolai férőhelyek hiányát. A legutóbbi önkormányzati ülésen is szó volt arról, hogy nem szabad további területeket építkezési területté nyilvánítani. Nem szabad megengedni azt, ami Horvátgurabon történt. A Feketevíz elnevezésű területen ötvenezer főt befogadó településrészt kívánnak létrehozni, miközben sem óvoda, sem isko-

la, sem pedig megfelelő úthálózat nem épült ki Gurabon. Danter Antal szerint ezt sehol sem szabad megengedni. „Azt javasolnám minden újonnan ideérkező polgárnak, mielőtt házat, lakást, telket vesz, érdeklődjön az önkormányzatoknál, milyen szolgáltatások vannak az adott településen. Akkor talán előre felkészülhetnek arra, hogy a követeléseiket nem tudjuk teljesíteni”: Magyarbél az iskolaügyi minisztérium támogatásából bővíti az óvodát. Jelenleg 68 gyermeket tudnak elhelyezni, ha elkészül az új osztály, 84 gyermek látogathatja majd. Az előző években nagyjából 20 olyan gyermeket nem tudtak felvenni, akinek állandó lakhelye van a településen, és számos olyan gyermeket, aki hivatalosan másutt lakik.

„nem szabad további területeket építkezési területté nyilvánítani”

Magyarbélnek jelenleg 2550 lakosa van, nagyjából 50-60 olyan személy él a faluban, aki nem rendelkezik állandó lakhellyel. Tíz évvel ezelőtt - hasonlóan Dunasápújfaluhoz - 1700 lakosa volt Magyarbélnek. De amíg a szomszédos falu területfejlesztési terve szerint a község 3900 lakosig bővíthető, Magyarbélen a Szencről Pozsony felé vezető autópálya mellett 2400 lakost befogadó lakóparkot szerettek volna kiépíteni. Ez a terület 243 hektáros, ezt a tervet még az előző polgármester idejében engedélyezték. Az építkezés jóváhagyásához azonban olyan

kritériumokat fogadtak el, hogy élhető maradjon Magyarbél, és az új negyed lakói is mindent megkapjanak, azaz iskolát és óvodát kellett volna kiépíteni. A szennyvízcsatorna, az utak, a járdák, a közvilágítás és a hangosbemondó kiépítését mind feltételül szabták az építkezési engedélyek kiadásához. Azt is kérték, hogy a falut elkerülő körgyűrűt is építsék meg, hogy az ott lakók ne a falu jelenlegi útjait használják, mert az leterhelte volna az úthálózatot.

A falunak egyébként sok gondja van azokkal, akik engedély nélkül kezdenek építeni. Míg az őslakosok megpróbálják az összes előírást és szabályt betartani, addig sok újonnan idetelepülő nem várja meg az engedélyeztetést. Sokszor azért, mert a fővárosi lakást már eladták, és minél gyorsabban szeretnének beköltözni az új házukba.

Lehet előnye annak, ha egy településre új lakók érkeznek, de az önkormányzatoknak sokszor meggyűlik a baja az új polgárokkal. Több polgármester mondta azt: ha előre tudta volna, mivel jár a falu szempontjából a területfejlesztési terv bővítése, bizony nem engedték volna meg, hogy ilyen mértékben átalakuljon a település, nem engedélyezték volna ennyi mezőgazdasági terület átminősítését. Az új lakók nem hoznak annyi bevételt a költségvetésbe, mint amennyivel megterhelik a kiadási oldalt.

Neszmeri Tünde

A szerző illusztrációs felvételei

Támogatások és pályázatok Nyitra megyében

Még mindig észak dél ellen?

A vidékfejlesztés egyik legkézzelfoghatóbb eszköze a települések Leader típusú társulása, amikor helyi akciócsoportot létesítenek és közösen valósítják meg kistérségük fejlesztését. Az Európai Unió egyetlen országa Szlovákia, ahol a helyi akciócsoportok két különböző szinten tevékenykednek.

Egyes helyi akciócsoportok országos hálózatba nyerne beocsátást, mások megyei hálózatban tevékenykednek. Az előbbieket tevékenységét kiemelten támogatják az Európai Unió közös költségvetéséből, az utóbbiakét sokkal szerényebben, megyei költségvetésből. Az arány lehet akár tíz az egyhez is. Az országos hálózatba tartozó helyi akciócsoport a következő öt évben akár 3 – 4 millió euró értékben hajthat végre helyi vagy kistérségi fejlesztéseket.

Néhány nappal a parlamenti választásokat követően a Leader program irányító hatósága nyilvánosságra hozta döntését, mely helyi akciócsoportok nyertek beocsátást a kiemelten támogatott országos hálózatba. Előrebocsátom, nem megyei szintű döntés született, hanem a program irányító hatósága döntött a központi államigazgatás szintjén. Nyitra megyében összesen 17 helyi akciócsoport pályázta meg az országos hálózatba kerülést a következő ötéves időszakban. Közülük kilencnek adta meg – kidolgozott stratégiája alapján – az állami hatóság a jogot, hogy országos hálózatba tartozzon, kiemelt fejlesztési és működési támogatásban részesüljön. Ezek közül nyolc Nyitra megye északi részében található, csupán egyetlen a megye déli részében. Ez az egyetlen, az Udvard és Környéke Társulás Helyi Akciócsoport, amelynek

elnöke Udvard község polgármestere.

Vajon ki hiszi el, hogy nem politikai, hanem szakmai döntés született? Amikor az Alsó-Csallóköz és a Hídverők Társulásának közös stratégiáját, az Alsó-Garammente Helyi Akciócsoport stratégiáját, valamint az Alsó-Vágmente Helyi Akciócsoport stratégiáját olyan regionális fejlesztési társulások dolgozták ki, amelyek a legjobbak közé tartoznak az országban, átvészelték az őséges, sanyarú időket, talpon tudtak maradni akkor is, amikor számos más regionális fejlesztési társulás megszűnt. Mindez szakmai rátermettségüket, munkájuk hatékonyságát bizonyítja. Mégsem lettek sikeresek.

„Ki hiszi el, hogy nem politikai, hanem szakmai döntés született?”

Vagy itt van az Ógyalla és Környéke Társulás, amely újoncként szállt versenybe, mégis komoly erők sorakoztak fel mögé, hogy elősegítsék a kistérség fejlesztését. Olyan helyi akciócsoport pályázatát is elutasították, amely Nyitra megye déli részében eddig egyetlenként tevékenykedett országos hálózatban, megvolt tehát a kellő tapasztalata, és komoly eredményeket tudott felmutatni a hatékony vidékfejlesztés terén. Ez az Alsó-Garammente Helyi Akciócsoport.

A nemrég lezajlott lezajlott parlamenti választás eredményének tükrében elgondolkodtató ez a döntés. Vajon mire számíthatunk még, mit várhat térségünk, Dél-Szlovákia a jövőben?

Nyitra megyében még lehet pályázni

Nyitra Megye Önkormányzata 21. képviselőtestületi ülésén döntés született a megye szociális alapítványának létrehozásáról, amelynek alaptőkéjét a megyei önkormányzat helyezi letétbe. A SEGÉLY elnevezésű alapítvány olyan szociális területeken nyújthat a jövőben támogatást, amelyek közvetlenül nem tartoznak a megye hatáskörébe. Ilyen az elesett, szorult helyzetbe került egyének, családok vagy csoportok támogatása, a rászorultak egészségügyi vagy szociális ellátásának támogatása – különös tekintettel a gyermekekre és az idősekre. Humanitárius céllal olyan egyének felkarolása, akik életveszélybe kerültek, valamint az ilyen területeken tevékenykedő szervezetek támogatása. A tevékenységhez szükséges anyaiakat az alapítvány pályázatok útján szerzi meg az állami költségvetésből, célirányos állami alapoktól, vállalatok pályázatain, magánszemélyek, vállalkozók és vállalatok által befizetett jövedelemadó 2 vagy 3 százalékának begyűjtésével,

nyilvános gyűjtések megszervezésével, valamint jogi és magánszemélyek adományából. Az MKP képviselőcsoportját az alapítvány igazgató tanácsában Cseri Zita képviseli, míg a felügyelő bizottságban Szabó Olga.

„olyan egyének felkarolása, akik életveszélybe kerültek”

A Környezetvédelem Minősége Operatív Programban meghirdetett pályázatra, amely a középületek energetikai hatékonyságának növelését célozza, fenntartóként a megyei önkormányzat a Lévai Szakközépiskola pályázatát támogatta és biztosította a fenntartó részéről szükséges önrészt az iskola műhelyeinek hőszigetelésére. Várható, hogy legközelebb a Komáromi Szlovák Tanítási Nyelvű Gimnázium, valamint az Érsekújvári Jesenský utcai Szakközépiskola esetében dönt hasonló támogatásról, hiszen ők jelezték részvételiüket a pályázatban.

Felhívjuk a megye területén működő további középiskolák és gimnáziumok igazgatóit, éljenek a lehetőséggel, pályázzanak, hiszen ezáltal az energiafogyasztás jelentősen csökkenthető. Az ilyen projektumok összegének 95 százalékát az Európai Unió és az állami költségvetés finanszírozza, a fennmaradó 5 százalékos önrészt a fenntartó, Nyitra Megye Önkormányzata állja. A lehetőség minden középiskola számára adott.

A megyei önkormányzat elfogadta a

kerékpárutak és a kerékpárturizmus fejlesztésének stratégiáját Nyitra megye területén a 2016 – 2020-as időszakban. A stratégia kiemelten kezeli a Duna mentén haladó, európai jelentőségű Eurovelo 6 kerékpárút fejlesztését, a hiányzó szakaszok megépítését Csicsó és Komárom, valamint Karva és Párkány között. Emellett kiemelt jelentőségű az észak-déli irányú szakaszok megépítése a Vág mentén, Gúta és Vágsellye között, a Nyitra mentén Komárom-Érsekújvár-Nyitra között, valamint a Garam mentén Párkány és Zseliz között, amelynek leágazása lenne Párkánytól Helemba irányában. Itt az új Ipoly-hídnak köszönhetően összekapcsolódhatna a Dunakanyarban található kerékpárúttal. A megyei önkormányzat elnapolta a kultúrára és a sportra szánt 2016-os pályázatok jóváhagyását. Az idő telik, vélhetőleg emiatt soron kívüli képviselőtestületi ülésen döntünk a pályázatok sorsáról.

Jóváhagytuk az idegenforgalom fejlesztésére szánt 2016-os támogatásokat. E támogatási keret a Komáromi járásban 18 109, az érsekújvári választási körzetben 18 631, a párkányi választási körzetben 6 303, a Lévai járásban 19 887, valamint a Vágsellyei járásban 9 247 euró. A Komáromi járásban összesen 14 pályázat lett eredményes, a teljes keret felhasználásra kerül. Az érsekújvári választási körzetben 6 pályázat lett eredményes, a keret 43 százaléka lesz felhasználva, a párkányi választási körzetben csupán két pályázat lett eredmé-

nyes, a keret fele kerül kiosztásra, a Lévai járásban 6 pályázat lett eredményes így a keret 52 százaléka került elosztásra, míg a Vágsellyei járásban csak egy eredményes pályázat született, a járási keret 19 százaléka lett kimerítve. Ismét csak arra hívnám fel a figyelmet, érdemes pályázni! Pénzhiányos időkben minden támogatási lehetőséggel élni kell. A potenciális pályázók, települések, civil társulások, szakmai szervezetek október 15-ig pályázhatnak idegenforgalmi témában.

„települések, civil társulások, szakmai szervezetek október 15-ig pályázhatnak”

A szakmai tanúsítvánnyal rendelkező idegenforgalmi létesítmények támogatására kiírt megyei pályázaton részt vett tizenkét létesítmény közül mind sikeres lett, mindegyik a megítélhető legmagasabb, 1000 eurós támogatásban részesül. Így sem sikerült a rendelkezésre álló keretet kimeríteni, mert kevés pályázat érkezett be. Felhívjuk hát az idegenforgalmi létesítmények tulajdonosainak figyelmét, hogy miután megszerzik létesítményük szakmai tanúsítványát, október 15-ig pályázzanak tájékoztató rendszerek, jelzőtáblák, tájékoztató nyomtatványok, honlapok elkészítésére.

Farkas Iván, Nyitra megyei képviselő, az MKP frakcióvezetője

Beretke, a megismerésre váró falu

Értékeik, a magyar kultúra, valamint az anyanyelvi oktatás megőrzése és továbbadása Beretke erőssége. A faluban azonban számos történelmi és természeti kincset is találunk. „A falu fejlődik, és remélem, fog is. Van még mit építeni, szépíteni. Az idegenforgalomra kell alapoznunk” – vallja Giczei Anna polgármester.

A falu központjába rendbetett járdák vezetnek, és a felújított buszmegállótól nem messze egy elhagyott kőfejtő található, amely óvatosan talán még ma is bejárható. A községben 2000-ben a gázvezeték, és 2001-ben a vízhalózat építését fejezték be. Történelmi épületeik zömében felújítás után vannak, mint ahogy a tantermek, a könyvtár, a kultúrház is. Természeti kincseiket is rendben tartják. 2003-ban építették át a Murány-hidat, 2009-ben a Murány áttörése Tanösvényt hozták létre, és 2013-ban a Peskő barlangnál lépcsőket, korlátokat építettek, lócákat, információs táblákat helyeztek el.

A község utcái gondozottak. Az önkormányzat fejlesztéseivel figyelembe veszi a lakosok igényeit. Jelenleg a szociális lakások építése folyik. Terveik közt szerepel a szennyvízelvezető csatorna- és tisztítórendszer kiépítése, az esővíz-elvezető árkok rendbe hozásának befejezése. Van tehát Kassa és Besztercebánya megye találkozásánál, a Murány és a Sajó összefolyásánál egy festői szépségű, megismerésért kiáltó, számos történelmi és természeti felfedezni- és látnivalót, valamint élményekkel teli kikapcsolódást kínáló kistelepülés, Beretke.

**„festői szépségű,
megismerésért kiáltó”**

Dél-Gömörben, távol felgyorsult világtól, domboldalak között rejtőzik Beretke. A kisközség a Rima-medence északkeleti csücskében, a Murány és a Sajó folyók összefolyásánál terül el, Tornaljától 10 km-re, és Rozsnyótól 30 km-re. A Gömör – Tornai Karszt egyik ékes képződménye, a Murány folyó áttörése, egy három kilométeres vadregényes kanyon található ezen a csendes, lígates tájon, ahová még a busz is ritkán jár.

Falusi mindennapok

A mintegy 400 lakosú zsákfalut többségben magyarok lakják. Közülük 109 gyermek és 70 nyugdíjas. A lakosok nagyobb része a katolikus vallást követi, kisebb részük református. A faluban mégis a református templomot látogatják, mivel a katolikusokat a II. világháborúban szétlőtték. A faluban most indult be a katolikus hitoktatás. A 109 gyermeknek fontos az anyanyelven való tanulás lehetősége helyben, melyet sikerült megtartaniuk a kritikus években is. Ugyanúgy fontos a kultúra gyakorlása,

hagyományaik, értékeik továbbadása. A helyi aktív szervezetvezetőknek köszönhetően ezt is tudják biztosítani. A Csemadok 2000-ben alakult újjá, a fiatalokat a Via Nova ICs fogja össze.

A gömöri falvakra jellemző magas

munkanélküliség ráta itt is jelen van. A közmunkákban jelenleg is 60 lakos vesz részt. Több hátrányos helyzetű család él a faluban. Az a tapasztalat, hogy egyes rossz szociális helyzetű roma családoknál a gyerekek Tornaljára történő iskolába járatása gondot okoz. Gyermeküknek sok az igazolatlan órájuk. Tornaljára ugyan elutazik a gyerek, de iskolába már nem megy be. A szomorú az, hogy egyes gyerekek azzal a tudással kerülnek ki 9 év után az alapiskolából, amit még helyben, Beretkén szereztek meg az 1-4-en. A jellemzően sok iskolai hiányzással bíró 1-2 problémás roma család több gyermekes. Vannak olyan családok is, melyek nem élnek megfelelő körülmények közt. Azonban nem megy minden egyik napról a másikra. Nekik szociális lakásokat építenek, melyek tervdokumentációi már 2008-ban elkészültek. „2014-ben kezdtük meg a szociális lakások építését. Idén 2 x 6 lakás építését fejezzük be. Minden éven vannak beruházások. A falu fejlődik, és remélem, még fog is. Van mit szépíteni. Felújításra várnak az utak, a játszótér, a futballpálya, a fiataloknak hangszert tervezünk vásárolni. Roma zenekar van alakulóban. Mosodára is volna igény, mert így több roma családnál megoldódna a mosás problémája. Ők azok, akiknek áldatlan a lakáshelyzetük, illetve nehéz körülmények közt élnek. A falu költségvetéséhez képest ez is egy nagyobb beruházást igénylő terv, melyre még nem találtunk forrást” – ecseteli

A felújított barokk kúria

a helyzetet a falu első embere.

A Rozsnyói járás kevés polgármesterre tud annyi mindent felmutatni, mint Giczei Anna, aki 1994-től van tisztségében. A több mint két évtizedes tapasztalattal rendelkező polgármester munkáját jobb keze, Susányi Mária segíti, aki kisebb megszakításokkal idestova tíz éve áll a község alkalmazásában. Eleinte az éppen aktuális pályázati lehetőségektől függően tudták alkalmazni, mára a falu könyvelője és mindenese egy személyben. Mindkét hölgy szíve csücske falujuk. Alapvetően fontosnak tartják az anyanyelven való oktatást, a magyar kultúra segítését, gyökereink erősítését, és a falu fejlődését.

„Eleinte az éppen aktuális pályázati lehetőségektől függően tudták alkalmazni, mára a falu könyvelője és mindenese egy személyben.”

A legtöbb kisfalu nehezen fenntartott alapiskolája 1-4. évfolyamig tudja biztosítani az oktatást. Így van ez Beretkén is. A továbbtanulás céljával magyar nyelvű iskolába Tornaljára, szlovákba Gömörpanyitba járnak a gyerekek. „Voltak évek, amikor még volt Gömörpanyiton is magyar osztály. Ezekben az években összevonták az iskolánkat a gömörpanyitival, és Beretkéről átjártak a gyerekek Panyitba. A mi iskolánk meg üres maradt. A szülők azonban összefogtak és kérvényezték az iskola működését helyben” – meséli Giczei Anna.

A kultúra és a gyökerek megőrzése

A községben 2000-ben alakult újjá a Csemadok alapszervezete. Az alapszervezet elnöke Görgei Renáta tanárnő, mint a régi szép időkben, amikor a falu tanítója igazgatta a kulturális életet is. Még ebben az évben bemutatták a Kubo című darabot. Fejlődésnek indult a kulturális élet. Sikereket értek el. „Voltak azonban olyan évek is, amikor nem sokat tudtak elérni, hiszen azért mindenhez pénz kell. Segítjük a szervezetet. A helyi kulturális rendezvényeiken, játszóházaikon kívül szerveznek színházlátogatásokat is. A barokk kúria, amelyet a helyiek csak kastélyként emlegetnek 1,5 éves rekonstrukciós munka után 2007-től újra látogatható. Az épületben kapott helyet a Gömöri Fotóklub Galériája, ahol első állandó kiállításuk látható mai napig, valamint a falu könyvtára is 4 000 könyvvel” – eleveníti fel a történeteket a polgármester.

„Voltak azonban olyan évek is, amikor nem sokat tudtak elérni, hiszen azért mindenhez pénz kell.”

A történelmi örökség

A falu számos történelmi és természeti kincset rejt, amire a helyiek jogosan büszkék. Beretke egyik nevezetessége a falu központjában lévő sziklaszirten álló Szent András Apostol Kápolna romja, mely eklektikus stílusban épült.

A százéves tölgy átkarolása

A II. világháborúban találat érte és mára már csak a falak állnak. A rom mellett található a református templom, amely szintén találatot kapott, de egy részét újjáépítették.

A nemesi lakok közül egy mára szépen felújított épület, az 1754-ben Beretkey Zsigmond által építtetett kúria, néhai Tornallyay Margit lakhelye a falu egyik büszkesége. A házat egykor park vette körül, melyet a 2. világháborút követő államosítás nyomán javarészt felparcelláztak és beépítettek. Figyelemre méltóak a kúriához tartozó, fennmaradt, egykori gazdasági épületek, illetve cselédlakások, valamint a kastélyhoz közeli, feltehetően a 18. század elejéről származó magtárépület is. Pályázatok segítségével tervezik ezen épületek felújítását is, s ezzel együtt a szocializmus alatt érzéketlenül épített, ma üresen álló üzlet és kocsmá sorsának rendezése. A teljes épületkomplexum idegenforgalmi központtá alakítása a szándékuk.

„pályázatok segítségével tervezik ezen épületek felújítását is”

A falu központjában található a Községi Hivatal és a kultúrház épülete, amelyet 2011-ben adtak át. Az épületet kibővítették és felújították. A kultúrház ad helyet az ünnepeknek, rendezvényeknek is. A falu lakosainak

mindennapjait mutatja be a turisták által közkedvelt Beretkei Tájháza és Beretkei János Mészáros Múzeum, mely a beretkeket őseik hagyományaira, illetve saját gyökereikre, felmenőikre emlékezteti. Az épületben Kraszko csiga mesebirodalmának egyik meseirodája is működik.

A falu természeti kincsei

„A beretkei sziklák azok a kövek, amelyek csodákat suttogva némán is beszédesek [...], hallgassuk e néma sziklák beszédét a szeretet hatalmáról”. (Gérecz Lajos egykori árvaházi igazgató)

A falu központjában a buszmegállótól nem messze egy elhagyott kőfejtő található, amely óvatosan talán még ma is bejárható. A szoroskői alagút építéséhez Beretkéről bányászták a mészkövet, amelyben ha figyelmes a látogató, felfedezheti a kagylók, csigák héjának lenyomatát. Az egykori parókia kertjében egy első cseh szlovák köztársaságbeli vasbeton bunker található, amely a falu turistaösvényének része. A templomtól festői kilátás nyílik a gömöri domboságra, a putnoki dombokra, de a Bükk hegység nyugati csücskére is. Tovább kapaszkodva a Bélapátfalva feletti kőfejtőt láthatjuk meg. Még tovább haladva eljuthatunk egészen a Királyhegyre, a Kakashegyre és a mellétei dombokra, ahol a kanyon kezdődik, a Murány áttörése. A Murány áttörését szépségéért, vala-

mint különleges növény- és állatvilágáért 1980-ban védett területté nyilvánították. Hossza 3,5 km Mellététől Beretkéig. Egy szakaszán található a Murány-áttörés Tanösvény is. A környékbeliek Beretkét főleg a strandfürdője kapcsán ismerik. Nagyon sokan járnak oda a környező falvakból és városokból.

Miért is jó Beretkén élni?

A cikkünkben leírtakért biztos. A megismerésre váró falu olyan kincseket rejt, melyeket nem találunk meg mindenhol. Azok, akik a természethez szeretnének minél közelebb élni, jobb helyet keresve sem találnának. Mindez rendezett környezetben. Jó közösségben. „Ide születtem. Ez a falum, a szülőföldem. Egy biztos pont az életemben. Nem is vágyok el sehová sem innen. Kicsi közösség vagyunk és mindenki ismer mindenkít, de ha kell, segítünk egymáson, tudjuk egymás gondját-baját és örömét is. Lehet, sokan úgy gondolják, hogy nagyon eldugott kis falu vagyunk. Ez részben igaz, de megvan az előnye is, hiszen pár perc séta csupán az erdő, a nyugalom. Viszont ha olyan dologra, tevékenységre vágyunk, ami a többségnek megvan, csak 1,5 km a fő út. Így ha egy kis nyüzsgésre vágyik az ember, például moziba vagy színházba mennék, akkor röpké 1 óra alatt Miskolcon vagy akár Kassán is lehetünk” – összegez derűsen Susányi Mária.

Beke Beáta

Kápolnarom és református templom

Lejárt vagy újraéled a krónikások ideje?

Ismert, az önkormányzatokra nagyon sok feladat hárul. Egy-egy kistérségben a polgármester a mindenek, akinek a polgárok ügyes-bajos dolgaival kell foglalkoznia. A Rimaszombati járásban nagyon sok apró falu van. Pár száz lakossal, de ugyanazokkal a gondokkal, mint egy nagy település. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a mindennapi terhek mellett van-e idejük, alkalmuk az események, falusi történések archíválására? Van-e a községben krónikás?

Vezetnek-e krónikát? Dobfenek, Balogfala, Dobóca, Alsóvály és Hubó községek polgármesterével beszélgettünk.

Dobfenek (Dubno) Rimaszombattól 32 km-re délre a Gortva patak felső folyásánál a magyar határ mellett fekszik. 2011-ben 153 lakosából 135 magyaroknak és 13 szlováknak vallotta magát.

A falu régi krónikájának nyoma veszett, amit az új polgármester, Kati Erika megkapott, abban mindössze három lap volt megírva. „Ahogy kérdeztem az idősebb embereket a régi krónika nagyon alaposan meg volt írva. Mi is a szerint akartuk vezetni, de már nem találjuk. Amióta én itt vagyok, 2014-től, elkezdtünk egy új krónikát. Alig két év alatt abba még nem sok minden került, de ami a faluban történt, azt beírtuk” – mondja Kati Erika. Elárulta, a krónikába bekerülnek a különös események is, ide sorolta az időjárással kapcsolatos rendellenességeket, melyekre felfigyelnek. „A falunap, Mikulás, idősök napja szintén feljegyzésre kerül, képeket is ragasztunk hozzá. Külön krónikást bíztunk meg, aki ezzel foglalkozik” – mondta.

„a krónikába bekerülnek a különös események is”

A falunak új honlapja is van, pár hónapja készült el, s itt készülnek aktuálisan tájékoztatni a lakosságot. Az oldal a <http://www.obec-dubno.sk/> címen érhető el, sajnos, egyelőre csak egy nyelvű (szlovák) a weblap.

Balogfalva (Blhovce) Rimaszombattól délnyugati irányban, 25 km-nyi távolságra van. 2011-ben 791 lakosából 480 magyaroknak, 130 románoknak és 109 szlováknak vallotta magát. Gyönyörű természeti környezetben, a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetében, a Gortva folyócska bal partján található. A községet 1999-től Csörnök György vezeti. „A krónika írása sajnos abbamaradt” – mondja. Megjegyzi, hogy a régi krónika még az előző polgármester idejében leállt, s azóta nem folytatták, de megőrizték. „A krónika helyett mi minden évben kiadjuk a Balogfalai Hírmondó című újságot. Eleinte még évente kétszer is megjelent, most évente egyszer, a falunapra készítjük el” – teszi hozzá Csörnök György.

A falusi újság idén a XII. évfolyamába lép, megjelenik nyomtatva, s ingyenesen elérhető az interneten is, pdf formátumban letölthető. Az önkormányzat és a Csemadok alapszervezet lapja. Öt év szünet után 2015-ben jelent meg újra.

„A krónika helyett mi minden évben kiadjuk a Balogfalai Hírmondó című újságot.”

Tizenhatodszor informálta a polgárokat a község gazdasági és kulturális életéről, valamint az önkormányzat munkájáról. Beszámolnak benne az iskola rendezvényeiről, bemutatják a példaképeket, közlik az elhunytak, születettek névsorát. Fényképeken idézik vissza az elmúlt időszak legszebb pillanatait. A lapot Juhász Dósa János szerkeszti. A friss híreket a községről évközben a www.blhovce.sk oldalon közlik, de működtetik a Balogfala-Blhovce facebookos oldalt is.

Dobóca (Dubovec) Rimaszombattól 16 km-re délkeletre, a Rima bal partján fekszik. 2011-ben 555 lakosából 347 magyaroknak, 78 szlováknak és 63 románoknak vallotta magát. Íráros emlékek 1260-ban említik először. Eredetileg a Balog várának uradalmához tartozott, majd a 14. századtól a Széchyek birtoka lett. A 17. század közepétől a murányi uradalom része, később a Koháryak, majd a Coburgok birtoka.

A faluban a világháború után is elkezdtek egy krónikát, de csak pár oldal van benne megírva. Gotlíbet Annamária, a község polgármestere elmondta, hogy 2011-ben kezdtek új krónikát vezetni. „Ez nincs aktualizálva, két év eseményei hiányoznak belőle, de a megbízott krónikásunk ezt majd bepótolja” - mondta. Mint megtudtuk, ebbe bekerülnek majd minden évben külön, hogy milyen események, változások, önkormányzati döntések történtek. „Külön emlékkönyvet vezetünk a házasságkötések, évfordulók, születések bejegyzésére” - tette hozzá a polgármester.

„két év eseményei hiányoznak belőle, de a megbízott krónikásunk ezt majd bepótolja”

Aktív facebookos oldaluk is van Dubovec-Dobóca néven, legutóbb is itt lehetett megtekinteni a húsvéti kiállítás képeit. Van weboldaluk is a <http://gemernet.sk/dubovec/index.php?id=2> címen, de ide nem kerültek fel az aktuális hírek.

Alsóvály (Valice) Tornaljától 16 km-re északnyugatra, a Kalosa-patak völgyében fekszik. 2011-ben 333 lakosából 225 magyarnak és 68 szlováknak vallotta magát. Vály első írásos említése 1247-ben történt „Wal” alakban. Alsóvályt külön 1427-ben „Alsowwal” néven említik. A Korláth család birtoka volt.

Jelenleg itt különösen magas munkanélküliségi ráta és sok a szegény sorsú család. A polgármester nem tudta véka alá rejteni, hogy a mindennapi gondokat az ebből adódó problémák okozzák. Nem

is tudja, hogy van-e, falusi krónika. Bár úgy rémlik neki, hogy valamikor lehetett. „Én csak most lettem polgármester, s nem tudom, hogy hogyan vezették. A régít se láttam” - mondta szűkszavúan Mikó László. Nem használják a weblapot se, mint kifejtette, nincs is mit feltenniük, hiszen nem is tudnak semmilyen programot szervezni. „Eddig még nem volt időnk ilyenekkel foglalkozni” - jegyezte meg.

„Nem is tudja, hogy van-e, falusi krónika.”

Hubó (Hubovo) Tornaljától 4 km-re délkeletre, a Bódvái-dombság keleti részén van. 2011-ben 142 lakosából 119 magyarnak és 14 szlováknak vallotta magát. A falu a 11. században a gömöri váruradalom területén keletkezett. Lakói adómentességben részesültek. 1235-ben „Habon” néven említik először. Története folyamán nagyrészt a helyi nemes Hubay család birtoka volt.

Az utolsó krónika, amit a múlt században írtak, elveszett. Hubón tavaly választottak új polgármestert Gencsi Gábor személyében, aki nagyon fontosnak tartja a községet és a családokat érintő események vezetését, így új krónikát kezdett.

„Azt a régi krónikát még a nyolcvanas években láttam, de azóta nem tudom, hogy hová lett. Senki nem tudja megmondani” - mondta a polgármester. Megjegyezte, hogy amikor a templomot újjátották, akkor sok irat ott is megsérült, ezeket szeretnék rendbe tenni. „Az elmúlt 70 évben elég mostohán kezelték ezen iratok őrzését. De megvan a temp-

lomi krónika 1740-ből, bár 1945-től már az se íródik. A megtalált iratokat a rekonstruálás után szeretnék olyan helyen elhelyezni, ahol biztonságban lesznek, s nem vesznek el” - fűzte hozzá. Az új krónikának most már van felelőse is, Hubay Vavrek Gabriella tanítónő személyében. „Még nem sok minden van beleírva tavalytól, de fontosabb események belekerültek. Így ott van a tábortűzről, a gyermeknapról, a Mikulás-estről a bejegyzés” - fejtette ki.

„nem tudom, hogy hová lett, senki nem tudja megmondani”

Az internetes oldaluk szintén a gemernet üzemeltetőnél van, <http://gemernet.sk/hubovo/index.php?id=2> címen, a falu történetét itt lehet elolvasni, de nem találhatóak rajta friss hírek.

A történelem kapcsán a polgármester elárulta, hogy most nagy terv megvalósításába kezdtek. Szeretnék megkeresni az elszármazott Hubay nemesi családokat. „Éppen pár hete jártak nálunk Budapestről a Hubayak, Hubay Miklós filmrendező testvérének a fia. Én nagyon szívesen segíték azoknak, akik a családfakutatásukkal foglalkoznak.

Fontosnak tartom, hogy a még itt élő Hubayak is érezzék, hogy már ezer év óta itt élnek az őseik” - mondta Gencsi Gábor. Ennek kapcsán megjegyezte, hogy a világban nagyon szétszóródtak az egykori kutyabőrös Hubay nemesi család leszármazottjai. Előrevetített egy nemesi családok találkozáját, amelynek egészen biztosan helye lesz a falusi krónikában is.

Homoly Erzsó

...hogy fennmaradjon a ma a jövő számára

A községi krónikák a faluk és városok történetének megőrzői, mindezek mellett hozzájárulnak a faluk és városok kulturális-történelmi hagyományainak és a közösség fontos pillanatainak megőrzésében. Mindenképpen hasznos és fontos a következő generációk számára, hiszen így könnyebben kutathatók lesznek 100-200 év múlva az események – véli a polgármester, a helytörténész és a krónikáíró.

Gútán is van krónika, nemcsak azért, mert kötelező, hanem azért is, hogy fennmaradjon a ma a jövő számára – tudtuk meg Horváth Árpád polgármestertől. „A krónika mellett egy emlékkönyvünk is van, ebbe kerülnek a jubiléumok, az ifjú házaspárok és az újszülöttek a névadókor. Minden ilyen családi ünnep alkalmából, amit a városházán tartanak, előkerül, így szépen követhető lesz több évtized múltán is, ki mikor ünnepelt. A krónika más jellegű, sajnos városunkban is kimaradt jó néhány év, a nyolcvanas évek végétől, ezt a krónikáírónk utólag pótolta.”

„sajnos városunkban is kimaradt jó néhány év”

A Gúta történetét (is) kutató Angyal Béla munkája során már többször is használta a városról szóló krónikákat. Legutóbb tavaly, mikor a nagy árvízről szóló könyve jelent meg. Mint elmondta: ismerete szerint Gútáról három krónika van, ebből egy a komáromi le-

véltárban, amelyet Németh Gyula, a községi iskola igazgatója vezetett az 1930-as években, van egy szintén lezárt krónika a városházán, melyet Juhász Árpád és Hentz József vezettek, ők is tanítók, illetve iskolaigazgatók voltak. A jelenlegi krónikát pedig a „hivatalos” krónikáíró vezeti, Fúri Edit, ő a városházán dolgozott valamikor. „A két lezárt krónikát én átnéztem, mindkettőben van történelmi bevezető, leírják a község történetét, egyébként különböző színvonalúak. Szerintem a legérdekesebbek mindkettőben a korabeli bejegyzések, hiszen azoknak sok esetben tanúja volt a krónikáíró. Az első krónikában Németh beszámol a választásokról, a választási beszédekről is, de arról is, hogy Dérer (Ivan Dérer igazságügyi miniszter – a szerk.megj.) itt járt Gútán, és bedolgozta a különböző statisztikai adatokat is. Ebből a krónikából is szeretnék még sok mindent feldolgozni, hiszen ismerteti Németh az iskolák helyzetét, az oktatás megszervezését a két világháború között. Azt is leírja,

hogyan milyen újságok jártak a városba. Helytörténeti szempontból ezek nagyon értékes és érdekes adatok, adalékok. A másik krónika, amit Hentz József és Juhász Árpád vezettek, szintén sok érdekességet tartalmaz, ebben bő leírás van az árvízről és a várossá avatásról is. Az árvízről szóló könyvemben ezeket az adatokat fel is használtam.”

„a legérdekesebbek mindkettőben a korabeli bejegyzések, hiszen azoknak sok esetben tanúja volt a krónikáíró”

A jelenlegi krónikáíró, Fúri Edit lelkesen számol be munkájáról. „Mivel a városházán dolgoztam, óriási előnyöm volt, hogy az eseményeknek részese voltam, még ha sokszor csak passzívan is, mert mint anyakönyvvezető konkrétan nem vettem részt mindenben, de tudtam a dolgokról. A városházán a szociális osztályt leszámítva minden szakosztályon dolgoztam, tehát volt betekintésem a munka menetébe, tudok

keresni az archívumban. Ez nagyon fontos volt, mikor az elmaradást kellett pótolni, rengeteg jegyzőkönyvet végigolvastam, sokszor hosszás kutatómunka volt, mire egy oldalra szóló anyag, adat összejött.”

Gútán 17 év maradt ki, amikor nem írtak krónikát, az 1980-as évek végétől, egészen 2005-ig. Fűri Edit szerint „emiatt még most is le vagyunk maradvan, hiszen míg a majdnem két évtizedes lemaradást pótoltuk, pótoltam be, további évek estek, illetve tolódtak ki.” A krónikairásnak vannak meghatározott szabályai is, például, hogy a törvény szerint dokumentum tintával kell írni, a krónika lapjainak számozottnak kell lennie, hogy ne lehessen kitépni belőle lapot, oldalakat. Természetesen meg kell jelölni, ki vezeti a krónikát.

„Gútán kétnyelvű a krónika, hiszen a városban együtt élnek szlovákok és magyarok. Javítani nem lehet benne, ha véletlenül valami kiegészítésre szorul, vagy esetleg tévesen került bele, akkor egy utólagos bejegyzéssel kell beírni, pótolni, javítani, hivatkozva arra, hogy melyik bejegyzéshez szól az utólagos beírás. Lehetőleg rövidítéseket nem szabad használni, ha mégis, akkor azt ki kell vetíteni, hogy minek a rövidítése. Én ezt úgy szoktam megoldani, hogy az első rövidítésnél zárójelbe odaírom, miről van szó, például ha az MKP-t emlí-

tem valami miatt, egyszer leírom a párt teljes nevét, hogy világos legyen majd 50 vagy akár 100 év múlva is, hogy miről volt szó.”

„kétnyelvű a krónika, hiszen a városban együtt élnek szlovákok és magyarok”

Természetesen arra is kíváncsiak voltunk, mi kerül bele a krónikába, illetve, van-e konkrét megkötés, mit kell tartalmaznia.

„Sokoldalúan kell figyelni a társadalmi történéseket, az önkormányzat munkáját, egyes sporteseményeket, az ipar fejlődését, építkezéseket, beruházásokat, egy-egy projektet, kulturális életet, az iskolákban történeteket. Azt gondolom, hogy azok a tanulók, diákok, akik valamilyen tanulmányi vagy sportversenyen részt vesznek járási, kerületi vagy magasabb szinteken és helyezést érnek el, megérdemlik, hogy szerepeljenek a város krónikájában, megemlítsük őket, és fennmaradjon a nevük, hiszen városunk jó hírét gyarapították. Nem maradhatnak ki a népszámlálási adatok, statisztikák, a választási eredmények sem, de még az egyéni történéseket is megemlíjtük, például ha valaki kimentett egy vízbefűlőt. Érdekességként bekerült például, aki a tankokat gyűjti, ő szervezett egy imitált II. világháborús jelenetet. Vagy a múzeumunk, ami a

vízimalomnál van, és egyáltalán: a vízimalomnak a története, hogy hogyan került ide Gútára. Sajnos, nagyon kevesen tudják, hogyan került a helyére a malom, és eredeti-e, vagy sem.”

„fennmaradjon a nevük, hiszen városunk jó hírét gyarapították”

Azt is megtudtuk, hogy voltak szóbeli közlők is, vagyis visszaemlékezők, például a malom történetét, vagy az 1989-es eseményeket Sáli Iván, illetve Angyal Béla segítségével rekonstruálta a krónikairó. „Ezek az események elé részletesen kerültek be a krónikába, annak ellenére, hogy a bársonyos forradalom után 17 évvel írtam le a történeteket, több mint 20 oldalnyi anyag olvasható róla” – meséli büszkén Fűri Edit és hozzátéveszi: „Sok minden van összegyűjtve, csak időt kell szakítani rá, hogy feldolgozzam.”

Bücsúzól a gútai krónikairó fontosnak tartja kiemelni, saját véleményét elődeiről: „Az előző krónikát Juhász Árpád és Hentz József vezették, mindkét krónikairó munkásságát tiszteltem, más-más stílusban vezették a krónikát, míg Juhásznak a megfogalmazás, a szövegek nyelvezete kimagasló, Hentz részletesebben számol be az eseményekről. Egyértelműen a példaképeimnek tekintem őket.”

Vadkerti Neszméri Csilla

Az érthető Dél-Szlovákiáért

A Rákóczi Szövetség 2015 novemberében pályázatot hirdetett Az érthető Dél-Szlovákiáért címmel. A budapesti központú civilszervezet azzal a céllal hirdette meg pályázatát, hogy anyagi, nyelvi/fordítási és grafikai támogatás révén elősegítse a szlovákiai magyar nyelvhasználat minél szélesebb körű alkalmazását a gazdasági és a civil szférában.

Minden pályázó az elnyert összegtől függetlenül ingyenes nyelvi és grafikai szolgáltatásra jogosult a pályázat tárgyát illetően. A pályázattal kétnyelvű cégtábla, gépjármű- és kirakatfelirat, szórólap, étlap, címke, termékleírás, kulturális, sport és egyéb területek feliratai költségeinek támogatására lehetett jelentkezni. A támogatásra minden olyan vállalkozás és civilszervezet benyújthatja igényét, amely szlovákiai bejegyzéssel rendelkezik. A pályázatot szlovák nyelven is elérhetővé tette a kiíró, ennek eredményeként számos szlovák ajkú vállalkozó is pályázott.

A pályázott célok között az alábbiak szerepeltek: reklámanyag, kirakatfelirat, étlap és termékleírás szövegeinek fordítása, honlapfordítás, irányjelző táblák kétnyelvű leírása, (családi) vállalkozások láthatóbbá tétele kétnyelvű reklámanyagokkal és feliratokkal, magyar nyelvű magazinmások feliratozása városi televíziónál, borászat és vidéki turizmus propagálása a marketing tevékenység bővítése által és palackozott borokról kétnyelvű információs anyagok elkészítése.

A vállalkozók és civilszervezetek döntő többsége Délnyugat-Szlovákiából nyúj-

totta be pályázatát, földrajzi eloszlásuk a mellékelt térképen látható. A legtöbb pályázat Dunaszerdahelyről érkezett.

A pályázók elektronikus úton, a Rákóczi Szövetség honlapján nyújthatták be kérelmüket. A pályázatok benyújtásának feltétele volt az elektronikus úton kitöltött és beküldött űrlap, a pályázat részletes költségvetése, valamint a vállalkozás vagy civilszervezet bejegyzését igazoló 6 hónapnál nem régebbi

dokumentum másolata.

A pályázatok beküldésének eredeti határideje 2016. február 15-e volt, azonban a nagyszámú érdeklődésnek köszönhetően a Szövetség meghosszabbította a kiírást 2016. március 15-ig.

Összesen 96 formailag helyes pályázat érkezett, az eredmények a Rákóczi Szövetség honlapján – <http://www.rakocziszovetseg.org/> – tekinthetőek meg.

Kétnyelvűsítse vállalkozását ingyen! **MI SEGÍTÜNK!**
Zmeňte svoju firmu na dvojjazyčnú zadarmo!
MY VÁM POMŮŽEME!
husk@rakocziszovetseg.hu | www.rakocziszovetseg.org

Kétnyelvűség a Rozsnyói járásban

Szlovákul muszáj, magyarul csak lehet

A Rozsnyói járásban a mindennapokban vajon milyen nyelvet használnak az emberek? Cikkünkben azt vizsgáltuk, mi a kétnyelvűség. Szükség van-e rá? Milyen nyelven érintkeznek önkormányzati szinten, illetve hivatalos ügyintézéseik során a lakosok?

Mi a kétnyelvűség?

Ahány kutató, annyi meghatározást olvashatunk a kétnyelvűség fogalmáról. Magát a kétnyelvűséget sok oldalról, sok irányból lehet megközelíteni. A kétnyelvűség fogalma vonatkozhat egyénekre, csoportokra, közösségekre, akár társadalmakra is, és arra a jelenségre utal, amikor ezek az emberek hétköznapijaikban szükségszerűen két nyelvet használnak kommunikációjuk során.

A világ nagy része ma már kétnyelvű

A kétnyelvűség gyakori volt és ma is gyakori a világ számos országában. „A XXI. század kezdetén különlegességszámba mennek azok az országok, amelyekre nem jellemző a nyelvi, kulturális

sokféleség”- vallja Kenneth Thompson és Robert Bocoock már 1992-ben.

„A XXI. század kezdetén különlegességszámba mennek azok az országok, amelyekre nem jellemző a nyelvi, kulturális sokféleség”

Kétnyelvű (idegen szóval bilingvis) tágabb értelemben bárki, aki két nyelven kommunikálni tud; szűkebb értelemben pedig az az ember, aki két nyelven anyanyelvi vagy közel anyanyelvi szinten beszél. A kétnyelvű beszéd egyik jellegzetessége tehát a nyelvválasztás, ám ez nem jelenti azt, hogy ne válthatna nyelvet a beszélő a beszéd folyamata során.

Társadalmi elvárásokhoz igazodás

Kétnyelvű helyzetben kialakul a nyelvek működésbeli szerepmegosztása. A nemzeti kisebbségek által használt nyelv alacsonyabb presztízsű, mint a domináns államnyelv. Főleg formális helyzetekben a beszélőnek dönteni kell a nyelvhasználatról is. A kisebbségek-

nél megfigyelhető, hogy a magasabb presztízsű nyelv alkalmazására törekednek, így a kisebbségi nyelvet csak beszűkült kommunikációs helyzetekben használják. Ebből is látni, hogy minél több és tágabb funkcióval rendelkezik egy nyelv, illetve használata törvény által van biztosítva, annál nagyobb valószínűséggel az marad meg.

„a kisebbségekre a fokozatos nyelvcsere jellemző”

Annak a nyelvnek, amelyik megreked, visszaszorul a használata a személyes, családi körbe, vagy csak konyhanyelvként használódik, kisebb esélye van a megmaradásra. A kisebbségekre a fokozatos nyelvcsere jellemző. Minél fiatalabb generációhoz tartoznak azok, akik használják a kisebbség nyelvét, annál nagyobb valószínűséggel beszélnek egyre kisebb mértékben, ha egyáltalán elsajátítják. A domináns nyelv felé fordulnak. Ebben a szakaszban még mindkét nyelv használata megtalálható, de ez egy olyan átmeneti időszak, amely már magában hordja a kisebbségi nyelv kiszorulásának lehetőségét, és végül a többségi nyelv átvételét eredményezi. A nyelvmegtartásra irányuló aktivitások

akkor jelennek meg, ha egy közösség nyelvcsere helyzetben van.

Dél-Szlovákia kétnyelvűségét a józan ész indokolja

Felvidék-szerte különböző szervezetek vállalták fel a kétnyelvűség fontosságát, végeztek kutatásokat, partizánakciókat, jelentettek meg tájékoztató füzeteket, kisfilmeket... Ezek között a legismertebbek az Anyanyelvünkért Polgári Társulás, amely 2012-ben elindította „Az ügyfél nyelvén” című projektjét. A Kétnyelvű Dél-Szlovákia, vagy a Kétnyelvű Gömörért és Nógrádért civil szervezetek főleg a vizuális kétnyelvűségre összpontosítottak táblaelhelyezési akcióikkal. 2014-ben helyezték ki a magyar nyelvű megye- és a járáshatárt jelző táblákat Gömörpranyit község közelében. Az aktivisták által kihelyezett Besztercebánya és Kassa megye, valamint Rozsnyó és Nagyrőce határában kihelyezett magyar nyelvű táblák alig pár napot éltek túl.

A Rozsnyói járásban nem alakult szervezet, amelyik ezt a tevékenységet egy az egyben felvállalná. A Via Nova rozsnyói csapatának voltak próbálkozásai a kétnyelvűség, illetve a magyar nyelv fontosságát megcélzó népszerűsítésre. Ilyen volt a Kaufland megnyitását megelőző megkeresés, ahol a fiatalok levélben kérték meg a vállalatot, hogy az új piacra való lépés alkalmával az éppen készülődő üzletben vegyék figyelembe a régió nyelvi többszínűségét. A Kaufland válasza sem méltatta a levelet. Ezek után felhívták a fogyasztók figyelmét arra, hogy a városban van rajtuk kívül más üzlet is, de legokosabb megoldás, ha a hazai kis termelőkötől vásárolnak a lakosok. Ezzel biztosítva,

hogy a pénz a régióban marad és a nagy áruházak nem viszik azt ki külföldi piacokra. Idén a vállalkozók és a civil szervezetek részére ingyenes fordítási és grafikai szolgáltatást indított a Rákóczi Szövetség a magyar nyelvhasználat előmozdításáért. A kétnyelvű feliratok kivitelezésére 1000 euró értékben nyújthattak be pályázatot az érdeklődők. A szövetség nyelvi, szakmai partnere a Pro Civis Polgári Társulás.

„A Rozsnyói járásban nem alakult szervezet, amelyik ezt a tevékenységet egy az egyben felvállalná.”

A társulás az onkormanyzas.sk portál fenntartója és egyben működtetője, melynek célja munkájával hozzájárulni anyanyelvünk, a magyar nyelv használatához, fenntartásához és fejlesztéséhez a közigazgatásban.

Szükség van-e rá?

„A kétnyelvűség két (vagy több) nyelv rendszeres használata, kétnyelvűek pedig azok az emberek, akiknek mindennapi életük során **szükségük van** két (vagy több) nyelvre, és ezeket használják is.” (Grosjean, 1992, 1998)

A kisebbségi nyelvhasználat a politika alakulásának köszönhetően Szlovákiában egyre kevésbé ragozott téma. Amennyiben szó esik róla, Dél – Szlovákia kapcsán történik. Megfigyelhető, hogy vele kapcsolatosan egyesek a szlovák nyelv elnyomását hangsúlyozzák, míg mások a magyar nyelv hátrányos helyzetét emelik ki a nyelvhasználati kapcsolatban. Vannak, akik úgy vélik, hogy a lakosok kénytelenek alkalmazkodni. Vannak, akik úgy gondolják, a magyarok nem élnek jogaikkal, inkább

alkalmazkodnak, és az államnyelvet használják a hivatalokban. Különösen igaz ez azokon a településeken, ahol a magyarok aránya nem lépi át a 20%-os törvényi küszöböt.

„Vannak, akik úgy vélik, hogy a lakosok kénytelenek alkalmazkodni.”

Mi a helyzet Rozsnyón és a járásban?

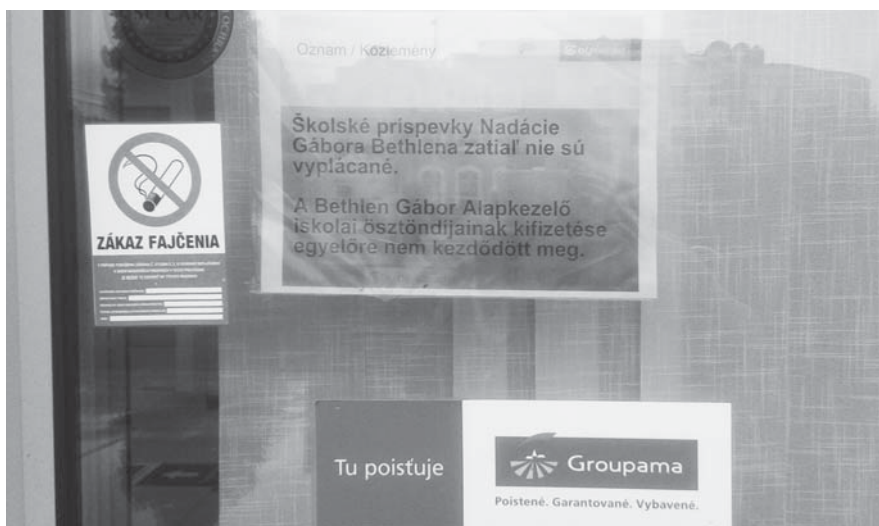
A 2011-es népszámlálási adatok szerint a járás összlakossága 39 772 fő, tehát növekedő tendenciát mutat a 2001-es viszonyítva, viszont a magyarok száma 15 664 fő, ami csökkenő, nem különben a szlovákok száma 17 650, ami szintén csökkenő, míg a romák száma 2 065, növekvő tendenciát mutat. A magyarok számának csökkenése átlagban 16,5 % (kerekített számokkal dolgoztunk) a 10 év alatt.

A nyelvhasználati törvény értelmében 20%-os lakosságarány van meghatározva a kisebbségi nyelvhasználatához. A Rozsnyói járás 32 településéből mindegyik megőrizte a 20% feletti eredményt, kivételt a járási székhely, Rozsnyó városa képez – melytől kulturálisan és oktatásilag is függnek a környező települések, nem beszélve a hivatalos vagy például az egészségügyi ellátás intézésénél –, ahol 19,83 %-ra csökkent a magyarság száma.

Két nyelv használata a mindennapokban

A számadatok tükrében a járási székhelyen már csak azért kötelesek a kétnyelvű feliratokat, ügyintézését biztosítani, mert a törvény ennek a megszüntetését két egymást követő népszámlálási ráta csökkenéstől teszi függővé. Javára szól a városnak, hogy még vannak magyar

feliratok, van magyar adás a városi televízióban, vannak magyar nyelvet bíró ügyintézők a városi hivatalban.

Hogy pontos képet kapjunk a magyar nyelv használatáról a hivatali érintkezésben, valamint a vizuális kétnyelvűségről a Rozsnyói járásban, kis körutat tettünk.

A 20%-os nemzetiségi küszöb átlépése az önkormányzatok számára azt jelenti, hogy az érvényes jogszabályok szerint ezeken a településeken biztosítani kell a kisebbségi nyelvhasználatot. Ezzel a kötelezettséggel a legtöbben nincsenek is tisztában. A jogszabály alapján a településeket magyar nyelvű helységnévtábla is kellene, hogy jelezze.

A Rozsnyói járásban is szinte kivétel nélkül mindegyik községben üdvözlőtáblával köszöntik a községbe érkezőket. A településeken az üdvözlő táblák megrongálása elenyésző, viszont a helységnévtáblák főleg azokban a községekben, melyek a főútvonalon fekszenek, voltak már megrongálva, illetve eltávolítva.

„mindegyik községben üdvözlőtáblával köszöntik a községbe érkezőket”

A polgármesteri hivatalok zömében feltüntetik mind a hivatal, mind a település megnevezését magyarul. Van azonban olyan falu, ahol vagy csak a hivatal, vagy csak a település neve van magyarul feltüntetve. A vizsgált 20 község közül egyiknél sem talákoztunk olyan esettel, ahol sem a hivatal, sem a település neve ne lett volna feltüntetve magyarul.

Látok, hallok, érzékelek

A települések honlapjain való vizsgáldásnál azonban már siralmasabb a statisztika. Mai világunkban az elsődleges tájékozási lehetőség az interneten gyorsan elérhető és leginkább nyomon követhető községi honlap. A Rozsnyói járás 30 magyarok által is lakott településének honlapját vizsgáltuk meg. Két községnek nincs honlapja, így 28 község honlapját tekintettük meg. Sok esetben nehéz volt megállapítani, közülük

melyik az aktuális, illetve nagyon sok esetben nem frissítik a honlapokat, csak alapvető információk (a község bemutatása, szimbólumai, kötelező 1-2 dokumentum) található meg rajta. Nyolc esetben csak szlovák nyelvű honlapot találtunk. Egy esetben – Jablonca – talákoztunk olyan honlappal, amelyiknél volt kínálat angol és magyar nyelvre is, de ezek inaktívak. A többinél nem volt lehetőség másik nyelv használatára, viszont egy esetben – Kiskovácsvágása – átvezetésekkel magyarul is elérhetővé tették az információkat a községről. 18 község a szlovák nyelv mellett fontosnak tartotta feltüntetni az alapadatokat angol nyelven is. Ezeknél a honlapoknál némelyik község megnevezése szerepelt magyarul is. A jelenlegi hivatalos honlapok mellett előkerültek a községek előző honlapjai, melyeken még szerepeltek magyarul is információk. Két esetben, Beretke és Hosszúrét községek honlapján jelennek meg az információk szlovákul és magyarul. A két vagy többnyelvű honlapok kezdetlegesek és hiányosak. Többnyelvű honlap csak három község esetében jelent meg: Lekenye, Pelsőc és Tornagörgő. Azonban a többnyelvű (szlovák, magyar, angol) honlapok esetében csak részleges információkat találhatunk magyar és angol nyelven a szlovák nyelvű mellett.

„a többnyelvű (szlovák, magyar, angol) honlapok esetében csak részleges információkat találhatunk magyar és angol nyelven a szlovák nyelvű mellett”

A községek Facebook oldalai hasonlóan működnek, mint a weboldalak, bár ott a kétnyelvűség gyakori, tényleg használják a szlovák és magyar nyelvet. Vannak községek, melyeknek nincs

Facebook oldaluk, de van csoportjuk, ezek általában zárt csoportok, többségben magyar nyelvűek.

Véletlenszerű telefonos kommunikáció

A járásban véletlenszerűen 20 községet hívtunk fel, melyből csak két településen, Beretkén és Lekenyén vették fel a telefont úgy, hogy szlovákul, majd magyarul is bemutatkoztak, és kérdezték meg, miben segíthetnek.

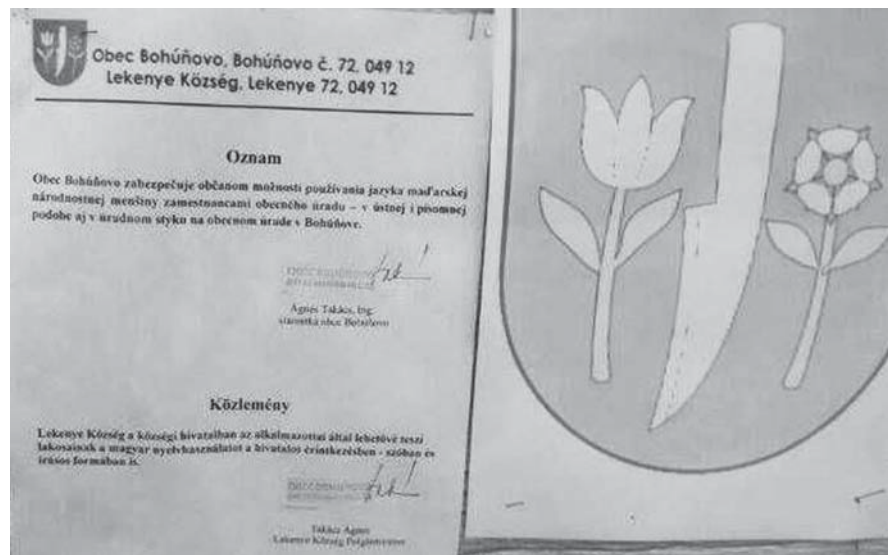
A településeken meghatározó funkciót tölt be a hangosbemondó. A Rozsnyói járás településeinek túlnyomó részében először szlovákul, majd pedig magyar nyelven hirdetnek. Falusi újsággal, illetve információs szórólapokkal is csak pár községben találkoztunk, jó hír azonban, hogy ezek kétnyelvűek.

Elemelve az önkormányzati hivatalok lakossági kommunikációját, arra jutottunk, hogy a magyarul lakott települések önkormányzati hivatalaiban az ügyfelekkel történő szóbeli kommunikáció magyar nyelven zajlik. A szóbeli kommunikáció nyelve általában attól függ, hogy az ügyfél milyen nyelven szólal meg. Az írásos kommunikációnál szinte teljesen fordított a helyzet. A hivatalokhoz szlovák nyelven érkeznek be a hivatalos beadványok. Bár a lakosoknak szinte mindenhol lehetőségük van rá, hogy magyar nyelven intézzék ügyeiket, elenyésző azok száma, akik ezzel a lehetőséggel élnek is. Egyéb gondok háttérbe szorítják a nyelvhasználattal kapcsolatos problémákat, illetve a törvény megismerését. A polgármesterek elmondása szerint egyik oka annak, hogy csak kevesen használják a hivatalos ügyintézéskor a magyar nyelvet az, hogy úgy tudják: a szlovák nyelv a hivatalos, amelyiket használni kell. Problémát jelent azonban az is, hogy az emberek nem ismerik a szaknyelvet magyarul, a terminológiát szlovákul használják szóbeli magyar ügyintézéskor is.

„úgy tudják: a szlovák nyelv a hivatalos, amelyiket használni kell”

Az illetékesek tapasztalatai

Sokszor hallatott probléma a magyar terminológia hiányos ismerete, valamint az, hogy nincs idő és pénz a fordí-

tásra. De van-e egyáltalán igény a magyar nyelvű ügyintézés iránt?

Lekenye község polgármestere, Takács Ágnes:

„Nagyon fontosnak tartom a két nyelven való tájékoztatást. Mind írásban, mind a hangosbemondóban szlovákul és magyarul is tájékoztatjuk lakosainkat. A lakosok arról is értesítve vannak, hogy ügyeiket intézhetik magyar nyelven is. Szóban szinte mindenki magyarul intézkedik, de írásban a lakosoknak elenyésző százaléka él ezzel a lehetőséggel. A Pro Civis által biztosított nyomtatványokat, törvényeket is használjuk, hiszen rész munkaidőben dolgozik a könyvelő, de van, ahol a polgármester is. Megoldhatatlan a hivatalos dokumentumok két nyelven történő vezetése, mivel még a megkövetelt államnyelven vezetett dokumentumok elkészítését is lehetetlen győzni. A rész munkaidős könyvelő nem győzi a rárótt, évről - évre szaporodó többletfeladatokat. A polgármester pedig egy személyben képtelen az összes többi sokrétű és nagy mennyiségű munka elvégzésére. Nagyon szeretném két nyelven vezetni a dokumentumokat, de fizikailag képtelen vagyok rá.”

Ardó község lakosságának valamivel több, mint fele vallja magát magyar nemzetiségűnek. Rendezvényeiket két nyelven hirdetik és valósítják meg. *Fábián Dániel polgármester* elmondása szerint a községben a szóbeli intézkedés magyar nyelven folyik, viszont magyar nyelvű írásos intézkedésre még nem volt példa. „Eddig senki sem igényelt magyar nyelvű nyomtatványt. Viszont amennyiben valaki kérne magyar nyelvű nyomtatványt, tudnánk vele szolgálni.”

Szádalmás polgármestere, Zubriczky Slavomír:

„Igény az írásos ügyintézésre magyar nyelven községünkben nincs. Az alkalmazottak tudnak szlovákul és magyarul is, amennyiben nyelvi probléma lép fel, szívesen segítenek a lakosoknak a szlovák nyelven. Ha valaki ragaszkodna a magyar nyelvű írásos ügyintézéshez, nyomtatványhoz, nem tudnánk adni. Nincs nekünk elkészítve magyar nyelvű nyomtatvány. Ezeknek az elkészítése szakkifejezések ismeretét igényli, mi inkább a magyar konyhanyelvet használjuk, úgyhogy ezeknek a nyomtatványoknak nem tudnánk a pontos fordítását bebiztosítani saját humán forrásból.

A szóbeli ügyintézés, a hirdetések, az újság 70 – 80 százalékban magyar nyelvű. A megnevezések, üdvözlő tábla, feliratok kétnyelvűek, de a hivatalos dokumentumokat a hirdetőtáblán csak szlovákul lehet megtalálni.“

„mi inkább a magyar konyha-nyelvet használjuk, úgyhogy ezeknek a nyomtatványoknak nem tudnánk a pontos fordítását bebiztosítani”

A magyar nyelvű írásos ügyintézés iránti érdektelenséget a többi község polgármestere is megerősítette. Szinte alig kérték, vagy még nem kérte senki sem. Például ilyenek voltak Pelsőc, Szilice, Kőrös, Várhosszúrét, Borzova tapasztalatai. Némelyik községben vannak magyar nyelvű nyomtatványok, csak nincs rá igény, ahogy Ardóban, viszont van olyan község is, ahol igény meg nyomtatvány sincs, még csak mutatóban sem.

Az önkormányzati hivatalok belső kommunikációja

Ami az önkormányzati képviselő-testületek üléseit érinti a megkérdezett polgármesterek többsége elmondta, hogy magyar nyelven zajlanak, azonban a hozzá szükséges dokumentációk

szlovák nyelvűek. Jellemzően megfigyelhető, hogy a kisközségeknél magyar nyelven, majd ahogy növekszik a község lakosainak száma, egyre inkább két nyelven, illetve központi községként Pelsőcön, vagy a járási székhelyű Rozsnyón a képviselő-testületi ülések szlovák nyelven történnek. Az általános érvényű rendeleteket az önkormányzatok szlovák nyelven jelentetik meg.

Összegzés

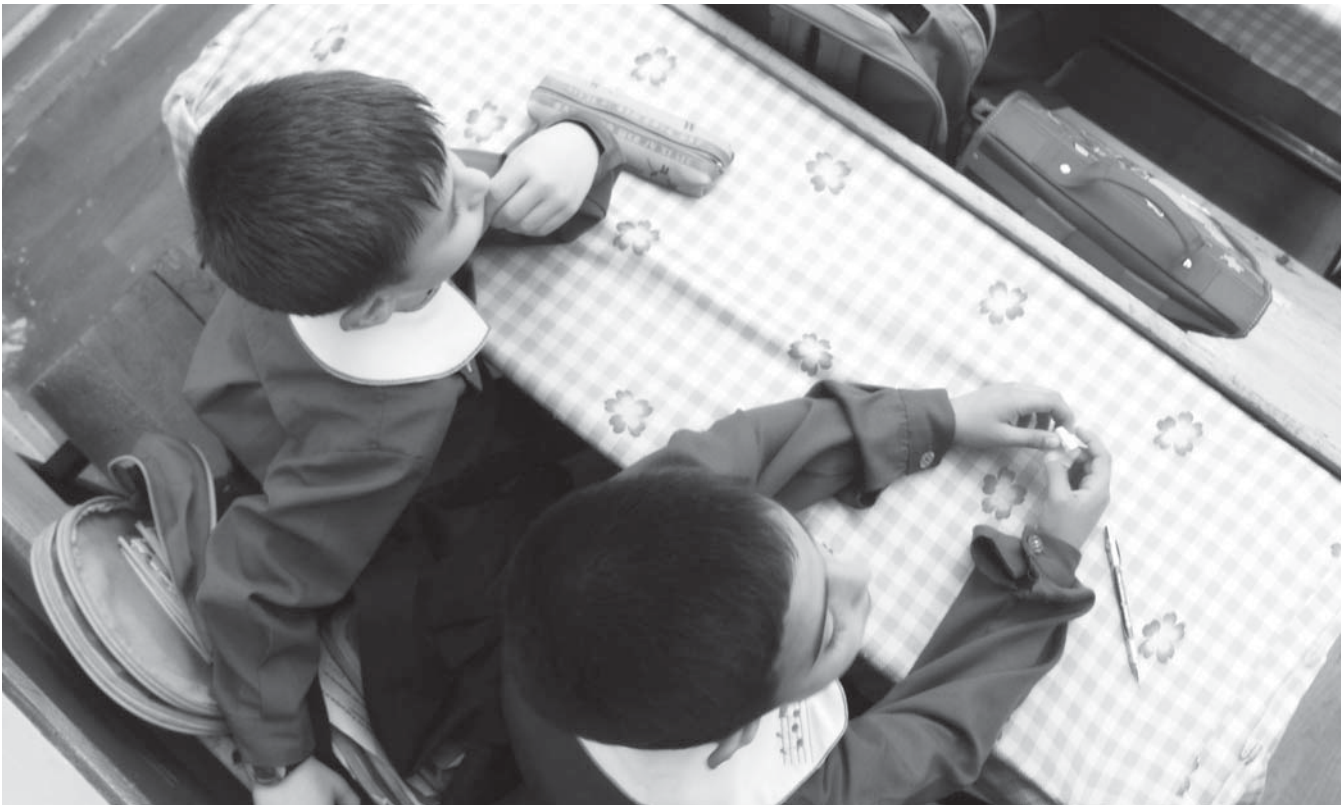
A Rozsnyói járásban tapasztaltak egyértelműen bizonyítják, hogy a nyelvhasználattal kapcsolatosan különbséget kell tennünk az írásos és a szóbeli nyelvhasználat között. Szóban sokkal inkább elterjedt a magyar nyelv használata, hiszen a kis falvakban ismerik egymást az emberek, két magyar egymáshoz a hivatalban is magyarul szól. Sokszor az ügyintézés nyelve azon múlik, hogy az ügyfél milyen nyelven szólal meg. Önkormányzati ülés esetében, olyan falvakban, ahol „nagyvárosiak“ rendelkeznek ingatlanl és részt vesznek az ülésen, a helyiek bár általában magyarul kommunikálnak, az ülés megkezdése előtt megkérdezik, hogy az ülés folyhat-e magyar nyelven, illetve van-e ellene valakinek kifogása. Az írásos ügyintézésnél kétnyelvűség nincs. A magyar ügyfél a magyar hivatalnok-

hoz szlovák nyelven nyújtja be beadványát. Az emberek megszokták a hivatalos, a szlovák nyelv használatát. A belső használatú dokumentumok is csak szlovák nyelven készülnek a községi-városi hivatalokban. Szlovákul muszáj, magyarul csak lehet, amire sokszor nincs kapacitás. Emellett nem elhanyagolható a tény, hogy a lakosok nem is igénylik írásos formában a magyar nyelvű ügyintézését. Alkalmazkodtak a szlovákhöz, beletörődtek, megszokták, illetve a fiatalabb generációknak nem is okoz problémát, sőt a szakkifejezéseket nem is tudják magyarul használni. A kétnyelvűség leginkább az események meghirdetésénél, illetve a vizuális elemeknél van jelen. Az üdvözlő táblákon, az információs táblákon, feliratokon a magyar nyelv is megjelenik.

Beke Beáta

A szülők az iskola sorsáról is döntenek

Az idei iskolaévben már csak 5 iskolában tanítanak magyarul a Szenci járásban. Tíz évvel ezelőtt még hét magyar tanítási nyelvű iskola működött a régióban. A jövő pedig a szülők kezében van. A 2015-16-os tanévben összesen 46 elsős tanul magyarul, ez az összes elsős tanuló 11,5 százaléka.

Két teljes szervezetségű magyar iskola van a Szenci járásban. Három településen kisiskolát tartanak fent, ezek mind-egyikében összevont oktatás folyik. Áprilisban valószínűleg 40-45 gyermeket íratnak majd magyar iskolába szüleik – árulta el Duray Rezső, a Szenc és Vidéke Társulás elnöke.

Hegysúron két elsőt várnak a faluból és bíznak abban, hogy Egyházfáról, ahol nincsen iskola, is a sári intézmény mellett döntenek a szülők, ez esetben négy elsősrel kezdenék meg az iskolaévet.

A zonci óvodából három gyermek megy magyar iskolába. Ezen a településen 6 éve nyitották újra a szlovák iskolát, azóta ott az alsó tagozatos gyerekek két osztályban tanulnak, tehát csak két évfolyamot vonnak össze, míg a magyarban egy osztályban tanul az összes gyermek. Zoncon hivatalosan csak magyar nevelési nyelvű óvoda működik,

a szlovák szülők is ide járatják gyermeküket, mégis kevesebb a magyar iskolás, mint a szlovák. Az egyik óvónő szerint a gond az, hogy a magyar szülők is a szlovák iskolát választják a csemetéjüknek. Nem gondolnak bele abba, hogy anyanyelven sokkal egyszerűbb a tudás elsajátítása.

„a gond az, hogy a magyar szülők is a szlovák iskolát választják a csemetéjüknek”

A legnehezebb helyzetben a rétei iskola van. A faluban ugyan van két-három olyan család, mely anyanyelven kívánja taníttatni 6-éves gyermekét, de valószínűleg a szenci iskola mellett döntenek. Április közepén eldől, hova íratják a szülők a gyermekeket, de ha nem a helyi iskolát választják, júniusban az iskola végleg bezárja kapuit. Korábban a polgármester többször elmondta, amíg van érdeklődés az iskola iránt, akkor is fenntartják az intézményt, ha kevés lesz a gyermek. De ha nem íratnak be egy tanulót sem az iskolába, akkor nincsen kinek működtetni.

„Április közepén eldől, hova íratják a szülők a gyermekeket, de ha nem a helyi iskolát választják, júniusban az iskola végleg bezárja kapuit.”

Szencen és Félben teljes szervezetségű, 9 évfolyammal működik az alapiskola, mind két intézmény igazgatója bízik abban, hogy több gyermeket íratnak be, mint amennyit a minimális létszámokat meghatározó törvény előír. Félben csupán három óvodás kapta meg a Szenc és Vidéke Társulás ajándékát. A Rákóczi Szövetség minden évben megajándékozza azokat az óvodásokat, akiket szüleik magyar iskolába szeretnének beírni. A féli alapiskolába azonban várják a vöki és az éberhardi gyerekeket is, az előbbi településen nincsen iskola, Éberhardon pedig megszűnt a magyar iskola. Már most is több gyermek látogatja az iskolát a szomszédos településekről, Dunasápújfaluról, ahol szintén nincsen magyar iskola, és Jányokról, valamint Csallóközcsütörtökről is. Félben abban bíznak, hogy 12-15 elsősrel kezdhetik meg a jövő tanévet.

A járási székhelyre Magyarbélről, Dunasápújfaluról, Boldogfáról, Egyházfáról is járnak gyermekek magyar iskolába. A mostani beíratási időszakban Szencen kívül ezekről településekről is várják az elsősöket. A szenci iskolában valószínűleg 15 elsősrel indul a tanév szeptemberben.

Neszmeri Tünde

Törvénybe kell iktatni a nemzetiségi oktatás fogalmát

Az oktatási minisztérium több tárgyalást folytatott a szakmai szervezetek képviselőivel, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségét azonban sajtóinformációk szerint nem szólították meg. Ennek ellenére a minisztériumba a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala eljuttatott egy hét pontból álló dokumentumot, amelyben a nemzetiségi iskolákkal kapcsolatos legsürgetőbb feladatokat vázolták fel.

A felszereltségbeli különbségekkel és a pedagógusokéval a Kerekasztal hét pontja nem foglalkozik. Az előzetes tervek alapján a kormány a szaktárcák fő prioritásairól április 13-án tárgyal. Ezen az egyeztetésen állapotokról is. Ekkor derülhet ki az is, módosítják-e a közoktatási törvényt és megmenekülnek-e a kisiskolák.

Tóth Tibor, a magyariskola.sk szerkesztője a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala nevében Fodor Attilának, a Comenius Pedagógiai Intézet igazgatójának szakmai anyaga alapján hét pontban foglalta össze a nemzetiségi iskolákra vonatkozó legfontosabb tennivalókat. A kidolgozott javaslatot Peter Krajňák (Most-Híd) oktatási államtitkár vette át. A szakmai anyag szerint Dél-Szlovákia gazdaságilag leszakadó régió, ahova kevés befektető érkezik, ezért magas a munkanélküliek aránya. Ezért a régió gazdaságilag és szociálisan is kedvezőtlen helyzetben van. A magyar iskolák pedig éppen ezekben a járásokban működnek.

A családok szociális és gazdasági helyzete különböző. Nagy különbségek vannak a gyerekek érettségi és felkészültségi szintje között is. Ilyen helyzetben egyre nehezebb kialakítani az esélyegyenlőséget az iskolákban, a pedagógusoktól ennek megteremtése többletmunkát és -figyelmet követel. Ezért lenne szerencsés, ha az iskoláknak a nevelő-oktató munka megtervezésében nagyobb szabadságuk lenne, amelyet a szabad órák az elmúlt iskolaévig garantáltak is.

A dokumentum hét pontban foglalja össze a megoldási lehetőségeket

Az első pont szerint törvénybe kellene foglalni a nemzetiségi oktatás fogalmát. Az érvényes jogszabályok nem ismerik a nemzetiségi oktatás és a nemzeti kisebbségi iskolák fogalmát, annak ellenére, hogy ezek a kifejezések még a hivatali nyelvhasználatban is gyakran megjelennek. A hatályos törvények a nemzetiségi iskolákat, mint a nemzeti kisebbség nyelvén oktató iskolákat határozzák meg. A nemzetiségi oktatást meghatározó törvény hiánya több problémát is okoz. Ennek következtében hiányoznak a nemzetiségi kérdésekkel foglalkozó szakosztályok az egyes hivatalokban, minisztériumokban.

„Az érvényes jogszabályok nem ismerik a nemzetiségi oktatás és a nemzeti kisebbségi iskolák fogalmát”

A dokumentum megoldási javaslatokat is felvet, e szerint meg kell fogalmazni és törvénybe iktatni a nemzetiségi oktatás fogalmát. Ebből kiindulva arányos képviselést kell biztosítani a döntéshozatalban azoknál a kérdéseknél, amelyek a kisebbségi oktatást érintik. Garantálni kell a nemzetiségi oktatást biztosító intézmények meglétét. Be kell biztosítani a nemzetiségi iskolák finanszírozását.

A második pont szerint a nemzetiségek képviselőinek jelen kellene lenniük az oktatást érintő döntések meghozatalá-

nál. A jelenlegi jogszabályok nem biztosítják a kisebbségek számára, hogy részt vegyenek a létüket (a nyelvüket, a kultúrájukat, az identitásukat és az oktatásukat) befolyásoló döntésekben.

„A jelenlegi jogszabályok nem biztosítják a kisebbségek számára, hogy részt vegyenek a létüket (a nyelvüket, a kultúrájukat, az identitásukat és az oktatásukat) befolyásoló döntésekben.”

A meglévő hivatalok nem elég hatékonyak. A megoldás az önálló nemzetiségi szakosztályok létrehozása lenne. Törvényben kellene megszabni ezek

kiában veszélybe került az anyanyelvi oktatás. Az adatok szerint a 2013/14-es tanévben a diákok 93,68 százaléka szlovák iskolában tanult, miközben a lakosságnak csak a 80,7 százaléka vallotta magát szlováknak. A nemzetiségi iskolák megtartása érdekében a többségi nemzettől elvárható lenne a pozitív diszkrimináció. Nem engedhetjük meg, hogy a nemzetiségi iskolák megléte csak a gazdasági mutatókon múljon.

A kisebbségi iskolák megtartása érdekében módosítani kell az osztálylétszámokról szóló rendeletet. A minimális osztálylétszámokról szóló rendeletet meg kell szüntetni.

Egyetlen európai uniós és állami intézmény által kiírt pályázat sem vette figyelembe a nemzetiségi iskolák specifikus jellegét a pályázatok kiírásakor. A nemzetiségi iskolák elenyésző hányada nyert az elmúlt hét évben fejlesztési pályázatot. Ezért a dokumentum kidolgozói javasolják, hogy a jövőben különítsenek el egy pénzcsoportot, amely a nemzetiségi iskolák oktató-nevelő munkáját fejleszthetné.

2015 tavaszán az oktatási minisztérium rendeletben szabályozta a kerettantervet. Ez alapján visszatértek a korábbi innovatív állami pedagógia programhoz, melynek következtében az iskolák az elmúlt években kialakított arcula-

tukat elveszítették. A rendelet ugyanis csökkentette a szabadon felhasználható órák számát. A pedagógiai program határozza meg a kerettanterv óraszámait is. Az anyanyelvi órák számát, azaz az írás- és olvasásórák számát, is a kerettanterv szabályozza. Amíg a szlovák iskolákban, az első osztályban 9 órában tanulnak írni és olvasni a gyerekek, addig a magyarban 5 órában. Ezek az órák sajátságosak, a tanulók az írás és olvasás alapjait, felsőbb osztályokban az adott nyelv nyelvtani alapjait és a nemzeti irodalmat (felső tagozaton a világirodalmat is). Az alsó tagozaton a nemzetiségi iskolákban 5-6-5-5, míg a szlovákban 9-8-7-7 az anyanyelv oktatására meghatározott heti órakeret. A dokumentum kidolgozói szorgalmazták, hogy a nemzetiségi iskolákban is emeljék meg az órakereteket, minimálisan a 7-7-6-6 óras szintre, azaz a jelenlegi 21-ről 26-ra.

A hetedik pont a nemzetiségi oktatás állapotának felmérését szorgalmazza. A kisebbségi oktatás fejlesztésének feltétele, hogy folyamatosan felmérjük annak állapotát. Annak ellenére, hogy az állami pedagógiai intézetek több adattal is rendelkeznek, nincsenek olyan felmérések, amelyből megismerhetnénk a nemzetiségi nyelven oktató iskolák állapotát. Ki kellene dolgozni a kisebbségi oktatás felmérésének módszertanát, és 3-4 évente felmérni az intézmények és az oktatás helyzetét.

Neszmeri Tünde

működési kereteit, hogy a nemzetiségek beleszólhassanak a nemzetiségi intézmények oktató-nevelő munkájának alakításába.

A dokumentum kiterjed a nemzetiségi iskolákat érintő szakmai-módszertani segítségnyújtásra is. A minisztérium által működtetett intézményekben (többek között: Állami Pedagógiai Intézet, Módszertani-pedagógiai Központ) nemzetiségi osztályokat kellene létrehozni. Ezeknek a hivataloknak olyan szakembereket kellene alkalmazniuk, akik figyelembe véve a kisebbségek és iskolák specifikus helyzetét, tudnának megoldásokat kínálni a problémára.

Felmérések bizonyítják, hogy Szlová-

Magyarország, ha szükséges, segít a veszélyeztetett magyar kisiskoláknak

Ismeretes, hogy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa 2013. december 4-én elfogadta a közoktatási törvény módosítását, amely bevezette az alap- és középiskolák osztályainak minimális létszámát. Az osztályok indításához szükséges tanulói létszám előírásával a közoktatás finanszírozását is új alapokra kívánta helyezni a szlovák kormány: az eddigi „fejkvóta alapú” rendszer helyett az osztályalapú támogatási rendszer kerülhet bevezetésre. A jogszabály az első osztályban 11, a második osztálytól 12, a felső tagozaton 15, a gimnáziumokban pedig 17 fős diáklétszámot szab meg minimumként. Az eddigi kormányzati tervek szerint a törvény felmenő rendszerben lép életbe. Már érvényes a középiskolákra, valamint az alapiskolák felső tagozatára vonatkozóan, teljes körűen pedig 2016 szeptemberétől válik hatályossá.

„az eddigi „fejkvóta alapú” rendszer helyett az osztályalapú támogatási rendszer kerülhet bevezetésre”

Szlovákiában napjainkban 258 magyar tannyelvű alapiskola működik. Abban az esetben, ha a törvényt szigorúan és következetesen alkalmazzák – a jelenlegi tanév diáklétszám-adatai alapján – a magyar intézmények közül 98-at fenyegethet a bezárás veszélye (ebből 69 teljes szervezettségű, 29 pedig 1-4. évfolyamos iskola). Hivatalosan már többször megfogalmazásra került, hogy ha a fenntartó önkormányzatok találnak pluszforrást az iskola finanszírozásához, akkor nem kell felszámolni azt, de a szlovák állam a törvényben meghatározottnál alacsonyabb létszámmal indított osztályok finanszírozását csak részben biztosítja majd.

A közoktatási törvényre vonatkozó jogszabály bizonyos kivételes helyzeteket is megfogalmaz, amikor a minimális osztálylétszámokra vonatkozó előírástól el lehet térni, például: ha az iskola 6 km-es körzetében nincs hasonló oktatási intézmény; ha az iskola diákjainak 80%-a hátrányos helyzetű, illetve „egyéb esetek”. Nem tudható teljes bizonyossággal, hogy a törvényben meg-

fogalmazott kivételeket a gyakorlatban a szlovák állam hogyan kívánja figyelembe venni (pl. az iskolától, vagy a település határától számítják-e a hat kilométert, kiket tekintenek majd konkrétan hátrányos helyzetűeknek, mi tartozhat az „egyéb esetek” kategóriába stb.). Sok a tisztázatlan kérdés. Bizonytalan, hogy szeptembertől valóban áttérnek-e az osztályalapú finanszírozásra, mert a finanszírozás rendjét meghatározó jogszabály módosítása ezidáig nem készült el. Legnagyobb kérdés azonban az, hogy engedik-e majd elindulni azokat az osztályokat, ahol nincs meg a törvény által előírt létszám.

„a finanszírozás rendjét meghatározó jogszabály módosítása ezidáig nem készült el”

Az új szlovák kormány megalakulását megelőző koalíciós tárgyalások során Robert Fico ígéretet tett a kisiskolák megmaradására. Egyelőre még nem tudható, hogy a Szlovák Nemzeti Párt kezébe került oktatási tárca a kormányzati munka során hogyan viszonyul majd ehhez a kérdéshez. A szeptemberi tanévkezdésre azonban mindenképpen nyilvánvalóvá válik, hogy Fico betartja-e adott szavát.

Orbán Viktor magyar miniszterelnök a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) tavaly decemberi ülésén kijelentette, hogy a magyar kormány kész támogatni a törvénymódosítás bevezetése miatt veszélybe kerülő felvidéki magyar kisiskolákat.

A magyar állam tehát mentőcsomagot nyújt azon felvidéki iskolák részére, amelyek a létüket veszélyeztető anyagi gondokkal küszködnek. A támogatás lebonyolítási rendszerének kidolgozása folyamatban van. Természetesen továbbra is az az elsődleges cél, hogy a szlovák közoktatási törvényben hatályon kívül helyezték a minimális osztálylétszámokra vonatkozó rendelkezést. Ha a változtatásokra mégsem kerülne sor, akkor a magyar kormány ideiglenesen támogatni fogja a megszűnővel fenyegetett intézmények megmaradását. Magyarországnak tehát

nem az a szándéka, hogy ezentúl átváltsa a felvidéki magyar iskolák fenntartásának költségeit, hanem az iskolák működésének megőrzésével átmeneti segítséget kíván nyújtani, hiszen a szlovák állam feladata a szlovákiai iskolák rendszerszerű és hosszú távú finanszírozásának biztosítása.

„az iskolák működésének megőrzésével átmeneti segítséget kíván nyújtani”

A magyarországi támogatás lehetősége egyfajta motivációt is jelent arra, hogy a felvidéki szülők nyugodtan írassák magyar tanintézménybe gyermekeiket, mert biztosak lehetnek afelől, hogy nem fenyegeti őket a bezárás veszélye. Fontos, hogy a vegyes házasságban élők is bátran döntsenek a magyar iskola mellett. Az áprilisi alapiskolai beírás döntő jelentőséggel bír, hiszen a tanulólétszám növelésével megerősíthető a magyar iskolák helyzete is. Nagyon fontos tehát, hogy az önkormányzatok és a szülők tartsanak ki iskoláik mellett, gyermekeiket nyugodtan írassák be azokba, hisz a magyarországi szerepvállalásnak is csak akkor van jelentősége, ha a felvidéki magyar szülők, diákok, intézmények, pedagógusok és a fenntartó önkormányzatok számára is közös lesz a cél.

„a magyarországi szerepvállalásnak is csak akkor van jelentősége, ha a felvidéki magyar szülők, diákok, intézmények, pedagógusok és a fenntartó önkormányzatok számára is közös lesz a cél”

A cél tehát meghatározott: a magyar iskolák megtartása, lehetőség szerint minden magyar anyanyelvű diák magyar oktatási intézménybe való beírása. Magyarország ehhez kész segítséget nyújtani. Ugyanakkor bízunk abban, hogy erre nem lesz szükség, mert Szlovákia módosítja a kisiskolák megmaradását veszélyeztető törvényi szabályozást.

Haraszti Attila,
Nemzetpolitikáért felelős Államtitkárság

Sikeres volt a szakképzés éve

Indul az új tematikus év

Az alábbiakban szeretném tájékoztatni Önöket a Nemzetpolitikai Államtitkárság által indított „2015 a külhoni magyar szakképzés éve” program eredményeiről és a „2016 a külhoni magyar fiatal vállalkozók éve” program terveiről.

A Nemzetpolitikai Államtitkárság 2015-ben a nemzetpolitika kiemelt prioritásai közé az oktatás mellé a gazdaságfejlesztést emelte. Abból indultunk ki, magyar nemzetünk gyarapodásához szükséges, hogy a határon túli közösségek szülőföldjükön boldoguljanak, ehhez pedig elengedhetetlen, hogy gazdasági szempontból is gyarapodjanak. A gazdasági megerősödéshez szükséges jól képzett, felkészült magyar munkaerő megteremtése érdekében meg kell erősítenünk a Kárpát-medencei magyar szakképzést. Ezért döntöttünk arról, hogy az Államtitkárság által 2012 óta meghirdetett tematikus évek sorát 2015-ben a szakképző intézmények és a szakképzésben részt vevő diákok fejlesztésével folytatjuk.

Ennek első lépéseként elkészítettük a szakképző intézmények Kárpát-medencei kataszterét, amely minden, a szakképző intézményekre vonatkozó információt tartalmaz. Az év során igyekeztünk felmérni a külhoni magyar szakképzés legfontosabb problémáit. Az Államtitkárság tudományos támo-

gatását végző Nemzetpolitikai Kutatóintézet és a Hétfa Kutatóintézet egy hiánypótló kutatást végzett el, melyben szerepelt a szakképzésben tanuló diákok kérdőíves felmérése, a külhoni magyar vállalkozók kérdőíves felmérése, a 8. osztályosok körében végzett iskolaválasztási motivációkat vizsgáló kutatás, valamint 12 külhoni térség – köztük a Dunaszerdahelyi, a Rimaszombati és a Töketeretbesi járás – regionális munkaerő-piaci feltérképezése.

„elkészítettük a szakképző intézmények Kárpát-medencei kataszterét, amely minden, a szakképző intézményekre vonatkozó információt tartalmaz”

Kiemelt célunk volt, hogy a program meghirdetésével megkezdődjön a stratégiai gondolkodás Kárpát-medencei magyar szakképzés fejlesztéséről. Ennek érdekében valamennyi külhoni magyar régióban a koordináló partnerszervezetek segítségével, az oktatási intézmények és a munkaerőpiac képviselőinek bevonásával, elkészültek a régiók szakképzésének fejlesztésére vonatkozó koncepciók és cselekvési tervek a 2015–2020 időszakra. Megvalósításuk érdekében a Magyar Kormány érintett tárcáinak képviselői – a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága, a Nemzetgazdasági Mi-

nisztérium és a Földművelésügyi Minisztérium –, illetve a külhoni magyar koordináló partnerszervezetek – Felvidék esetében a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége – együttműködési megállapodást kötött. A felvidéki szakképzést érintő megállapodást 2015. november 30-án írtuk alá Budapesten.

A tematikus év során ezen cselekvési tervek megvalósítását támogattuk. A program 500 millió forintot keretéből 345,3 millió forintot fordítottunk külhoni magyar szakképző intézmények fejlesztésére. Erdélyben, Felvidéken, Vajdaságban, Kárpátalján, Horvátországban és Muravidéken összesen 36 felszerelt tangazdaság és tanműhely jöhet létre a program támogatásával. Felvidéken 70,5 millió forintból 12 szakközépiskola kapott megújult szaktantermet, illetve tanműhelyt.

„70,5 millió forintból 12 szakközépiskola kapott megújult szaktantermet, illetve tanműhelyt”

A szakképző intézmények technikai fejlesztése mellett azonban elengedhetetlen a szakképzés módszertani megújítása, a vállalkozói készségek beépítése a tantervekbe. Korábbi tematikus programjainkhoz hasonlóan az idei év tavaszán is bejártuk a Kárpát-medencét – Dunaszerdahelyen, Kassán és Karván

is jártunk –, közel 3000 szakképzős diákhoz látogattunk el inspirációs tréningekkel. A tréningek során a tehetség felismerését, az innovatív gondolkodást, a csoportos alkotás képességeit, valamint a vállalkozói készségek fejlesztését kívántuk elérni. Egyhetes nyári továbbképzésünkön az egyéni készségek felmérése, a problémaérzékenység, a kreativitás és innováció, a működés és fenntartás, a jövőkép és életpálya témakörében kaptak hosszú távon hasznosítható útravalót a résztvevő tanárok és diákok.

Kidolgoztunk egy átjárhatósági ösztöndíj programot, melynek keretében 2015 júliusában és augusztusában 140 diák és tanár teljesítette egy hónapos szakmai gyakorlatát magyarországi szakképző intézmények tanműhelyében, illetve tangazdaságában. A jelentkezők számára biztosítottuk az oktatást, a szállást, az ellátást, valamint az ösztöndíjat. 150 külföldi magyar szakképzős diákot láttunk vendégül a Magyar Kereskedelmi és Iparkamra 2015. április 27-28-án tartott Szakma Sztár rendezvényén.

Az idei évben is készítünk módszertani csomagot, amelyet minden külföldi szakképző intézménybe eljuttatunk. Tekintettel nemzetpolitikai szempontból a mezőgazdaság fontosságára, az agrárszakképző intézmények számára külön csomaggal is készültünk, emellett a Földművelésügyi Minisztériummal együttműködésben „Gazda lennék!” címen továbbképzést szerveztünk azzal a céllal, hogy a résztvevőket segítse a gazdálkodás induló feladataival, nehézségeivel való megküzdésben. 2015 októberében 60 fiatal számára konferenciát szerveztünk a „Gazdaságfejlesztés a szülőföldön maradás és az egyéni boldogulás szolgálatában” címmel. A háromnapos tanácskozáson a résztvevők előadásokon, szeminárium-beszélgetéseken vehettek részt, a gazdaságfejlesztés, a szakképzés, az egyéni boldogulás és a szülőföldön maradás egymásra ható kapcsolatáról cserélhettek gondolatot.

„az agrárszakképző intézmények számára külön csomaggal is készültünk”

Több, a korábbi tematikus évek során elindult programunk is folytatódott. 2015-ben is meghirdettük a külföldi magyar óvó- és iskolapedagógusok közötti együttműködés pályázatát, 72 pályázóból 46 pályázatot tudtunk támogatni. Immár harmadszor hirdettük meg

külföldi magyar óvodások és kisiskolások számára „Miénk a város!” játékunkat, melyben a gyerekek 50 db 100 ezer forint értékű Csodasarkot nyerhettek iskolájuknak vagy közösségüknek. Mindkét lehetőséget idén is meg fogjuk hirdetni.

Fiatal vállalkozókat segítünk

Az elmúlt év tanulságai is azt mutatják, hogy folytatnunk kell a megkezdett utat. A fokozatosság elvét szem előtt tartva ezért döntöttünk úgy, hogy idén a külföldi magyar fiatal vállalkozóknak nyújtunk segítséget. A „2016 a külföldi magyar fiatal vállalkozók éve” program során összegyűjtjük a Kárpát-medence külföldi magyar fiatal vállalkozóit, valamint magyarországi és külföldi magyar partnereink segítségével elkészítjük az őket érintő forrástérképet.

Több rendezvénnyel is megszólítjuk a külföldi magyar fiatal vállalkozókat. Elindítottuk azt a körutat, amelynek során a Kárpát-medence 14 helyszínén tartunk vállalkozásfejlesztési konzultációkat vállalkozóknak és vállalkozói készségfejlesztő tréningeket vállalkozni kívánó fiataloknak. A rendezvényekkel segíteni szeretnénk a fiatal vállalkozókat abban, hogy ötletüket a gazdasági és társadalmi igényekre hangolják, továbbá üzleti tervek hosszú távon fenntartható legyen. A körút első állomása Dunaszerdahelyen volt 2016. március 9-én. Felvidéken további két helyszíne, március 30-án Rimaszombat, április 18-án pedig Kassa. A konzultációk és tréningek során a

Design Terminál Nemzeti Kreatívipari Központ a szakmai partnerünk. Szeretnénk, ha a magyar vállalkozók nemcsak a Magyar Kormánnyal, de egymással is szoros együttműködést tudnának kialakítani, ennek érdekében 2016 őszén a külföldi magyar fiatal vállalkozók fórumának megszervezését tervezzük.

Programunk keretében vissza nem térítendő támogatásban részesítjük a pályázó, versenyképes üzleti tervvel rendelkező külföldi magyar fiatal vállalkozókat. A 2016 áprilisában meghirdetésre kerülő pályázat támogatási kerete 525 millió forint. A sikeresen pályázók 3–6 millió forint összegű vissza nem térítendő támogatásban részesülnek. Hogy minél több sikeres pályázat szülessen, a szakmai képzéseken kívül pályázati információk napokat tartunk majd szerte a Kárpát-medencében, ahol a pályázat részleteiről értesülhetnek az érdeklődők, kérdéseikre pedig munkatársaink válaszolnak majd.

„A sikeresen pályázók 3–6 millió forint összegű vissza nem térítendő támogatásban részesülnek.”

A „2015 a külföldi magyar szakképzés éve” program során elkészült szakképzés-fejlesztési tervek megvalósítását, a tanműhelyek és tangazdaságok fejlesztését 2016-ban is folytatjuk. Emellett idén is megvalósul a külföldi magyar szakképzős diákok átjárhatósági ösztöndíja. Az áprilisi Szakma Sztár rendezvényen 28 külföldi magyar szakképzős diák vesz részt, 12-en immáron versenyzőként.

Részletes információkat olvashatnak programunk honlapján – www.vallalkozokeve.hu – és facebook-oldalán – www.facebook.com/2016-a-kulfoldi-magyar-fiatal-vallalkozok-eve.

Potápi Árpád János
nemzetpolitikáért felelős államtitkár

Kapcsolat- és hálózatépítés

A gazdasági együttműködés elősegítése érdekében

Gazdasági fejlődés nélkül régióink életminősége nem javulhat. Mivel átfogó, országos stratégia déli határvidékünk felzárkóztatására nem létezik, minden lehetőséget meg kell ragadnunk, kis lépésekkel is, de haladnunk kell. A laikus számára is egyértelmű, az elmúlt években sokat javult a szlovák-magyar gazdasági együttműködés, amelyet a felvidéki magyar gazdasági szereplők is észleltek. Jobbára úgy, hogy a magyarországi segítség nem ütközik akadályokba, s több szinten is elkezdődött az együttműködés. Ennek egyik meghatározó szereplője a Magyar Nemzeti Kereskedőház Közép-európai Kereskedelemfejlesztési Hálózat helyi irodáinak sora.

Másodikként – Kassa után – a Felvidéken még december elején tartotta ünnepélyes megnyitóját a dunaszerdahelyi iroda, amelyet Bödök Károly vezet. A tapasztalatokról érdeklődve az irodavezetőtől megtudom, az elmúlt hónapokban leginkább az agrárium területéről érkeztek a megkeresések hozzájuk, s egyre bátrabban fordulnak az irodához a határ magyar, illetve szlovák oldaláról is a vállalkozók. Ők igyekeznek nekik segíteni az üzleti partnerek keresésében, valamint abban is, hogy átlássák a piaci körülményeket és megcélózassák a pályázati forrásokat.

Elmondhatjuk tehát, hogy a gazdasági pozíciószerezés céljából nagyon hasznos lehet ez a tevékenység, amely a magyar kormányzat részéről olyan pozitív kezdeményezés, amely nem csupán a Kárpát-medencét érinti. Azt már a kezdetekkor meghatározták, hogy mi tartozik a kiemelt célok közé: „Tevékenységünk két fő pillére épül. Egyrészt szakértőink és kiterjedt kapcsolatrendszerünk segítségével folyamatosan kutatjuk fel azokat a magyar vállalkozásokat, me-

lyek a külpiacon is versenyképesek lehetnek. Másrészt a célországokban létrehozott helyi kereskedőházaink segítségével felmérjük az adott piac igényeit, illetve feltérképezzük a magyar cégek szempontjából potenciális üzleti lehetőségeket. Kiemelt feladatunk az elmúlt években innovatív technológiákat létrehozó, kutatás-fejlesztési eredményeket elérő hazai kis és közepes vállalkozások (KKV) külpiacra segítése, ezáltal a magyar tudás exportjának támogatása. Partnereink számára a külpiacon felkutatjuk a lehetséges konkrét üzleti partnereket, illetve személyre szabott, komplex szolgáltatáscsomagot nyújtunk exportképességük növelése érdekében. Külföldi képviselőteinknek köszönhetően egyedülálló piaci információkkal rendelkezünk a célországokkal kapcsolatban, melyek segítségével a velünk kapcsolatban álló vállalkozások részletes képet kapnak exportlehetőségekről. Vállalkozásfejlesztési szolgáltatásunk keretében pedig komplex exporttanácsadást nyújtunk és célzott képzéseket is tartunk.”

„a gazdasági pozíciószerezés céljából nagyon hasznos lehet ez a tevékenység”

A gazdasági kapcsolatok építésének egyik pillére természetesen a tanácsadás, ez Felvidéken is azt jelenti, hogy az éppen érintett régiót jól ismerő szakemberek kerültek az irodák élére. Az általuk biztosított a megfelelő rálátás a helyi körülményekre nem feltétlenül képezik le a statisztikai adatokat. Tudjuk jól, a versenytárgyalások esetében a helyi ismeretek ugyanannyira fontosak, mint a számszerű adatok. A konferenciák mellett, ahol lehetőség van a piaci feltételek átfogóbb megismerésére, fontos szere-

pet játszanak a vállalkozói találkozók, amelyek sok esetben együtt valósíthatók meg, vagyis a szakmai rendezvény második felében kimondottan erre összpontosítanak a kereskedőház képviselői. Ez azt is jelenti, hogy a vállalkozók rövid bemutatkozásra kapnak lehetőséget, ezáltal elindítva a tárgyalások sorát.

Azt is megtudtuk, hogy fontos feladatként kezelik az aktuális külpiacon pályázati lehetőségek figyelemmel kísérését, ahogyan a tájékoztatást a kiírásokról, felhívásokról, az export- és tőkekihelyezési tevékenységekkel elérhető uniós és hazai üzleti lehetőségekről. Külön figyelmet fordítanak a kiírt pályázatok beadásának határidejére, valamint a főbb paramétereire vonatkozó pontos tájékoztatásra. A tenderekhez kapcsolódóan a tájékoztatás mellett a szükséges szakmai anyagok előkészítésében is részt vesznek.

Mint ismeretes, a Magyar Nemzeti Kereskedőház (MNKH) által létrehozott Közép-európai Kereskedelemfejlesztési Hálózatot a magyar állam hozta létre. Skapinyecz Péter igazgató ezzel kapcsolatban korábban hangsúlyozta, hogy a kereskedőház legfontosabb feladata az információcsere, részben a külpiacon kapcsolatokat illetően, vagy a külkereskedelmi tapasztalatokat, valamint a nemzetközi menedzsmentet érintően. Ugyanakkor a magyar export változatosabbá tétele is a célok között szerepel, akárcsak saját piacok felkutatása.

A MNKH egyrészt tömöríti és felkutatja azokat a hazai vállalkozásokat, amelyek termékei, illetve szolgáltatásai a nemzetközi piacokon is versenyképesek lennének, másrészt a külpiacon kereskedőházaikon keresztül felméri a piaci igényeket.

(raj)

Mit hozott Dél-Tirolnak az autonómia?

Arno
Kompatscher

Az MKP önkormányzati alelnökeként Óry Péter levélben kereste meg a dél-tiroli németek vezetőit, arra keresve választ, milyen eredményei vannak a tartomány speciális státusának, előnyére vagy hátrányára vált-e az ott élőknek.

„Érdekel bennünket, tapasztalataikat milyen mértékben tudnánk önkormányzati elképzeléseink megvalósítása során a dél-szlovákiai régió előnyére, hasznára fordítani” – írta levelében. A megkeresésre válasz érkezett, melyet alább olvashatnak, és jelezték, a továbbiakban szívesen állnak rendelkezésünkre.

„Tisztelt Óry úr,

nagyra értékelem érdeklődését vidékünk különleges státusát illetően és alább szeretnék néhány válasszal szolgálni az Ön által feltett kérdésekre.

A nemzeti és etnikai kisebbségek autonómia-törekvései újra és újra félreértésekre és helytelen következtetésekre adnak okot.

Ma már azonban megerősíthetjük, hogy hála a dél-tiroli autonómiának (amely 1972 óta van érvényben) lehetővé vált számunkra, hogy megőrizzük a németajkú és a ladin kisebbség nyelvét és kultúráját a régióban anélkül, hogy korlátozzuk vagy veszélyeztessük az olaszajkú többségi lakosok kulturális érdekeit.

Mindez döntően hozzájárult a társadal-

mi béke fenntartásához a régióban, ami az ún. etnikai arányosság elvének is köszönhető, amelyet néha heves kritika ért, főleg a 80-as években. Az etnikai arányosság elve értelmében a fontos erőforrások, mint például a közigazgatásban betöltendő állások, a kulturális támogatások, a szociális lakhatási lehetőségek és támogatások a lakosság nemzetiségi megoszlásának megfelelően kerülnek kiosztásra. Ugyanez érvé-

nyes az egyetemi szervek összetételére is. Tagadhatatlan az is, hogy a jogi és politikai eszközök, karöltve a Dél-Tirolban működő intézményes többnyelvűséggel, lényegesen hozzájárultak a régió minden lakosát érintő gazdasági felvirágzáshoz, beleértve az olasz anyanyelvű többségi lakosokét. A dél-tiroli tartomány lenyűgözően magas GDP-(bruttó hazai termék) és átlagon felüli (a teljes foglalkoztatottsághoz közeli) foglalkoztatottsági mutatókkal büszkélkedhet. Ez utóbbi többek között annak is köszönhető, hogy a többnyelvűségen alapuló állások nehezen automatizálhatók vagy vihetők külföldre, illetve más régiókba. Míg a kisebbségvédelem az autonómia eszközeit használva növelte a tartomány gazdasági erejét, a mára már kiválóan kialakult gazdasági szerkezet feltételei megfelelő védelmet biztosítanak a lakosok kivándorlása ellen, ezzel is számottevően hozzájárulva a kisebbségek megmaradásához.

„a jogi és politikai eszközök, karöltve a Dél-Tirolban működő intézményes többnyelvűséggel, lényegesen hozzájárultak a régió minden lakosát érintő gazdasági felvirágzáshoz!

A kisebbség védelme (elsősorban az autonómia eszközével) és a gazdasági fejlődés kölcsönhatása által a „kisebbség hozzáadott értéke” egyre inkább bizonyosságot nyer szakértői körökben, és az Európa Tanács két úttörőnek számító dokumentumának tárgyává is vált 2010-ben.

A régió autonóm státusát 1972-ben hirdették ki és azóta is dinamikus autonómiaként fejlődött, felismerve, hogy a kisebbség védelme egy hosszú távú

folyamat a változó idők, értékek és technológiák tükrében, ezért a törvényhozásnak nem szabad merevnek és statikusnak lennie.

Az új autonómiastatútum értelmében Dél-Tirol részesedik a területén befizetett állami adók 9/10-éből, valamint a helyi jövedelmi adóból. Ezeket a kulcsfontosságú forrásokat a régióban fektetjük be, figyelembe véve az igényeket. Mindez nagyban befolyásolta a terület gazdasági fejlődését. Konkrétan az autonómiastatútum 8-as cikkelye tartalmazza a kisebbségi jogok és a gazdasági feltételek kapcsolatát:

„A Bolzano autonóm tartományban élő németajkú lakosok ... teljesen egyenjogúak az olaszajkú lakosokkal a különleges rendelkezések rendszerében, hogy megóvjuk a németajkú lakosság etnikai sajátosságait, valamint a kulturális és gazdasági fejlődését. ... tekintélyes (elsődleges) törvényhozói hatalmat biztosít a gazdaság területén is” (8-as cikkely, elsősorban 5-12, 14-18, 20, 21-es pontok, lásd 6-os csatolt dokumentum 2-3. oldal). Mindezen jogkörök és egyéb intézkedések lehetővé tették a német és ladin kisebbség kulturális és gazdasági megővését Dél-Tirolban. A városstervezés (5-ös pont), a vidék védelme (6), a kisiparos tevékenységek (9), a közösségi forrásokból támogatott lakhatás (10), a közútkezelés (17), a turizmus (20), a mezőgazdaság (21) és a szakmai képzések (29) területén gyakorolt jogkörök nagyon hatékonyan bizonyultak.

Ma Dél-Tirol gazdasága, amely főleg a mezőgazdaságra és turizmusra épül, virágzik, európai összehasonlításban is az egyik legalacsonyabb, Olaszországban pedig abszolúte a legalacsonyabb

munkanélküliségi rátával. Nem kevésbé virágzó a régió kulturális élete: van egy tandíjmentes egyetem, az EURAC kutatóintézet, több diplomával vagy oklevéllel végződő szakképzési lehetőség, főiskolák és akadémiák, valamint számottevő, a társadalom különböző ágazataiban munkálkodó civil szervezet.

Dél-Tirol természetesen nem mentesült teljesen a politikai problémáktól és kihívásoktól. A magunk részéről azonban csak megerősíteni tudjuk a felvetését, miszerint az autonómia és kisebbségvédelem döntően hozzájárultak a különböző anyanyelvű lakosok nyelvének és identitásának megtartásához, valamint gazdasági és társadalmi fejlődéséhez, és végül, de nem utolsó sorban: a békés együttélésükhöz.

További információért bátran forduljon az elnöki hivatalhoz.

Tisztelettel:

Arno Kompatscher,
elnök”

A hulladékosztályozás népszerűsítése a cél

Mi legyen a szeméttel? A kérdés egyre nagyobb hangsúlyt kap Dél-Szlovákia településein is. Nem kivétel Duna-szerdahely sem, ahol az önkormányzat hosszabb ideje nagy erőfeszítést fejt ki annak érdekében, hogy a szemét szelektálása a lakosság körében elfogadottá váljon.

A cél környezetünk kímélése mellett természetesen gazdasági vonzatot is rejt. Minél kevesebb kommunális hulladék kerül a várostól néhány kilométerre lévő albári szeméttelrepre, annál kisebb összeget emészt fel a város költségvetéséből a hulladékgazdálkodás, ezzel együtt pedig a polgárok által fizetett szemétdíj összege is tovább csökkenhet.

A városban a hulladékgazdálkodást az A.S.A. SLOVENSKO kft. végzi. A vállalat képviselője, Gál Attila kérdéseinkre elárulta: „A kommunális hulladék szelektálásával kapcsolatban az a legnagyobb probléma, hogy sajnos kevesen kapcsolódnak be a folyamatba, és sokan nem veszik figyelembe, hogy külön szelektív hulladékgyűjtő edények vannak kihelyezve a műanyagra (sárga színű), az üvegre (zöld színű) és a papír-

ra (kék színű). Legkevesebb probléma az üveg szelektálása kapcsán adódik. Az üveges edénybe az kerül, aminek kerülnie kell, és ebből kifolyólag itt a legkevesebb egyéb kommunális hulladék, ami sajnos a papír és a műanyag esetében nem mondható el. A papírra és a műanyagra szánt hulladékgyűjtő edények esetében bizonyos emberek azt gondolják, mindegy, mit dobnak bele. Sajnos ezzel a magatartásukkal azoknak a munkáját is semmissé teszik, akik becsületesen szétválogatják és a megfelelő hulladékgyűjtő edényekbe helyezik az osztályozott hulladékot.”

„bizonyos emberek azt gondolják, mindegy, mit dobnak bele”

A városi hulladék az üvegen kívül egyébként az ő albári szeméttelrepre kerül. Az üveg - mivel ebben van a legkevesebb kommunális hulladék - rögtön a feldolgozóba jut. A műanyag és a papír esetében a szelektív hulladékgyűjtő edény tartalmának csaknem a fele kommunális, háztartási hulladék, ezt kézi és gépi erővel újra ki kell válogatniuk a szeméttelrepen dolgozóknak. A válogatás során osztályozásra kerülnek pél-

dául a PET flakonok, fóliák, háztartási tisztítószeres flakonjai, illetve a fémdobozok. Csak a tiszta és szétválogatott műanyag kerül a hulladékprésbe, aminek a segítségével kocka alakú bálákat alakítanak ki belőlük a gazdaságosabb szállíthatóság érdekében. A bálákat aztán elszállítják újrahasznosítás céljából az erre szakosodott feldolgozó üzemekbe.

Súlyos problémát jelent az is, hogy sokan azt gondolják, hiába válogatják otthon a szemetet, a hulladékszállítók ügyis összeöntik, egyetlen teherautóval szállítanak el mindent. Ezt a legendát azonban eloszlatja az .A.S.A képviselője: „Igen, van olyan városi legenda, hogy minden hulladék egy helyre kerül, de ennek nincs valóság alapja. Meghatározott időrend szerint szállítjuk el a város területéről a háztartási, illetve az osztályozott hulladékot. Az ürítés mindegyik hulladékfajtánál külön zajlik. A szelektív hulladékgyűjtést végző járműveinket pedig meg is jelöljük „szelektív hulladékgyűjtés” feliratú táblákkal, hogy mindenki láthassa, éppen melyik hulladékfajta ürítése folyik. A szelektív hulladékgyűjtéskor figyeljük a kiürítendő edény látható tartalmát,

és ha az nagyon sok vegyes háztartási hulladékot tartalmaz, akkor azt az edényt sajnos a kommunális hulladékkal együtt vagyunk kénytelenek üríteni. Ebben az egy esetben láthatják azt a lakosok, hogy a kommunális hulladék szállításakor szelektív hulladékgyűjtő edények is kiürítésre kerülnek.

„van olyan városi legenda, hogy minden hulladék egy helyre kerül”

További problémát jelent, hogy néhány sofőr úgy parkol le a sűrű városi forgalomban, hogy lehetetlenné teszi a szeméttároló ketrecekben a kukákhoz való bejutást. Mindez nemcsak nekünk, hanem a helyi lakosoknak is gondot jelent.”

Azt viszont a városban is látják, hogy a szelektálás emberi tudatba való épülése nem megy gyorsan, éppen ezért a legfontosabb, hogy a fiatal generáció tagjai számára már mindez természetes legyen és ennek tudatában nőjenek fel. Az A.S.A. például a „Súťaž s pánom Smietkom” programon keresztül is szeretné mindezt elérni. A több éve zajló programba bekapcsolódó iskolákból a gyerekeknek látogatásokat szerveztek a hulladéklerakó telepekre, feldolgozó, illetve újrahasznosító üzemekbe. A legkisebbeknek, az ovisoknak pedig a várossal való együttműködésben, a dunaszerdahelyi Rivalda Színház készítette el interaktív előadássorozatát Kuka Manó néven, amely előadásra nagyon pozitív visszajelzéseket kaptak, és márciusban már második éve járták a színeszek a várost.

„hogya a szelektálás emberi tudatba való épülése nem megy gyorsan”

„A legutóbb tavaly szeptemberben a programba bekapcsolódó iskolák diákjait vittük ki az albári hulladéklerakó telepre, ahol a diákok láthatták, mennyi kommunális hulladékot is termelünk a mindennapjainkban, és hogy mi is történik ott a szeméttel valójában. Ezek és a Dunaszerdahelyen a Rivalda Színház által nagy sikerrel bemutatott Kuka Manó előadások is eredményesek voltak, mert még a legkisebb óvodás gyerekek is megtanulták, hogy melyik újrahasznosítható hulladékfajta melyik kukába is tartozik” – mondta el Ester Méraiová, a vállalat kommunikációs szakembere.

A városban az elmúlt hetekben sokat foglalkoztak a szelektálás kérdésével, többek között ezt a témát érintette az önkormányzat által kezdeményezett, a lakóbizalmik és a lakástulajdonosok társulása elnökeinek munkaértekezlete is március közepén. Ennek alapján elmondhatjuk, a helyi polgárok támogatják a gyűjtőketrecek zárásának hatékonyabbá tételét, akár chipkártyás módon is, valamint azt is, hogy ahol még nem épültek ki a zárható szeméttárolók, ott

ezek kialakításra kerüljenek. Továbbá kérték, a városi rendőrök határozottabban lépjenek fel azokkal szemben, akik viselkedésükkel folyamatosan szabályokat sértenek. A lakosok szerint ugyanis azért olyan sok a vegyes hulladék a papír vagy a műanyag között, mert sok illetéktelen is bejut a gyűjtőketreccel védett szemetesekhez.

A szelektív hulladékgyűjtés kapcsán megtudtuk, az elmúlt időszakban a

város tesztüzemmódban a gyűjtőketrecek egy részénél lezárta a papír- és műanyaggyűjtő ládákat, míg másik részüknél nyitva maradtak, ahogy korábban is. A tapasztalatok azt mutatják, hogy ahol lezárásra kerültek a ládák, tehát korlátozott volt az egyszerre bedobható hulladék mennyisége, ott tisztul a szemét, tehát kevesebb más hulladék került bele, így ez a teszt is bebizonyította, működőképes a zárási tervezet. Éppen ezért április 11. után az egész város területén lezárásra kerülnek a ládák a jobb hatékonyság érdekében. Hájos Zoltán polgármester a lakosok képviselőivel folytatott megbeszéléssel kapcsolatban elmondta: „Pozitívum az is, hogy olyan témákban, mint a szelektív hulladékgyűjtés, kialakult egy közös vélemény. Tekintettel a korábbi negatív példákra, amikor a válogatott hulladék közé teljesen más szemét is került, a meglévő 1100 szelektív hulladékgyűjtő edényt a jövőben zárni fogjuk, hogy csak az kerüljön bele, ami oda való. Az is elképzelhető, hogy ezeket a kukát a jövőben le kellene cserélni, hogy egyáltalán ne lehessen kinyitni őket. Ez azt jelentené, hogy másképp folyna az ürítésük és a válogatott hulladék begyűjtése is. A gyűjtőedényeket le kellene cserélni, a papírt és műanyagot tehát

speciális gépjárművek szállítanak el, így a polgár is látná, hasonlóan az üveg elviteléhez, hogy éppen milyen hulladékot szállítanak.

„Az is elképzelhető, hogy ezeket a kukát a jövőben le kellene cserélni, hogy egyáltalán ne lehessen kinyitni őket.”

Örülök annak, hogy a lakóbizalmik részéről sok ötlet érkezett, és megerősítettek a váltás gondolatában, mert így lehet hosszútávú sikert elérni. Megjegyezném, hogy 2016. július 1-től egy új hulladékgazdálkodási törvény lép életbe, amely szabályozza az önkormányzatok tevékenységét a hulladékgazdálkodás területén, és a finanszírozást. Már nem az environmentális alpból történik majd a szelektív hulladékgyűjtés finanszírozása, hanem jogosítvánnyal rendelkező vállalatokon keresztül, amelyek rá lesznek kötve a csomagolóanyag-gyártókra, legyen szó papír- vagy a műanyag csomagolásról. Ennek kapcsán el kell mondanom, hogy ugyan 2012-höz képest városunkban több mint száz százalékkal emelkedett az osztályozott hulladék mennyisége, ettől függetlenül a hasonló lélekszámú városokban így is 50-100 százalékkal

nagyobb a válogatott hulladék mennyisége. Jó érzéssel tölthet el bennünket a fejlődés, de még mindig a szelektív hulladékgyűjtés képzeletbeli sorának a végén vagyunk. A város szempontjából nemcsak egy környezetvédelmi versenyről van szó, tudatosítanunk kell, minél többet fogunk osztályozni, annál kevesebb hulladék kerül lerakásra az albári szemétkerakón, tehát olcsóbbá válik a városunkban hulladékgazdálkodás. Ennek fényében pedig még nagyobb mértékben lehetne csökkenteni a polgárok számára a szemétdíjat. Az A.S.A. vállalattal közösen indított, óvodásoknak szóló program nagyon sikeres, a város pedig tavasszal elkezd egy marketingkampányt, amely ugyancsak a hulladékszelektálást fogja népszerűsíteni a lakosok körében.”

Míndezen alapján elmondhatjuk, valóban érdekes változások várhatóak a szemétközelítési területén a Csallóköz fővárosában, amelyek segíthetik a területre fordítandó kiadások csökkentését, ezáltal pedig nemcsak gazdaságilag jár jobban a helyi közösség, hanem a városkép is szépülhet, és még a környezeti is tesznek.

Hulladékgazdálkodás – új szabályok szerint

Az év elejétől hatályos az új hulladékgazdálkodási törvény. Az önkormányzatoknak március végéig kellett kiválasztaniuk, a kibővített gyártói felelősség mely szervezetével kötnek szerződést az osztályozott hulladék kezeléséről. Azoknak a településeknek, melyek ezt elmulasztották, április hónap folyamán a környezetvédelmi minisztérium jelöl ki hulladékkezelőt – sorsolással.

A megkülönböztetett termékek – csomagolóanyagok, papír, műanyag, üveg, fém, elemek, akkumulátorok, elektromos és elektronikus készülékek – gyártói kötelesek gondoskodnia a piaci forgalomba hozott termékeikből származó hulladék visszagyűjtéséről. Ezt a hulladékot ők kötelesek kezelni, a költségeket is ők viselik. A gyártók közös gyártói felelősségi szervezeteket hozhatnak létre e célból, a városok és falvak vezetői pedig kötelesek előszerződést, majd szerződést kötni a kijelölt vagy kiválasztott gyártói felelősségi szervezettel (június 30-áig). Az önkormányzatok csak a vegyes háztartási hulladék és a biológiai lebomló hulladék kezeléséért lesznek felelősek.

Az önkormányzatok kötelesek felvilágosító-ismeretterjesztő tevékenységet végezni lakosaik közt a szelektív hulladékgyűjtésről. A gyakorlatban ugyanis őket terheli majd a hulladékosztályozás biztosítása, a gyártók pedig kötelesek lesznek nekik megtéríteni kiadásait a gyártói felelősségi szervezeteken keresztül. A hulladék osztályozott gyűjtése mellett, hogy csökkenti személtelakatokra kerülő a háztartási hulladék mennyiségét, a lakosság kiadásainak

csökkenéséhez is hozzájárulhat, elvégre: kevesebb szeméért kevesebbet kell majd fizetni. Ennek a feltétele viszont a hulladék becsületes szétválogatása.

A hulladékgazdálkodás javításához uniós forrásból hulladékkezelési támogatást is igényelhetnek az önkormányzatok. A környezetvédelmi minisztérium meghirdette az osztályozott hulladékgyűjtést, a háztartási hulladék mechanikus-biológiai kezelését és hasznosítását támogató pályázatát. Az „A Környezetvédelem Minősége Operatív Program” keretében 95 millió eurós európai forrás áll rendelkezésre. Az új felhívás szerint a jogosultak kérvényeiket folyamatosan nyújthatják be egészen a pályázat lezárultának bejelentéséig. A pályázat a pénzügyi keret kimerítésével vagy érdeklődés hiányában zárulhat le.

„A Környezetvédelem Minősége Operatív Program keretében 95 millió eurós európai forrás áll rendelkezésre.”

Az önkormányzatok, a költségvetési és támogatott községi szervezetek, a 100-százalékos községi tulajdonban

lévő vállalkozást végző jogi személyek, valamint más, a felhívásban meghatározott igénylők vissza nem térítendő támogatást kérhetnek pl. gyűjtőudvarok építésére vagy létező gyűjtőudvarok felújítására, bővítésére, a szelektív (osztályozott) hulladékgyűjtő létesítmények kialakítására, hogy növekedjen az újrahasznosítás, de a kevert háztartási hulladék mechanikus és biológiai kezelését végző létesítmények, valamint komposztáló kiépítésére is.

A háztartási hulladék és építési törmelék kezelését közhasznú feladatként biztosító jogalanyok négy millió euró összegig kérhetnek hozzájárulást az európai alapok forrásaiból. Alsó összeghatárt a pályázat nem állapított meg.

„négy millió euró összegig kérhetnek hozzájárulást!”

A részletes felhívás és a kérvényhez szükséges mellékletek űrlapjai szlovák nyelven az operatív program honlapján, a www.op-kzp.sk címen érhetők el.

Az önkormányzatok általános érvényű helyi rendeletben írják elő a településen érvényes szabályokat.

A Tt. 180/2014. számú törvénye

A VÁLASZTÓJOG GYAKORLÁSÁNAK FELTÉTELEIRŐL, valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről

(befejező rész)

NYOLCADIK RÉSZ

Népszavazás

196. §

Választójog

A népszavazáson a Szlovák Köztársaság minden olyan polgárának joga van szavazni, aki a jogosult a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába történő választásokon részt venni.

197. §

Speciális választói névjegyzék

(1) A speciális választói névjegyzéket a belügyminisztérium állítja össze és vezeti. A speciális választói névjegyzékbe azokat a választópolgárokat írják be, akiknek nincs állandó lakhelye a Szlovák Köztársaság területén.

(2) A választópolgárok a speciális választói névjegyzékben betűrendben vannak vezetve, a családnevük szerint.

(3) A speciális választói névjegyzékbe beírt választópolgárokról a következő adatok vannak feltüntetve:

- utónév és családi név,
- személyazonosító szám, és ha ilyennel nem rendelkezik, a születése dátuma,
- a külföldi tartózkodási hely postacíme.

(4) A választópolgárt a speciális választói névjegyzékbe a postai úton történő választás kérvényezése alapján jegyzik be. A kérvényt okirat formájában vagy elektronikusan lehet benyújtani.

(5) Amennyiben a postai úton történő választás kérvénye nem tartalmazza a törvény által meghatározott adatokat, vagy nincsenek hozzá csatolva a meghatározott mellékletek, a belügyminisztérium szorgalmazza, hogy a postai úton történő választásokat kérvényező személy pótolja a hiányzó adatokat. Ha a kérvényező legkésőbb a népszavazás napja előtt 35 nappal nem pótolja a hiányzó adatokat, a belügyminisztérium a speciális választói névjegyzékbe nem jegyzi be.

(6) A belügyminisztérium a speciális választói névjegyzéket a választások napján két eredeti példányban az állami bizottságnak adja át.

198. §

Szavazói igazolvány

A szavazói igazolványra a 46. § rendelkezései vonatkoznak.

199. §

Járási választási bizottság

(1) A járási választási bizottságba egy tagot és egy póttagot delegálhat az a politikai párt vagy koalíció, amely képviselteti magát a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában. Amennyiben a népszavazás kiírására a polgárok petíciója alapján került sor, a népszavazás petíciós bizottsága is delegálhat egy tagot és egy póttagot. A delegálásról szóló értesítést a politikai párt, koalíció vagy a népszavazás petíciós bizottsága a járási hivatal elöljárójának kézbesíti a népszavazás kiírásáról szóló határozatban foglalt határidőn belül.

(2) Az tag és póttag delegálásáról szóló értesítés tartalmazza

- a tag utónevét és családi nevét, születése dátumát, valamint postai értesítési címét, amelyre iratok kézbesíthetőek,
- a póttag utónevét és családi nevét, születése dátumát, valamint postai értesítési címét, amelyre iratok kézbesíthetőek,

- c) azon személy utónevét és családi nevét, valamint aláírását, aki
1. jogosult a politikai párt nevében eljárni és a politikai párt bélyegzőjének lenyomatát;
 2. az összes, koalíciót alkotó párt nevében eljárhat, valamint a koalíció bélyegzőjének lenyomatát, amennyiben koalícióról van szó.
 3. amennyiben a népszavazás petíciós bizottságáról van szó, a kapcsolatot biztosítja a közigazgatási szervvel.
- (3) A tag és póttag delegálásáról szóló értesítés okirat formájában vagy elektronikus úton kézbesíthető. A kézbesítés határideje a meghatározásra került időtartam utolsó napja elteltével jár le. A határidő letelte után kézbesítésre kerülő értesítéseket nem veszik figyelembe.
- (4) Amennyiben a járási választási bizottság nem az 1. bekezdés értelmében kerül kialakításra, vagy ha tagjainak száma öt alá csökken, és póttaggal nem rendelkezik, a hiányzó tagokat a járási hivatal előljárója nevezi ki.
- (5) A járási választási bizottság első ülését a népszavazás kiírásáról szóló határozatban megszabott határidőn belül tartják meg; az ülést a járási hivatal előljárója hívja össze.
- (6) A járási választási bizottsági tagság megszűnik azzal a nappal, amikor írásbeli értesítést kézbesítenek a járási választási bizottság elnökének a tag visszahívásáról az öt delegáló párt, koalíció vagy népszavazás petíciós bizottsága részéről, vagy a választási bizottsági tagnak a járási választási bizottság elnökéhez benyújtott írásos lemondásával, aki póttagot rendel be. A járási választási bizottsági tagság megszűnik abban az esetben is, ha a tag nem teszi le a fogadalmát legkésőbb tíz nappal a népszavazás napja előtt; ez nem érinti a póttagot.
- (7) A járási választási bizottság
- a) felügyeli a választókerületi választási bizottságok felkészültségét jelen törvény rendelkezéseibe foglalt feladataik ellátására,
 - b) megvitatja a járási hivatal információit a népszavazás szervezési és technikai előkészítéséről,
 - c) megvitatja a szavazatósszesítő testülete működése biztosításáról szóló információkat,
 - d) felügyeli a szavazás eredményei feldolgozását,
 - e) jegyzőkönyvet készít a szavazás eredményéről,
 - f) a népszavazásra vonatkozó dokumentumokat megőrzésre átadja a járási hivatalnak.
- (8) A járási választási bizottság illetékességi területe megegyezik a járási hivatal illetékességi területével.

200. §

A járási választási bizottság jegyzője

A járási választási bizottság jegyzőjét a járási választási hivatal előljárója nevezi ki és hívja vissza.

201. §

Választókerületi választási bizottság

- (1) A választókerületi választási bizottságba egy tagot és egy póttagot delegálhat az a politikai párt vagy koalíció, amely képviselteti magát a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában. Amennyiben a népszavazás kiírására a polgárok petíciója alapján került sor, a népszavazás petíciós bizottsága is delegálhat egy tagot és egy póttagot. A tag és a póttag delegálásáról szóló értesítést a politikai párt, koalíció vagy a népszavazás petíciós bizottsága a község polgármesterének kézbesíti a népszavazás kiírásáról szóló határozatban foglalt határidőn belül.
- (2) A tag és a póttag delegálásáról szóló értesítés tartalmazza
- a) a tag utónevét és családi nevét, születése dátumát, valamint postai értesítési címét, amelyre iratok kézbesíthetőek,
 - b) a póttag utónevét és családi nevét, születése dátumát, valamint postai értesítési címét, amelyre iratok kézbesíthetőek,
 - c) azon személy utónevét és családi nevét, valamint aláírását, aki
1. jogosult a politikai párt nevében eljárni és a politikai párt bélyegzőjének lenyomatát;
 2. az összes, koalíciót alkotó párt nevében eljárhat, valamint a koalíció bélyegzőjének lenyomatát, amennyiben koalícióról van szó.
 3. amennyiben a népszavazás petíciós bizottságáról van szó, a kapcsolatot biztosítja a közigazgatási szervvel.
- (3) A tag vagy póttag delegálásáról szóló értesítés okirat formájában vagy elektronikus úton kézbesíthető. A kézbesítés határideje a meghatározásra került időtartam utolsó napja elteltével jár le. A határidő lejártá után kézbesítésre kerülő értesítéseket nem veszik figyelembe.
- (4) Amennyiben a választókerület választási bizottsága nem az 1. bekezdésben megszabott módon kerül kialakításra, vagy a taglétszáma öt alá csökken, és nem rendelkezik póttaggal, a hiányzó tagokat a község polgármestere nevezi ki.

(5) A választókerzet választási bizottságának első ülését a népszavazás kiírásáról szóló határozatban megszabott határidőn belül tartják meg; az ülést a község polgármestere hívja össze.

(6) A választókerzeti választási bizottsági tagság egyaránt megszűnik azzal a nappal, amikor írásbeli értesítést kézbesítenek választókerzeti választási bizottság elnökének a tag visszahívásáról az őt delegáló párt, koalíció vagy népszavazás petíciós bizottsága részéről, vagy a választási bizottsági tagnak a választókerzeti választási bizottság elnökéhez benyújtott írásos lemondásával, aki póttagot rendel be. A választókerzeti választási bizottsági tagság megszűnik abban az esetben is, ha a tag nem teszi le a fogadalmát legkésőbb tíz nappal a népszavazás napja előtt; ez nem érinti a póttagot.

(7) A választókerzeti választási bizottság

a) biztosítja a szavazás megfelelő menetét,

b) a népszavazás napján bejegyzi a választópolgárokat a választási névjegyzékbe,

c) megszámlolja a szavazatokat és jegyzőkönyvet készít a szavazás menetéről és eredményéről a választókerzetben,

d) a népszavazás dokumentumait megőrzésre átadja a községnek.

A népszavazás kiírása

202. §

(1) A népszavazást a köztársasági elnök írja ki.

(2) A népszavazás kiírásáról szóló határozatban feltüntetik, kinek a javaslatára írják ki a népszavazást, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa határozata meghozatalának napját vagy a petíció átvételének napját, valamint hogy milyen javaslatról vagy javaslatokról hoznak a polgárok döntést. Amennyiben a népszavazás tárgya szélesebb körű és szükség van a javaslatok magyarázatára, ezt a javaslat melléklete tartalmazza; a melléklet a határozat részét képezi.

(3) A népszavazáson eldöntendő javaslatot vagy javaslatokat úgy kell megfogalmazni, hogy egyértelmű „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen rájuk válaszolni, és a javaslatok nem következhetnek egymásból.

(4) A népszavazás kiírására a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke tesz javaslatot az elnöknek a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a népszavazás megtartásáról szóló határozata elfogadása utáni öt napon belül.

(5) Ha a népszavazás kiírására petíció alapján kerül sor, az eljárás külön jogszabály értelmében a petíciós joggyakorlat alapján történik. A népszavazást indítványozó petíciót a polgárok a Szlovák Köztársaság elnökéhez nyújtják be.

203. §

(1) A köztársasági elnök felülvizsgálja, hogy a petíció tartalma megfelel-e a Szlovák Köztársaság Alkotmányának és a külön törvénynek, valamint hogy tartalmazza-e az előírt alaki és tartalmi kellékeket.

(2) Ha az 1. bekezdésben foglalt feltételek nem teljesültek, a köztársasági elnök elutasítja a népszavazás kihirdetését. Döntéséről értesíti a népszavazás petíciós bizottságának képviselőjét.

204. §

Szavazólapok

(1) A szavazólapon feltüntetésre kerül a javaslat vagy javaslatok, sorszámmal megjelölt kérdések formájában. Minden egyes javaslat mellett szerepel az „igen” és a „nem” válasz.

(2) A belügyminisztérium biztosítja a kellő mennyiségű szavazólapot.

(3) Az állami bizottság az eredeti szavazólapot hivatalos bélyegzőjének lenyomatával látja el. A szavazólap eredeti példánya szolgál mintaként a szavazólapok nyomtatásánál.

(4) A szavazólapokat azonos betűtípussal és azonos nagyságú betűkkel kell kinyomtatni, azonos színű, minőségű és méretű papíron.

(5) A belügyminisztérium a járási hivatalok közreműködésével eljuttatja a szavazólapokat a községeknek. A községek bebiztosítják, hogy a szavazólapok legkésőbb a népszavazás napján kézbesítésre kerüljenek a választókerzetek választási bizottságai részére.

(6) Az a választópolgár, aki a Szlovák Köztársaság területén szavaz, a szavazólapot a szavazóhelyiségben kapja kézhez.

205. §**A választások módja**

- (1) A választópolgár a Szlovák Köztársaság területén választhat
- a választókerületében, melynek választói névjegyzékén szerepel, vagy
 - bármely más választókerületben szavazói igazolvánnyal.
- (2) A Szlovák Köztársaság területén kívül tartózkodó választópolgár postai úton választhat.
- (3) Postai úton választhat
- az a választópolgár, akinek nincs állandó lakhelye a Szlovák Köztársaság területén, és aki saját kérelmére speciális választói névjegyzékbe lett bejegyezve,
 - az a választópolgár, akinek van állandó lakhelye a Szlovák Köztársaság területén, de a népszavazás napján annak területén kívül tartózkodik, és a postai úton történő szavazás lehetőségét kéri a községtől, amelynek területén az állandó lakhelye van.

206. §**A szavazás módja**

- (1) A választópolgárt, aki a népszavazás napján szavazói igazolvánnyal érkezett a szavazóhelyiségbe, személyazonossági igazolványa bemutatása után a választókerületi választási bizottság bejegyzi a választói névjegyzékbe. A választókerületi választási bizottság a szavazói igazolványt csatolja a választói névjegyzékhez és átadja a választópolgárnak a szavazólapot és az üres borítékot.
- (2) A választópolgárt, aki a népszavazás napján felkereste az állandó lakhelye szerinti szavazóhelyiséget és nincs bejegyezve a választói névjegyzékbe, a választókerületi választási bizottság a személyi igazolványa felmutatását követően bejegyzi a választói névjegyzékbe. Ezt követően a választókerületi választási bizottság a választópolgárnak átadja a szavazólapot és az üres borítékot.
- (3) A választópolgárt, aki a népszavazás napján felkeresi az állandó lakhelye szerinti illetékes szavazóhelyiséget és a 10. § 2. bek. értelmében meghozott bírósági határozatot mutat fel, a választókerületi választási bizottság a személyi igazolványa felmutatását követően bejegyzi a választói névjegyzékbe. Ezt követően a választókerületi választási bizottság a választópolgárnak átadja a szavazólapot és az üres borítékot.
- (4) A választópolgár a szavazólapok kitöltésére kijelölt, elkülönített területen egy szavazólapot helyez a borítékba. A szavazólapot, melyet a borítékba helyez, bekarikázza az „igen” vagy a „nem” választ.
- (5) Amennyiben a népszavazáson több javaslatról döntenek, a 4. bekezdésben rögzítettek valamennyi javaslat esetében önállóan érvényesek.

207. §**Postai úton történő választás olyan választópolgár esetében, akiknek nincs állandó lakhelye a Szlovák Köztársaság területén**

- (1) Azon választópolgár, akinek nincs állandó lakhelye a Szlovák Köztársaság területén, írásban vagy elektronikus formában kérvényezheti a postai úton történő választást. A kérvényt a népszavazás napja előtt legkésőbb 50 nappal kötelező kézbesíteni a belügyminisztériumnak. A határidő letelte után kézbesítésre kerülő kérvényeket nem veszik figyelembe.
- (2) A postai úton történő szavazás kérvényének tartalmaznia kell a választópolgár ezen adatait:
- utónevet és családi nevet,
 - személyazonosító számot, és ha ilyennel nem rendelkezik, a születése dátumát,
 - a külföldi tartózkodási hely postacímét.
- (3) A választópolgár a kérvényéhez csatolja
- államnyelven a becsületbeli nyilatkozatot, hogy nem rendelkezik állandó lakhellyel a Szlovák Köztársaság területén,
 - az érvényes, Szlovák Köztársaság által kiadott úti okmány személyi adatokat tartalmazó részének fénymásolatát vagy a Szlovák Köztársaság állampolgársági bizonyítványáról készült fénymásolatot.
- (4) A belügyminisztérium legkésőbb a népszavazás napja előtt 35 nappal elküldi a postai úton történő választást kérvényező választópolgár külföldi tartózkodási hely postacímére
- a 22.§ 3 bekezdése szerinti borítékot, a belügyminisztérium hivatali bélyegzőjének lenyomatával,
 - a szavazólapot,
 - a postai visszaküldésre szolgáló borítékot,
 - a szavazás módjáról szóló tájékoztatót.
- (5) A postai visszaküldésre szolgáló boríték tartalmazza a „VOĽBA POŠTOU” ('választás postai úton') feliratot. Kötelező feltüntetni rajta a belügyminisztérium, mint címzett címét és a választópolgár, mint feladó címét.

(6) A választópolgár a szavazólapon bekarikázza az „igen“ vagy a „nem“ választ.

(7) A szavazólap borítékba helyezését követően a választópolgár a borítékot leragasztja, s azt a visszaküldésre szolgáló borítékba teszi, és postán feladva elküldi. A postai díjat a választópolgár fizeti.

(8) A szavazás eredményéhez hozzászámolják az azon szavazólapokon leadott szavazatokat, amelyek legkésőbb a népszavazás napja előtti utolsó munkanapon a belügyminisztérium részére kézbesítésre kerültek. A postai visszaküldésre szolgáló borítékokat a belügyminisztérium a népszavazás napján adja át az állami bizottságnak.

(9) Az állami bizottság a választások napján bekarikázza a választópolgárok sorszámát és megjelöli a postai úton történő választást a speciális választói névjegyzékben. A postai visszaküldésre szolgáló borítékok kinyitása és belőlük a szavazólapot tartalmazó borítékok kivétele után a borítékokat a szavazóurnába helyezi.

(10) A szavazás eredményeinek megállapítására a 29.§ 2-4. bekezdései, valamint a 209. és 210. § rendelkezései megfelelően vonatkoznak.

(11) Az állami bizottság jegyzőkönyvet készít a postai úton történő szavazás eredményéről. A jegyzőkönyvet az elnök és a bizottság többi tagja aláírásával látja el. Amennyiben az állami bizottság valamelyik tagja a jegyzőkönyvet nem írta alá, annak okait a jegyzőkönyvben feltüntetheti. A szavazás eredményéről szóló jegyzőkönyv aláírásának megtagadása nem befolyásolja a jegyzőkönyv érvényességét.

(12) Az állami bizottság a postai úton történő szavazás eredményéről szóló jegyzőkönyvben feltünteti

- a) a speciális névjegyzékbe bejegyzett választópolgárok számát,
- b) a külföldről visszaküldésre szolgáló borítékot küldő választópolgárok számát,
- c) a leadásra került szavazólapok számát,
- d) a leadásra került érvényes szavazólapok számát,
- e) az „igen“ és „nem“ szavazatok számát.

(13) Az állami bizottság jegyzőkönyve a 12. bekezdés szerint egyben a járási választási bizottság jegyzőkönyve is.

208. §

Postai úton történő választás olyan választópolgár esetében, akinek állandó lakhelye van a Szlovák Köztársaság területén, de a népszavazás időpontjában a területén kívül tartózkodik

(1) A választópolgár, akinek állandó lakhelye van a Szlovák Köztársaság területén, de a népszavazás időpontjában e területen kívül tartózkodik, írásban vagy elektronikus úton kérvényezheti az állandó lakhelye szerinti községtől a postai úton történő választást. A kérvényt a választás napja előtt legkésőbb 50 nappal kézbesíteni kell. A határidő letelte után kézbesítésre kerülő kérvényeket nem veszik figyelembe.

(2) A kérvényének tartalmaznia kell a választópolgár ezen adatait:

- a) utónevet és családi nevet,
- b) személyazonosító számot,
- c) állandó lakhelyének címét,
- d) a külföldi tartózkodási hely postacímét.

(3) A község legkésőbb a népszavazás napja előtt 35 nappal elküldi választópolgár külföldi tartózkodási hely postacímére

- a) a 22.§ 3 bekezdése szerinti borítékot,
- b) a szavazólapot,
- c) a postai visszaküldésre szolgáló borítékot,
- d) a szavazás módjáról szóló tájékoztatót.

(4) A postai visszaküldésre szolgáló boríték tartalmazza a „VOLBA POŠTOU” (‘választás postai úton’) feliratot. Kötelező feltüntetni rajta a községi hivatal székhelye, mint címzett címét és a választópolgár, mint feladó címét.

(5) A választópolgár a szavazólapon bekarikázza az „igen“ vagy a „nem“ választ.

(6) A szavazólap borítékba helyezését követően a választópolgár a borítékot leragasztja, s azt a visszaküldésre szolgáló borítékba teszi, és postán feladva elküldi. A postai díjat a választópolgár fizeti.

(7) A szavazás eredményéhez hozzászámolják az azon szavazólapokon leadott szavazatokat, amelyek legkésőbb a népszavazás napja előtti utolsó munkanapon a választópolgár állandó lakhelye szerinti község részére kézbesítésre kerültek.

(8) A 7. bekezdés szerinti határidőn belül kézbesített, postai visszaküldésre szolgáló borítékokat a község az illetékes választó-

tórkörzeti választási bizottságnak adja át a szavazás megkezdésének kihirdetése után.

(9) A választókerzeti választási bizottság a község képviselőjének jelenlétében bekarikázza a választói névjegyzékben a választópolgárok neve előtt szereplő sorszámot és feltünteti, hogy postai úton szavaztak. Ezt követően a község képviselője a postai visszaküldésre szolgáló borítékok kinyitása és belőlük a szavazólapot tartalmazó borítékok kivétele után a borítékokat a szavazóurnába helyezi.

209. §

Szavazatszámolás a választókerzeti választási bizottság által

A szavazólapok borítékokból való kivételét követően a választókerzeti választási bizottság kizárja az érvénytelen szavazólapokat és megállapítja az „igen” és a „nem” szavazatok számát minden javaslatra vonatkozóan. Az eredményeket a választókerzetben lezajlott szavazás menetéről és végeredményéről szóló jegyzőkönyvben tünteti fel.

210. §

A szavazólapok érvényességének elbírálása

A szavazólap érvénytelen, ha nem a megszabott módon van kitöltve. Ha a borítékban több szavazólap található, ezek a szavazólapok mind érvénytelenek. Érvénytelennek minősülnek azok a szavazólapok is, amelyek nem az előírt formanyomtatvány alapján készültek.

211. §

A választókerzeti választási bizottság jegyzőkönyve

(1) A választókerzeti választási bizottság a választókerzetben lezajlott szavazás menetéről és eredményéről készített jegyzőkönyvben feltünteti

- a) a szavazás kezdetének és befejezésének, esetleg felfüggesztésének időpontját,
- b) a választói névjegyzékbe bejegyzett választópolgárok számát,
- c) a szavazáson részt vett választópolgárok számát,
- d) a választópolgárok számát, akik borítékot adtak le a 24. § szerint,
- e) a postai visszaküldésre szolgáló borítékot külföldről visszaküldő választópolgárok számát,
- f) az leadott és megküldött szavazólapok számát,
- g) az érvényes szavazólapok számát,
- h) az „igen” és a „nem” szavazatok számát.

(2) A népszavazás részvételi aránya megállapításakor mérvadó a szavazáskor borítékot átvevő választópolgárok száma, valamint a postai visszaküldésre szolgáló borítékot külföldről visszaküldő választópolgárok száma, amely a népszavazást megelőző utolsó munkanapon került kézbesítésre.

(3) A választókerzeti választási bizottság a választókerzetben lezajlott népszavazás menetéről és eredményéről készített jegyzőkönyv egy példányát haladéktalanul kézbesíti a járási választási bizottságnak. A választókerzeti választási bizottság a járási választási bizottság utasítására fejezi be tevékenységét.

212. §

A jegyzőkönyv hitelesítése a járási választási bizottság által

A járási választási bizottság a népszavazás eredményét a választókerzeti választási bizottságok a választókerzeti választások menetéről és eredményéről szóló jegyzőkönyvei alapján állapítja meg. Amennyiben kétségek merülnek fel a jegyzőkönyvbe foglalt adatokkal kapcsolatban, jogában áll a választókerzeti választási bizottságtól magyarázatot és egyéb adatokat kérni; a nyilvánvaló hibákat a választókerzeti választási bizottsággal együttműködve maga javítja ki, más esetekben felkéri a választókerzeti választási bizottságot, hogy küszöbölje ki a megállapításra került hiányosságokat. E tevékenységnél jelen lehetnek a választási bizottságok tagjai és jegyzői, a szavazatösszesítő testületeik szakemberei, a nemzetközi szervezetek megfigyelői és más személyek, akiknek erre a járási választási bizottság engedélyt adott.

213. §

A járási választási bizottság jegyzőkönyve

(1) A járási választási bizottság a választások végeredményéről szóló jegyzőkönyvében feltünteti

- a) a választókerzetek és a választókerzeti választási bizottságok számát, amelyek a választókerzetben lezajlott szavazás menetéről és eredményéről szóló jegyzőkönyvet kézbesítették,
- b) a választói névjegyzékbe bejegyzett választópolgárok számát,
- c) a szavazáson részt vett választópolgárok számát,
- d) a választópolgárok számát, akik borítékot adtak le a 24. § szerint,

- e) a postai visszaküldésre szolgáló borítékot külföldről visszaküldő választópolgárok számát,
- f) a leadásra került és megküldött szavazólapok számát,
- g) az érvényes szavazólapok számát,
- h) az „igen“ és a „nem“ szavazatok számát.

(2) A járási választási bizottság a választások eredményeiről szóló aláírt jegyzőkönyvet haladéktalanul elektronikusan kézbesíti az állami bizottságnak, valamint biztosítja a jegyzőkönyv egy eredeti példánya postai úton történő kézbesítését az állami bizottság részére három napon belül. A járási választási bizottság az állami bizottság utasítására fejezi be tevékenységét. A népszavazás dokumentumait megőrzésre átadja a járási hivatalnak.

214. §

Az állami bizottság jegyzőkönyve

- (1) Az állami bizottság a népszavazásról szóló jegyzőkönyvében feltünteti
- a) a jegyzőkönyvet megküldő járási választási bizottságok számát,
 - b) a választóközrzetek számát,
 - c) a választói névjegyzékbe bejegyzett választópolgárok számát,
 - d) a szavazáson részt vett választópolgárok számát,
 - e) a választópolgárok számát, akik borítékot adtak le a 24. § szerint,
 - f) a postai visszaküldésre szolgáló borítékot külföldről visszaküldő választópolgárok számát,
 - g) a leadásra került és megküldött szavazólapok számát,
 - h) az érvényes szavazólapok számát,
 - i) az „igen“ és a „nem“ szavazatok számát.

(2) Az állami bizottság a jegyzőkönyvet átadja a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának.

215. §

A népszavazás eredményének kihirdetése

- (1) A népszavazás eredményének kihirdetése a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa által, magában kell, hogy foglalja
- a) a népszavazás napját,
 - b) a választói névjegyzékekben szereplő választópolgárok számát,
 - c) a szavazáson részt vett választópolgárok számát,
 - d) az „igen“ -nel szavazó választópolgárok számát,
 - e) a „nem“-mel szavazó választópolgárok számát,
 - f) a népszavazáson elfogadott javaslat megállapítását.

(2) Több javaslat esetén az 1. bekezdés d)-től e)-ig terjedő pontjait minden javaslatra vonatkozóan, külön fel kell tüntetni.

KILENCEDIK RÉSZ

Közös, átmeneti és záró rendelkezések

216. §

A belügyminisztérium a statisztikai hivattal és a Szlovák Köztársaság Pénzügyminisztériumával kötött meg egyezése alapján általános érvényű rendeletben megszabja a választásokkal összefüggő kiadásokat és azok fajtáit, melyek az állami költségvetésből kerülnek kifizetésre, valamint a kifizetésük módját.

217. §

- (1) A belügyminisztérium
- a) biztosítja a módszertani és információs anyagok, útmutatók és borítékok nyomtatását,
 - b) irányítja a községeket és a járási hivatalokat
 1. a választóközrzetek kialakításával,
 2. a választói névjegyzék összeállításával,
 3. a szavazóhelyiségek biztosításával és felszerelésével,
 4. a szavazólapok és más választási dokumentumok megőrzésével kapcsolatban.

(2) A statisztikai hivatal módszertani útmutatót ad ki a szavazás eredményeinek feldolgozásához.

218. §

- (1) Ha a község szétválik, vagy a községek egyesülnek, a község, a községi képviselő-testület, valamint a község polgármes-

tere a jelen törvényben megszabott feladatait az újonnan kialakított község vagy községek számára a járási hivatal teljesíti a szétvált községgel vagy az egyesült községekkel közreműködve.

(2) A feladatok, melyeket a község vagy az önkormányzati kerület teljesít a jelen törvény értelmében, az államigazgatás átruházott feladatai.

219. §

(1) A községi önkormányzatok szerveibe történő választásokra 2014-ben létrehozott választási bizottságok az eddig érvényben levő jogszabályok szerint teljesítik feladataikat a községi önkormányzatok szerveibe történő választások 2018-as kiírásáig.

(2) Az önkormányzati kerületek szerveibe történő választásokra 2013-ban létrehozott választási bizottságok az eddig érvényben levő jogszabályok szerint teljesítik feladataikat az önkormányzati kerületek szerveibe történő választások 2017-es kiírásáig.

(3) Amennyiben választásokat szükséges tartani a folyó választási időszakban a területi önkormányzati szervekbe, ezeket a választásokat az eddig érvényben levő jogszabályok alapján tartják meg.

(4) A 2015. június 30-ig kiírt választásokat a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába, az elnökválasztást, az elnök visszahívásáról tartott népszavazást, valamint a népszavazást, amennyiben azokat 2015. július 1-e után tartják, az eddig érvényben levő jogszabályok alapján hajtják végre.

(5) Jelen törvény értelmében az első állami bizottság 2015. augusztus 31-én kerül létrehozásra a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába 2012-ben lezajlott választások eredménye alapján. Az illetékes politikai pártok elnökei, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága elnöke, a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnöke, a főügyész és a Legfelsőbb Ellenőrző Hivatal elnöke legkésőbb 2015. július 31-én tájékoztatják a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elnökét az állami bizottság tagja utónevéről és családi nevéről, tudományos címéről, születése dátumáról, legmagasabb képzettségéről és állandó tartózkodási helye címéről; az értesítéshez csatolják az állami bizottság tagja három hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványát, valamint a képzettségét igazoló okiratot.

220. §

Az általánosan kötelező érvényű jogszabályokban előforduló „Szlovák Választási Bizottság”, vagy „Központi Választási Bizottság” kifejezések alatt az „A Választások és a Politikai Pártok Finanszírozása Ellenőrzésének Állami Bizottsága” értendő.

221. §

Átültetési rendelkezés

Jelen törvénnyel átültetésre kerülnek a 2. mellékletben szereplő európai uniós kötelező érvényű jogi aktusok.

222. §

Hatálytalanító rendelkezések

Megszűnik

(1) a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 346/1990. sz. törvénye a községi önkormányzatok szerveinek megválasztásáról a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 8/1992. sz., a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 60/1993. sz., a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 252/1994 sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 222/1996 sz. és a Tt. 233/1998 sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 318/1998. sz. határozata, a Tt. 331/1998 sz. törvénye, Tt. 389/1999 sz. törvénye, Tt. 302/2000 sz. törvénye, Tt. 36/2002 sz. törvénye, Tt. 515/2003 sz. törvénye, Tt. 335/2007 sz. törvénye, Tt. 112/2010 sz. törvénye, Tt. 204/2011 sz. törvénye, Tt. 180/2014 sz. törvénye értelmében.

(2) a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 564/1992. sz. törvénye a népszavazás végrehajtásának módjáról a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 158/1994. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 269/1995. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 153/1996. sz. határozata, Tt. 515/2003. sz. törvénye, Tt. 192/2007. sz. törvénye, Tt. 204/2011 értelmében.

(3) A Tt. 46/1999. sz. törvénye a Szlovák Köztársaság elnökének megválasztásáról és visszahívásáról szóló népszavazásról és egyéb törvények módosításáról a Tt. 515/2003. sz. törvénye, a Tt. 445/2008 sz. törvénye és a Tt. 204/2011. sz. törvénye értelmében.

(4) a Tt. 303/2001. sz. törvénye az önkormányzati kerületi szervek megválasztásáról és a Polgári per-rendtartás módosításáról a Tt. 335/2007 sz. törvénye és a Tt. 204/2011 sz. törvénye értelmében.

(5) a Tt. 331/2003. sz. törvénye az Európai parlamentbe történő választásokról a Tt. 515/2003. sz. törvénye, a Tt. 324/2004. sz. törvénye, a Tt. 464/2005. sz. törvénye, a Tt. 445/2008. sz. törvénye, a Tt. 599/2008 sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 126/2009. sz. határozata, a Tt. 58/2010 sz. törvénye, a 204/2011. sz. törvénye és a Tt. 495/2013. sz. törvénye értelmében.

(6) A Tt. 333/2004. sz. törvénye a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába történő választásokról a Tt. 464/2005. sz. törvény, Tt. 192/2007. sz. törvény, a Tt. 445/2008. sz. törvény, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 126/2009. sz. határozata, a Tt. 58/2010 sz. törvény, a Tt. 266/2010. sz. törvény és a Tt. 204/2011. sz. törvény értelmében.

(7) a Szlovák Köztársaság Pénzügyminisztériuma Tt. 122/1994 sz. rendelete a választási bizottságok tagjainak díjazásáról, illetve díjazásuk és költségeik kifizetésének és térítésének módjáról, a Szlovák Köztársaság Pénzügyminisztériumának a Tt. 372/1998. sz. és 609/2006 sz. rendelete szerint.

(8) a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma Tt. 467/2001 sz. rendelete a választási bizottságok tagjai javadalmazásáról az önkormányzati választások esetén,

(9) a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma Tt. 443/2009. rendelete, amelyben az önkormányzati kerületi szervek megválasztásával kapcsolatos költségek fajtái és térítésük módja kerül meghatározásra,

(10) a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma és a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatala Tt. 313/2004. sz. rendelete az európai parlamenti választásokkal kapcsolatos költségekről a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma és a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatala Tt. 562/2007. sz. rendelete értelmében.

II. CIKKELY

A Tt. 99/1963. sz., a Polgári perrendtartásról szóló törvénye a Tt. 36/1967. sz. törvénye, a Tt. 158/1969. sz. törvénye, a Tt. 49/1973. sz. törvénye, a Tt. 20/1975. sz. törvénye, a Tt. 133/1982. sz. törvénye, a Tt. 180/1990. sz. törvénye, a Tt. 328/1991. sz. törvénye, a Tt. 519/1991. sz. törvénye, a Tt. 263/1992. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 5/1993. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 46/1994. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 190/1995. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 232/1995. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 233/1995. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 22/1996. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa Tt. 58/1996. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 281/1996. sz. határozata, a Tt. 211/1997. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 359/1997. sz. határozata, a Tt. 124/1998. sz. törvénye, a Tt. 144/1998. sz. törvénye, a Tt. 169/1998. sz. törvénye, a Tt. 187/1998. sz. törvénye, a Tt. 225/1998 sz. törvénye, a Tt. 233/1998. sz. törvénye, a Tt. 235/1998. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 318/1998. sz. határozata, a Tt. 331/1998. sz. törvénye, a Tt. 46/1999. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 66/1999. sz. határozata, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 166/1999. sz. határozata, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 185/1999. sz. határozata, a Tt. 223/1999. sz. törvénye, a Tt. 303/2001. sz. törvénye, a Tt. 501/2001. sz. törvénye, a Tt. 215/2002. sz. törvénye, a Tt. 232/2002. sz. törvénye, a Tt. 424/2002. sz. törvénye, a Tt. 451/2002. sz. törvénye, a Tt. 480/2002. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 620/2002. sz. határozata, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 75/2003. sz. határozata, a Tt. 353/2003. sz. törvénye, a Tt. 530/2003. sz. törvénye, a Tt. 589/2003. sz. törvénye, a Tt. 204/2004. sz. törvénye, a Tt. 371/2004. sz. törvénye, a Tt. 382/2004. sz. törvénye, a Tt. 420/2004. sz. törvénye, a Tt. 428/2004. sz. törvénye, a Tt. 613/2004. sz. törvénye, a Tt. 757/2004. sz. törvénye, a Tt. 36/2005. sz. törvénye, a Tt. 290/2005. sz. törvénye, a Tt. 341/2005. sz. törvénye, a Tt. 24/2007. sz. törvénye, a Tt. 84/2007. sz. törvénye, a Tt. 273/2007. sz. törvénye, a Tt. 335/2007. sz. törvénye, a Tt. 643/2007. sz. törvénye, a Tt. 384/2005. sz. törvénye, a Tt. 477/2008. sz. törvénye, a Tt. 484/2008. sz. törvénye, a Tt. 491/2008. sz. törvénye, a Tt. 487/2009. sz. törvénye, a Tt. 495/2009. sz. törvénye, a Tt. 575/2009. sz. törvénye, a Tt. 151/2010. sz. törvénye, a Tt. 183/2011. sz. törvénye, a Tt. 332/2011. sz. törvénye, a Tt. 348/2011. sz. törvénye, a Tt. 388/2011. sz. törvénye, a Tt. 335/2012. sz. törvénye, a Tt. 64/2013. sz. törvénye, a Tt. 75/2013. sz. törvénye, a Tt. 180/2013. sz. törvénye, a Tt. 106/2014. sz. törvénye, a Tt. 150/2014. sz. törvénye az alábbiak szerint módosul:

a 250z § -tól a 250zd-ig, a címeket beleértve így szól:

„ 250z. § Eljárás a választói névjegyzékkel kapcsolatban

(1) Ha a község maga nem hozza helyre a hibákat és hiányosságokat az állandó választói névjegyzékben, az érintett választópolgár a választókörzet szerinti illetékes járásbírószágon az állandó választói névjegyzék javítására vagy kiegészítésére vonatkozó határozat meghozatalát indítványozhatja.

(2) Az eljárás résztvevői az indítványozó és a község.

(3) A bíróság a beadványt követő öt napon belül határozatot hoz. A határozatot haladéktalanul kézbesíti az eljárás résztvevőinek.

(4) A bíróság határozata ellen nincs jogorvoslati lehetőség.

250za. § A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába és az Európai Parlamentbe történő választások jelöltlistái nyilvántartásba vételével kapcsolatos eljárások

(1) Ha a Választások és a Politikai Pártok Finanszírozása Ellenőrzésének Állami Bizottsága határozott

a) a módosított jelöltlista nyilvántartásba vételéről, 33) az érintett politikai párt, politikai mozgalom vagy politikai pártok és mozgalmak koalíciója a Legfelsőbb Bírósághoz fordulhat és a jelölt választói névjegyzékben való meghagyására vonatkozó határozat maghozatalát indítványozhatja,

b) a jelöltlista nyilvántartásba vételének elutasításáról, az érintett politikai párt, politikai mozgalom vagy politikai pártok és mozgalmak koalíciója a Legfelsőbb Bírósághoz fordulhat és a jelöltlista nyilvántartásba vételére vonatkozó határozat maghozatalát indítványozhatja.

(2) Az 1. bekezdés szerinti javaslatot a Választások és a Politikai Pártok Finanszírozása Ellenőrzésének Állami Bizottsága határozatának kézhezvételét követő három napon belül lehet benyújtani.

(3) Az eljárás résztvevője az a politikai párt, politikai mozgalom, vagy politikai pártok és politikai mozgalmak koalíciója, amely benyújtotta az 1. bekezdés szerinti javaslatot, és a Választások és a Politikai Pártok Finanszírozása Ellenőrzésének Állami Bizottsága.

(4) A bíróság a beadványt követő öt napon belül határozatot hoz. A határozatot haladéktalanul kézbesítik az eljárás résztvevőinek.

(5) A bíróság határozata ellen nincs jogorvoslati lehetőség.

250zb. § Eljárás a Szlovák Köztársaság elnökjelölt-állító javaslata elfogadásának ügyében

(1) Amennyiben a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke elutasította a jelöltállító javaslatot a Szlovák Köztársaság elnökének tisztségére, az érintett jelölt a Legfelsőbb Bírósághoz fordulhat és elnökjelölt-állító javaslata elfogadására vonatkozó határozat maghozatalát indítványozhatja.

(2) Az 1. bekezdés szerinti javaslatot benyújtani a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa elnökének a Szlovák Köztársaság elnökjelölt-állító javaslatot elutasító határozata kézbesítésre kerülését követő 3 napon belül lehet.

(3) Az eljárás résztvevői a Szlovák Köztársaság elnökjelöltje és a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának elnöke.

(4) A bíróság a beadványt követő öt napon belül határozatot hoz. A határozatot haladéktalanul kézbesítik az eljárás résztvevőinek.

(5) A bíróság határozata ellen nincs jogorvoslati lehetőség.

IV. CIKKELY

A Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 369/1990. sz., a községekről szóló törvénye a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 401/1990. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 96/1991. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 130/1991. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 421/1991. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 500/1991. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 564/1991. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 11/1992. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 295/1992. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 43/1993. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 252/1994. sz. törvénye, a Szlovák Nemzeti Tanács Tt. 287/1994. sz. törvénye, Tt. 229/1997. sz. törvénye, Tt. 225/1998. sz. törvénye, Tt. 233/1998. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 185/1999. sz. határozata, Tt. 389/1999. sz. törvénye, Tt. 6/2001. sz. törvénye, Tt. 453/2001. sz. törvénye, Tt. 205/2003. sz. törvénye, Tt. 515/2003. sz. törvénye, Tt. 369/2004. sz. törvénye, Tt. 535/2004. sz. törvénye, Tt. 583/2004. sz. törvénye, Tt. 615/2004. sz. törvénye, Tt. 757/2004. sz. törvénye, Tt. 171/2005. sz. törvénye, Tt. 628/2005. sz. törvénye, Tt. 267/2006. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 616/2006. sz., Tt. 330/2007. sz., Tt. 334/2007. sz., Tt. 335/2007. sz. határozatai, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 205/2008. sz. határozata, Tt. 384/2008. sz. törvénye, Tt. 445/2008. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 511/2009. sz. határozata, Tt. 102/2010. sz. törvénye, Tt. 204/2011. sz. törvénye, Tt. 361/2012. sz. törvénye, Tt. 160/2014. sz. törvénye az alábbiak szerint módosul:

A 13. § 1. bek. második mondata után új mondat kerül beillesztésre, amely így hangzik: "A polgármester tisztsége ellátásának feltétele a legalább középfokú végzettség megszerzése. 12aa)".

„12aa) a Tt. 245/2008. sz. törvény 16. § 4.bek., a nevelésről és oktatásról (közoktatási törvény), valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló Tt. 324/2012. sz. törvény értelmében“.

V. CIKKELY

A Tt. 595/2003. sz. jövedelemadóról szóló törvénye, a Tt. 43/2004. sz. törvénye, a Tt. 177/2004. sz. törvénye, a Tt. 191/2004. sz. törvénye, a Tt. 391/2004. sz. törvénye, a Tt. 538/2004. sz. törvénye, a Tt. 539/2004. sz. törvénye, a Tt. 659/2004. sz. törvénye, a Tt. 659/2004. sz. törvénye, a Tt. 314/2005. sz. törvénye, a Tt. 534/2005. sz. törvénye, a Tt. 660/2005. sz. törvénye, a Tt. 688/2006. sz. törvénye, a Tt. 76/2007. sz. törvénye, a Tt. 209/2007. sz. törvénye, a Tt. 519/2007. sz. törvénye, a Tt. 530/2007. sz. törvénye, a Tt. 561/2007. sz. törvénye, a Tt. 621/2007. sz. törvénye, a Tt. 653/2007. sz. törvénye, a Tt. 168/2008. sz. törvénye, a Tt. 465/2008. sz. törvénye, a Tt. 514/2008. sz. törvénye, a Tt. 563/2008. sz. törvénye, a Tt. 567/2008. sz. törvénye, a Tt. 60/2009. sz. törvénye, a Tt. 184/2009. sz. törvénye, a Tt. 185/2009. sz. törvénye, a Tt. 504/2009. sz. törvénye, a Tt. 563/2009. sz. törvénye, a Tt. 374/2010. sz. törvénye, a Tt. 548/2010. sz. törvénye, a Tt. 129/2011. sz. törvénye, a Tt. 231/2011. sz. törvénye, a Tt. 250/2011. sz. törvénye, a Tt. 331/2011. sz. törvénye, a Tt. 362/2011. sz. törvénye, a Tt. 406/2011. sz. törvénye, a Tt. 547/2011. sz. törvénye, a Tt. 548/2011. sz. törvénye, a Tt. 69/2012. sz. törvénye, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága Tt. 188/2012. sz., Tt. 189/2012. sz., Tt. 252/2012. sz., Tt. 288/2012. sz., Tt. 395/2012. sz., Tt. 70/2013. sz., Tt. 135/2013. sz., Tt. 318/2013. sz., Tt. 463/2013. sz. törvénye az alábbiak szerint módosul:

„k) jutalmak az 1. bekezdés j) pontja szerint“

VI. CIKKELY

Ez a törvény 2004. október 1-én lép hatályba az I. és II. cikkelyen kívül, amelyek 2015. július 1-én lépnek hatályba, és az V. cikkelyen kívül, amelyik 2016. január 1-én lép hatályba.

Ivan Gašparovič, s.k.

Pavol Paška, s.k.

Robert Fico, s.k.

A Tt.180/2014. sz. törvény 1. sz. melléklete

Községi képviselő-testületi képviselői és községi-polgármesteri választáson fellépő független jelöltet támogató választópolgári aláírások minimális száma

A község lakóinak száma A választópolgárok aláírásszáma az aláírásgyűjtő íven

50 - ig	10
51 - 100	20
101 - 500	40
501 - 2000	100
2001 – 20 000	200
20 001 – 100 000	500
100 000-en felül	1000

A Tt.180/2014. sz. törvény 2. sz. melléklete

Az átvételre került jogilag kötelező érvényű aktusok jegyzéke

1. A Tanács 1993. december 6-án kelt 93/109/EK sz. irányelve az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (az EU Hivatalos Lapja különkiadása, 20.fej./1.kötet, EK HL L 329, 1993.12.30) a Tanács 2012. december 20-án kelt 2013/1/EU sz. irányelve értelmében (EU HL L 26, 2013.1.26)

2. A Tanács 1994. december 19-én kelt, 94/80/EK sz. irányelve az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (az EU Hivatalos Lapja különkiadása, 20.fej./1.kötet, EK HL L 368, 1994.12.31) a Tanács 1996. május 13-án kelt, 96/30/EK sz. irányelve értelmében (az EU HL különkiadása, 1.fej./1.kötet, EK HL L 122, 1996.5.27), A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány értelmében (EU HL L 236, 2003.9.23), a Tanács 2006. november 20-án kelt, 2006/106/EK sz. irányelve (EU HL L 363, 2006. 12. 20), a Bizottság 2012. július 19-én kelt, 2012/412/EU sz. végrehajtási határozata (EU HL L 192, 2012. 7. 20), a Tanács 2013. május 13-án kelt 2013/19/EU sz.irányelve (EU HL L 158, 2013. 6. 10).

A FELVIDÉKI
MAGYAR HÍRPORTÁL

KÖRKÉP.SK

